

EUROBAROMETER 60.1

PUBLIC OPINION IN THE EUROPEAN UNION

AUTUMN 2003

NATIONAL REPORT

GREECE

The survey was requested and coordinated by the Directorate General Press and Communication.

This report was produced for the European Commission's Representation in Greece

This document does not represent the point of view of the European Commission.
The interpretations and opinions contained in it are solely those of the authors.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περίληψη κυριότερων συμπερασμάτων	3
Προοίμιο	7
Προεπισκόπηση της Ελληνικής κοινής γνώμης	7
❖ Προσωπική κατάσταση και προσδοκίες για το 2004.....	8
❖ Σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα.....	11
Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση	14
❖ Πηγές πληροφοριών για την Ε.Ε.: Χρήση και Προτιμήσεις	14
Γενική αντίληψη για την Ευρωπαϊκή Ένωση	18
❖ Η Ελληνική θέση για τη συμμετοχή στην Ε.Ε.	18
❖ Προσεγγίζοντας την Ελληνική αίσθηση για την Ε.Ε.	20
❖ Αίσθηση ταυτότητας: εθνική ή/και ευρωπαϊκή	26
❖ Ελληνικές απόψεις για τα διεθνή θέματα	29
Κύριες διαστάσεις της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης	30
❖ Διαδικασία αποφάσεων: Ε.Ε. έναντι εθνικής κυβέρνησης / κοινή δράση	30
❖ Υποστήριξη κοινών πολιτικών της Ε.Ε.....	34
❖ Υποστηρίζουν οι Έλληνες τη Διεύρυνση της Ε.Ε.	35
❖ Ευρωπαϊκές προτεραιότητες και δυνητικές δραστηριότητες της Ε.Ε.....	36
❖ Περαιτέρω τοποθετήσεις για τις κοινές πολιτικές.....	38
Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όργανα και λοιποί φορείς.....	40
❖ Βαθμός εμπιστοσύνης στους διάφορους θεσμούς	40
❖ Η γνώση των Ελλήνων για τους θεσμούς και τα όργανα της Ε.Ε.	43
❖ Αξιολόγηση της βαρύτητας του ρόλου των θεσμών και οργάνων της Ε.Ε.....	44
❖ Εμπιστοσύνη στους θεσμούς και τα όργανα της Ε.Ε.	45
❖ Η Ελληνική αντίληψη για τη λειτουργία της δημοκρατίας.....	46
Αναθέωση των Ευρωπαϊκών θεσμών.....	46
❖ Το Σύνταγμα της Ε.Ε.	46
❖ Η Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.....	47
❖ Ο Πρόεδρος της Ε.Ε.	48
❖ Σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.....	48
❖ Το δικαίωμα της αρνησικυρίας	48

Περίληψη κυριότερων συμπερασμάτων

Από την παρατήρηση και ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας προκύπτει μια σειρά συμπερασμάτων, αυτόνομων και συσχετισμένων, στα πλαίσια πάντα των τάσεων που διακρίνονται στη θεματολογία που καλύπτει η έρευνα. Ανάλογα με το είδος και τη διατύπωση των ερωτημάτων, προκύπτουν αποτελέσματα τα οποία αναφέρονται στην κατάσταση, τη θέση, την εκτίμηση ή την πρόβλεψη της ελληνικής κοινής γνώμης πάνω στα θέματα που θέτει η έρευνα. Η παρούσα επεξεργασία και ανάλυση έχει λάβει υπ' όψιν της την παραδοχή ότι το ελληνικό δείγμα παρουσιάζει απόλυτη εθνική ομοιογένεια, γεγονός το οποίο ευνοεί την εξαγωγή συμπερασμάτων αντιπροσωπευτικών για την ελληνική κοινή γνώμη. Σε μια σύντομη απολογιστική θεώρηση των απαντήσεων και τοποθετήσεων των Ελλήνων στα ερωτήματα που θέτει η έρευνα, καταγράφουμε τα ακόλουθα¹:

Στοιχεία γενικού ενδιαφέροντος

Περιορισμένο ενδιαφέρον για πολιτικές συζητήσεις. Η πλειοψηφία των Ελλήνων (49%, EU15: 56%) φαίνεται να συζητά 'περιστασιακά' περί πολιτικής, ενώ 1 στους 3 Έλληνες δηλώνει ότι δεν αναπτύσσει *ποτέ* πολιτικές συζητήσεις όταν συναντιέται με φίλους (33%, EU15: 29%). Το 46% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι μόνο 'μερικές φορές' καταφέρνει να πείσει για τις απόψεις του το οικογενειακό και επαγγελματικό του περιβάλλον.

Ικανοποιημένοι από την καθημερινή τους ζωή, αλλά όχι όσο οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι πολίτες. Ένας στους δύο Έλληνες δηλώνει (50%) 'αρκετά ικανοποιημένος' από την καθημερινή του ζωή. Ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης είναι αισθητά πιο ικανοποιημένος από την καθημερινή του ζωή (EU15: 60%), σε σχέση με το μέσο Έλληνα πολίτη.

Χαμηλές προσδοκίες για το 2004. Για το 2004, η πλειοψηφία του ελληνικού δείγματος εκτιμά επιδείνωση τόσο της οικονομικής κατάστασης (56%) όσο και της εργασιακής απασχόλησης (55%) στην Ελλάδα. Το 47% των Ελλήνων προβλέπει οικονομική στασιμότητα των νοικοκυριών τους και της επαγγελματικής τους κατάσταση σε προσωπικό επίπεδο.

Ανησυχία για την ανεργία. Η ανεργία συνιστά πρόβλημα μερίζονας σημασίας καθώς το 65% των Ελλήνων ερωτηθέντων την τοποθετούν αξιολογικά στην κορυφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα (EU15: 42%). Ταυτόχρονα ανησυχία εκφράζουν οι Έλληνες ερωτηθέντες για την οικονομική κατάσταση της χώρας (32%, EU15: 27%) και το πρόβλημα της εγκληματικότητας (27%, EU15: 28%).

Δεν αναγνωρίζεται θετικός ρόλος στην Ε.Ε. για θέματα που αφορούν στην ανεργία και την άνοδο των τιμών. Όσον αφορά στο ρόλο που παίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην αντιμετώπιση προβλημάτων καθημερινού αλλά και ευρύτερου κοινωνικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η αναγνώριση της θετικής συμβολής της περιορίζεται στην άμυνα της χώρας (49%), στην εξωτερική πολιτική της Ελλάδας (49%), στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας (42%) και στην προστασία του περιβάλλοντος (41%), ενώ αρνητικό ρόλο φαίνεται να διαδραματίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση για δύο από τα σημαντικότερα προβλήματα των Ελλήνων πολιτών, τον πληθωρισμό -σε συνδυασμό με την άνοδο των τιμών (47%)- και την ανεργία (39%).

Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η τηλεόραση παραμένει η κυριότερη και πλέον προτιμητέα πηγή πληροφόρησης σχετικά με την Ε.Ε. Η τηλεόραση (75%) συνιστά το κυριότερο μέσο πληροφόρησης των Ελλήνων για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της, με τις ημερήσιες εφημερίδες (30%) να αποτελούν τη δεύτερη σημαντική πηγή πληροφόρησης, όπως και οι συζητήσεις με πρόσωπα του οικείου περιβάλλοντος (28%). Το 14% της ελληνικής κοινής γνώμης φέρεται να μην αναζητά ποτέ πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίως λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος. Τέλος, μόνο 7 στους 100 Έλληνες ερωτηθέντες χρησιμοποιούν το διαδίκτυο ως βασική πηγή πληροφόρησης για θέματα που αφορούν την Ε.Ε.

Αντικειμενική παρουσίαση της Ε.Ε από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (54%, υψηλότερο κατά 13 ποσοστιαίες μονάδες από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, EU15: 41%) αξιολογεί ως αντικειμενική την πληροφόρηση που λαμβάνει από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης όσον αφορά στην παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μέτρια αίσθηση γνώσης για της Ε.Ε. Οι ερωτηθέντες δεν αισθάνονται ότι γνωρίζουν πολλά γύρω από την Ε.Ε, τις πολιτικές και τους θεσμούς της.

Γενική αντίληψη για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οφέλιμη η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ε.Ε.. Συγκρινόμενες με προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου, οι τοποθετήσεις των Ελλήνων παραμένουν σταθερές. Στην πλειοψηφία της η ελληνική κοινή γνώμη (75%) θεωρεί ότι η Ελλάδα έχει ωφεληθεί από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι Έλληνες πολίτες εμφανίζονται ως οι πλέον ικανοποιημένοι Ευρωπαίοι, μετά τους Ιρλανδούς (82%), από τη συμμετοχή της χώρας τους στην Ε.Ε.. Σημειώνεται δε ότι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται στα επίπεδα του 46%, ήτοι σχεδόν 30 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα.

¹ Όλα τα ποσοστά έχουν στρογγυλοποιηθεί. Από 0.1 έως 0.4 προς την κατώτερη μονάδα, 0.5 έως 0.9 προς την ανώτερη μονάδα.

Οι Έλληνες ταυτίζουν την Ε.Ε με το Ευρώ. Οι Έλληνες φαίνονται στην πλειοψηφία τους να διακρίνουν τις θετικές πτυχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς σε μια σημασιολογική ερμηνεία της Ε.Ε την ταυτίζουν με το ευρώ (48%) και με την ελευθερία που τους προσφέρει να ταξιδεύουν, να σπουδάζουν και να δουλεύουν οπουδήποτε στις δεκαπέντε χώρες-μέλη (41%). Το 17% των Ελλήνων αποδίδουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση την έννοια της ανεργίας.

Επιθυμία για αύξηση ταχύτητας του σημερινού ρυθμού οικοδόμησης της Ευρώπης. Οι Έλληνες εκτιμούν ότι η Ευρώπη οικοδομείται με μια μέση ταχύτητα, ενώ είναι διάχυτη η επιθυμία του Έλληνα πολίτη για πιο γρήγορους ρυθμούς οικοδόμησης (41%). Σημειώνεται ότι οι Έλληνες, περισσότερο από τους υπόλοιπους Ευρωπαίους πολίτες, ζητούν επιτάχυνση του ρυθμού με τον οποίο οικοδομείται η Ευρώπη.

Αίσθηση ταυτότητας: Κυρίως Ελληνική και δευτερογενώς Ευρωπαϊκή. Η αίσθηση της ταυτότητας ή της συνείδησης των Ελλήνων πολιτών, σε μια πρόβλεψη στο προσεχές μέλλον, φαίνεται να παραμένει αμιγώς ελληνική για ποσοστό 51% της Ελληνικής κοινής γνώμης, ενώ ποσοστό 42% εκτιμά ότι θα έχει διαμορφώσει μια διπλή ταυτότητα-συνείδηση, η οποία θα είναι κυρίως ελληνική και δευτερογενώς ευρωπαϊκή.

Ιδιαίτερα υπερήφανοι για την εθνική τους ταυτότητα. Οι Έλληνες φέρονται να είναι οι πλέον υπερήφανοι, μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών, για την εθνική τους ταυτότητα, καθώς δηλώνουν *πολύ υπερήφανοι* για την εθνικότητά τους (85%), με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να κυμαίνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EU15: 41%). Παράλληλα, οι Έλληνες φέρονται να είναι αρκετά υπερήφανοι για την ευρωπαϊκή τους ταυτότητα (46%).

Πολύ συνδεδεμένοι με την Ελλάδα, λιγότερο συνδεδεμένοι με την Ε.Ε. Σχεδόν 9 στους 10 Έλληνες (88%) νοιώθουν πολύ συνδεδεμένοι με τον τόπο καταγωγής τους γενικά, όπως και με την Ελλάδα. Οι Έλληνες, περισσότερο από όλους τους Ευρωπαίους πολίτες, εμφανίζονται ως οι πλέον συνδεδεμένοι με τη χώρα τους. Αντίθετα, όσον αφορά το βαθμό που αισθάνονται οι Έλληνες συνδεδεμένοι με την Ευρωπαϊκή Ένωση, παρατηρείται ότι συγκεντρώνουν από τα χαμηλότερα ποσοστά μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών.

Θετικός ο ρόλος της Ε.Ε - Αρνητικός ο ρόλος των Η.Π.Α. Έντονα αρνητική στάση απέναντι στο διεθνή ρόλο των Η.Π.Α καταγράφεται από την πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης, ενώ θετική στάση φαίνεται να τηρεί η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης απέναντι στο διεθνή ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ειρήνης, καταπολέμησης της τρομοκρατίας, παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης, καταπολέμησης της φτώχειας, προστασίας του περιβάλλοντος. Σημειώνεται ότι τα 'αρνητικά' ποσοστά του ελληνικού δείγματος για τον ρόλο των Η.Π.Α σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις είναι τα υψηλότερα του ευρωπαϊκού δείγματος.

Υψηλή προτεραιότητα η αντιμετώπιση της ανεργίας, της φτώχειας και της παράνομης μετανάστευσης. Οι Έλληνες προτρέπουν την Ευρωπαϊκή Ένωση να θέσει ως πλέον υψηλές προτεραιότητες, μεταξύ άλλων, τα θέματα για τα οποία εκείνοι κρίνουν ότι οι μέχρι τώρα ενέργειες της Ε.Ε δεν έχουν αποδώσει, ήτοι την καταπολέμηση της ανεργίας, της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και της παράνομης μετανάστευσης.

Κύριες διαστάσεις της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης

Η Ελλάδα πρέπει να αποφασίζει για την άμυνα της χώρας. Αντικείμενο εθνικής πολιτικής φαίνεται να αποτελεί για τους περισσότερους Έλληνες (56%) η άμυνα της χώρας, καθώς αποτελεί το μόνο από τους 15 τομείς που παραθέτει η έρευνα για τον οποίο οι Έλληνες ερωτηθέντες τοποθετούνται πλειοψηφικά υπέρ της λήψης αποφάσεων από μόνη την ελληνική κυβέρνηση και όχι από κοινού με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι τομείς της πολιτιστικής πολιτικής (50% - 50%) και των βασικών κανονισμών για το ραδιόφωνο, την τηλεόραση και τον τύπο (Ελλάδα: 49% - Από κοινού: 51%) φαίνονται να προβληματίζουν τους Έλληνες για το αν οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται αποκλειστικά σε εθνικό επίπεδο ή από κοινού με την Ε.Ε. Η ελληνική κοινή γνώμη τάσσεται πλειοψηφικά υπέρ της λήψης αποφάσεων από κοινού με την Ε.Ε όσον αφορά την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα, την ενημέρωση για την Ε.Ε, την εξωτερική πολιτική προς χώρες εκτός Ε.Ε, την ανθρωπιστική βοήθεια, την πολιτική στήριξης περιοχών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, την προστασία του περιβάλλοντος, το νόμισμα, την καταπολέμηση της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και της ανεργίας, την υγεία και κοινωνική ασφάλιση, την αγροτική και αλιευτική πολιτική και την εκπαίδευση, καθώς και την πολιτική που αφορά σε κανονισμούς για τη μετάδοση πληροφοριών και τον τύπο.

Η πλειοψηφία του Ελληνικού αντιπροσωπευτικού δείγματος τείνει να ενθαρρύνει την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων της Ε.Ε. σε ό,τι αφορά τη λήψη διαρθρωτικών μέτρων κοινωνικό-οικονομικής πολιτικής. Συγκεκριμένα η ελληνική κοινή γνώμη τάσσεται σαφώς υπέρ της λήψης αποφάσεων από κοινού με την Ε.Ε. σε θέματα που αφορούν στην καταπολέμηση της διεθνούς τρομοκρατίας, του δουλεμπορίου και της εκμετάλλευσης ανθρώπων, του οργανωμένου εγκλήματος, των ναρκωτικών, την πρόληψη της νεανικής εγκληματικότητας και της εγκληματικότητας στα αστικά κέντρα, τη μεταναστευτική πολιτική, τους κανόνες που αφορούν το πολιτικό άσυλο, την αντιμετώπιση της πρόκλησης σχετικά με τη γήρανση του πληθυσμού, την αποδοχή προσφύγων. Σημειώνεται ότι **σε πολιτικές που αφορούν στην αστυνομική προστασία και στη δικαιοσύνη, οι Έλληνες υποστηρίζουν -55% και 52% αντίστοιχα- ότι οι σχετικές αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται από την ελληνική κυβέρνηση.** Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι οι Έλληνες εμφανίζονται ως οι πλέον θετικοί, με το υψηλότερο ποσοστό (73%) μεταξύ των Ευρωπαίων, όσον αφορά την προοπτική ανάληψης αρμοδιοτήτων από την Ε.Ε. σε θέματα που εκτιμάται ότι δεν μπορούν να χειριστούν αποτελεσματικά οι εθνικές, νομαρχιακές και τοπικές διοικήσεις.

Η Ε.Ε. πρέπει να αποφασίζει για την ευρωπαϊκή αμυντική πολιτική. Σαφής είναι η θέση των Ελλήνων σε θέματα που αφορούν την ευρωπαϊκή αμυντική πολιτική, υποστηρίζοντας ότι οι σχετικές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται από την Ε.Ε. (66%). Το ποσοστό των Ελλήνων (1%) που επιθυμεί νατοϊκή απόφαση σε θέματα που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή αμυντική πολιτική, είναι το χαμηλότερο μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών.

Υπέρ των κοινών πολιτικών της Ε.Ε. Οι Έλληνες υποστηρίζουν, περισσότερο από το μέσο Ευρωπαίο πολίτη, τις βασικές κοινές πολιτικές της Ε.Ε., όπως μιας Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης με ένα μοναδικό νόμισμα; μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής των κρατών μελών της Ε.Ε. έναντι άλλων χωρών; και μιας κοινής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας στην Ε.Ε. Ωστόσο, παρατηρείται μείωση των ποσοστών όσων τάσσονται υπέρ, σε σχέση με τις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου 56.2 και 59.1.

Επιθυμία για περαιτέρω ανάπτυξη της κοινής εξωτερικής πολιτικής, καθώς και της Ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας. Στα πλαίσια της δημόσιας συζήτησης η οποία εξετάζει τη διάθεση των Ευρωπαίων πολιτών για περαιτέρω ανάπτυξη ή όχι της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, οι Έλληνες φέρονται να επιθυμούν ενεργητικό ρόλο της Ε.Ε στις διεθνείς σχέσεις και τάσσονται υπέρ των ενεργειών που θα ενισχύσουν την πολιτική της οντότητα και αυτοτέλεια. Έτσι, η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού δείγματος θεωρεί ότι όταν επέρχεται μια διεθνής κρίση (π.χ ο πόλεμος στο Ιράκ ο οποίος παρουσίασε στην κοινή γνώμη την αδυναμία της Ε.Ε να εκφράσει και να τηρήσει μια κοινή θέση) τα κράτη-μέλη της Ε.Ε θα πρέπει να συμφωνούν σε μια κοινή θέση. Οι Έλληνες θεωρούν ότι η εξωτερική πολιτική της Ε.Ε θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών και ότι η Ε.Ε πρέπει να έχει μια στρατιωτική δύναμη άμεσης πρόσβασης που θα μπορεί να αποσταλεί γρήγορα σε προβληματικά σημεία εφόσον κριθεί σκόπιμο. Τέλος, θεωρούν ότι η Ε.Ε θα πρέπει να έχει δικό της Υπουργό Εξωτερικών όπως και δική της θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Ένθερμοι υποστηρικτές της διεύρυνσης. Οι Έλληνες συνεχίζουν να παραμένουν οι πλέον ένθερμοι υποστηρικτές, μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών, της διεύρυνσης της Ε.Ε (65%, EU15: 47%). Ωστόσο, στην πλειοψηφία τους υποστηρίζουν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να διευρυνθεί περιλαμβάνοντας ορισμένες μόνο από τις χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν.

Θεσμοί της Ε.Ε, όργανα και λοιποί φορείς

Εμπιστοσύνη στο στρατό, στη δικαιοσύνη, στην αστυνομία και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο στρατός συνιστά θεσμό τον οποίο εμπιστεύονται οι Έλληνες στη συντριπτική τους πλειοψηφία (83%), ενώ ακολουθεί ο θεσμός της δικαιοσύνης και το ελληνικό νομικό σύστημα (68%), και ο θεσμός της αστυνομίας (67%). Επίσης, πλέον των 6 στους 10 Έλληνες (65%) εκφράζουν την εμπιστοσύνη τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στους επιμέρους πολιτικούς θεσμούς που στοιχειοθετούν τα όργανά της, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να καταλαμβάνει την πρώτη θέση στις τοποθετήσεις των ερωτηθέντων. Αντίθετα, έλλειψη εμπιστοσύνης εκφράζουν σχεδόν 8 στους 10 Έλληνες ερωτηθέντες στο θεσμό των πολιτικών κομμάτων, και 1 στους 2 Έλληνες όσον αφορά την ελληνική κυβέρνηση, την τηλεόραση, και τα εργατικά σωματεία / συνδικάτα.

Αίσθηση εμπιστοσύνης για τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. Οι Έλληνες φέρονται να γνωρίζουν και να εμπιστεύονται τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. Ειδικότερα, τα θεσμικά όργανα που είναι ευρύτερα γνωστά, έχουν κερδίσει την εμπιστοσύνη και αξιολογούνται ως τα πλέον σημαντικά από τους Έλληνες είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Συμβούλιο Υπουργών της Ε.Ε. Ωστόσο, σημαντική μερίδα της Ελληνικής κοινής γνώμης εμφανίζεται να μην γνωρίζει ('δεν έχω ακούσει σχετικά') μερικά λειτουργικά ή εξειδικευμένα όργανα όπως την Επιτροπή Περιφερειών της Ε.Ε (55%, EU15: 64%), το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (45%, EU15: 44%) και τον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή (43%, EU15: 59%).

Αρκετά ικανοποιημένοι από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας. Η Ελληνική κοινή γνώμη εμφανίζεται *αρκετά ικανοποιημένη* από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας τόσο στην Ελλάδα (43%) όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (44%). Ωστόσο, σημαντική μερίδα του ελληνικού δείγματος εκφράζει δυσαρέσκεια για τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας στην Ελλάδα (35%, 'όχι τόσο ικανοποιημένοι') και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (28%).

Υπέρ ενός Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης, με υψηλό ποσοστό (74%), εκφράζει την αναγκαιότητα απόκτησης Συντάγματος της Ε.Ε. Σημειώνεται ότι το ποσοστό του ελληνικού δείγματος είναι το υψηλότερο, μαζί με εκείνο των Ιταλών (74%), μεταξύ των υπόλοιπων Ευρωπαίων πολιτών (ΕU15: 62%).

Επιθυμία για παράταση της περιόδου της Προεδρίας. Παρατηρείται ότι λίγους μήνες μετά το πέρας της Ελληνικής Προεδρίας στην Ε.Ε, οι Έλληνες (45%) συμμερίζονται πλέον την άποψη της πλειοψηφίας των Ευρωπαίων πολιτών (49%) καθώς επιθυμούν την παράταση της περιόδου της Προεδρίας με το αιτιολογικό ότι το χρονικό διάστημα των έξι μηνών είναι πολύ μικρό για να επιτύχει η προεδρεύουσα χώρα σημαντικά αποτελέσματα.

Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πρέπει να εκλέγεται άμεσα από τους Ευρωπαίους πολίτες. Η ελληνική κοινή γνώμη παραμένει σταθερή στην άποψή της ότι η εκλογή του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πρέπει να γίνεται κατευθείαν από τους Ευρωπαίους πολίτες, και μάλιστα με ενισχυμένο ποσοστό έναντι της προηγούμενης έρευνας (40%, ΕΒ59.1: 35%). Επιπλέον, το 75% των Ελλήνων ερωτηθέντων πιστεύει ότι ο Πρόεδρος και τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να παραιτούνται σε περίπτωση που δεν εξασφαλίζουν την υποστήριξη της πλειοψηφίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Τέλος, 8 στους 10 Έλληνες (80%, ΕU15: 72%) φέρονται να επιθυμούν την εκπροσώπηση όλων των χωρών-μελών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Υπέρ της διατήρησης του δικαιώματος αρνησικυρίας. Σε συνέπεια με τις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου, το 65% της Ελληνικής κοινής γνώμης τάσσεται υπέρ της διατήρησης του βέτο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων από την Ε.Ε., προκειμένου να προφυλάξει ουσιώδη εθνικά συμφέροντα. Σημειώνεται ότι το ποσοστό του ελληνικού δείγματος που υποστηρίζει τη διατήρηση του δικαιώματος αρνησικυρίας είναι το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των χωρών-μελών της Ε.Ε και τουλάχιστον είκοσι ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (ΕU15: 41%). ■²

² Η εθνική συντάκτρια, υπεύθυνη για την ανάλυση και παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας, είναι η κα. **Όλγα Σταυροπούλου** [ΜΙΛΗΤΟΣ, Αναδυόμενες Τεχνολογίες & Υπηρεσίες].

Προοίμιο

Μεταξύ 1^{ης} Οκτωβρίου και 7^{ης} Νοεμβρίου 2003, η Ομάδα Έρευνας για την Ευρωπαϊκή Κοινή Γνώμη, μια κοινοπραξία διακρατικών φορέων για την Έρευνα Αγοράς και Κοινής Γνώμης, διεξήγαγε το κύμα 60.1 του τακτικού Ευρωβαρομέτρου (*Standard Eurobarometer 60.1*), κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας, Σφυγμομέτρηση Γνώμης).

Η έρευνα διεξήχθη στις 15 χώρες-μέλη της Ε.Ε. καλύπτοντας δειγματοληπτικά τον πληθυσμό των χωρών-μελών, ηλικίας 15 ετών και άνω. Για τους σκοπούς της έρευνας χρησιμοποιήθηκε αντιπροσωπευτικό τυχαίο δείγμα, αναλογικό του μεγέθους του πληθυσμού και της πληθυσμιακής πυκνότητας της κάθε χώρας.

Όσον αφορά το Ελληνικό τμήμα της έρευνας, στο τυχαία επιλεγμένο δείγμα συμμετείχαν 1001 Έλληνες κάτοικοι, από αντιπροσωπευτικές περιοχές της Ελληνικής επικράτειας. Για τη λήψη των στοιχείων χρησιμοποιήθηκαν τυποποιημένα ερωτηματολόγια, ενώ η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες είχε τη μορφή της προσωπικής συνέντευξης.

Στην ανάλυση που ακολουθεί παρουσιάζονται περιφραστικά, και όπου κρίνεται σκόπιμο απεικονιστικά, οι θέσεις / τοποθετήσεις / απαντήσεις του Ελληνικού δείγματος, ενώ σε σημεία με εξαιρετικό ενδιαφέρον επιχειρούνται συμπεράσματα, εμβαθύνσεις και συγκριτικές θεωρήσεις.

Περαιτέρω, η ανάλυση που ακολουθεί παρουσιάζει συγκριτικά στοιχεία της Ελληνικής και της Ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (EU15), με σκοπό να εντοπιστούν και να αξιοποιηθούν σημαντικές αποκλίσεις ή και διαφοροποιήσεις της Ελληνικής κοινής γνώμης από την ενιαία Ευρωπαϊκή, η οποία αποδίδεται ως μέσος όρος των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων της έρευνας στα 15 κράτη μέλη.

Τέλος, στο βαθμό που τα θεματικά πεδία συμπίπτουν, η παρούσα έκθεση καταγράφει και αποτυπώνει συγκρίσεις της ίδιας της Ελληνικής κοινής γνώμης στα πλαίσια διαφορετικών χρονικά ερευνών. Ειδικότερα, παρουσιάζεται και αξιολογείται συγκριτικά η θέση/τοποθέτηση της Ελληνικής κοινής γνώμης, όπως καταγράφεται στα πλαίσια κοινών και επαναλαμβανόμενων ερωτημάτων των τελευταίων ερευνών του Ευρωβαρομέτρου (51.0, 52.0, 53.0, 54.1, 55.1, 56.2, 57.1, 58.1 και 59.1).

Από τα δημογραφικά στοιχεία του Ελληνικού δείγματος καταγράφεται απόλυτη ομοιογένεια του δείγματος, όσον αφορά την εθνικότητα των συμμετεχόντων στην έρευνα. Σε ορισμένα σημεία, και μέσα από την ανάλυση των αποτελεσμάτων στη βάση της κοινωνικο-οικονομικής και δημογραφικής διάρθρωσης του δείγματος, καταγράφονται παρατηρήσεις και διαπιστώσεις ιδιαίτερα χρήσιμες για την αντιμετώπιση θεμάτων επικοινωνίας και πολιτικής της Ε.Ε., όπως και προσέγγισης της Ελληνικής κοινής γνώμης.

Προεπισκόπηση της Ελληνικής κοινής γνώμης

Σε μια σειρά εισαγωγικών, διερευνητικών και διαγνωστικών ερωτημάτων που θέτει η έρευνα του Ευρωβαρομέτρου 60.1, οι Έλληνες πολίτες εκφράζουν απόψεις και προσδοκίες, διατυπώνουν θέσεις και εκτιμήσεις, οι οποίες μας επιτρέπουν να προσεγγίσουμε την οπτική του μέσου Έλληνα πολίτη, τόσο σε ό,τι αφορά θέματα ατομικού-καθημερινού ενδιαφέροντος, όσο και σε ζητήματα ευρύτερου κοινωνικο-πολιτικού ενδιαφέροντος.

❖ Προκαταρκτική προσέγγιση της Ελληνικής Κοινής Γνώμης

Ερ.2: Όταν είστε μεταξύ φίλων, θα λέγατε ότι συζητάτε πολιτικά θέματα συχνά, περιστασιακά, ή ποτέ;							
Συχνά		Περιστασιακά		Ποτέ		Δ.Γ	
GR: 18%	EU15: 15%	GR: 49%	EU15: 56%	GR: 33%	EU15: 29%	GR: 0%	EU15: 0.8%

Από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων Ελλήνων προκύπτει αξιοσημείωτο έλλειμμα πολιτικού ενδιαφέροντος, καθώς ένα μικρό σχετικά ποσοστό (18%) φέρεται να αναπτύσσει συχνά συζητήσεις πολιτικού περιεχομένου μεταξύ φίλων. Αντίστοιχα, η Ευρωπαϊκή κοινή γνώμη (Ευρώπη των 15) επιδεικνύει χαμηλότερο ενδιαφέρον, καθώς μόνο το 15% των Ευρωπαίων πολιτών φαίνεται να διαλέγεται πολιτικά στα πλαίσια συζητήσεων με φίλους. **Η πλειοψηφία των Ελλήνων (49%) φαίνεται να συζητά περιστασιακά περί πολιτικής**, αναδεικνύοντας μια σχετική αποστασιοποίηση από τα πολιτικά δρώμενα, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να παρουσιάζεται ελαφρώς υψηλότερος (EU15: 56%). Το σχετικά υψηλό έλλειμμα ενδιαφέροντος για συζητήσεις πολιτικού περιεχομένου επιβεβαιώνεται από την ένδειξη ότι **1 στους 3 Έλληνες (33%) δεν αναπτύσσει ποτέ πολιτικές συζητήσεις όταν συναντιέται με φίλους** (EU15: 29%). Σύμφωνα με τα δημογραφικά στοιχεία, παρατηρούμε διαφοροποίηση μεταξύ ανδρών (25%) και γυναικών (11%) που συζητούν 'συχνά' για θέματα πολιτικού περιεχομένου. Εξετάζοντας το κριτήριο της απασχόλησης, διαπιστώνουμε ότι εκείνοι που κυρίως συζητούν συχνά για πολιτική είναι τα υψηλά διευθυντικά στελέχη και στο σύνολό τους όσοι δηλώνουν ότι έχουν υψηλό εισόδημα. Αντίθετα, όσοι δηλώνουν ότι έχουν πολύ χαμηλό εισόδημα, είναι άνεργοι ή φοιτητές ή ασχολούνται με τις οικιακές εργασίες φαίνεται να μην συζητούν για πολιτική.

Ερ.3: Όταν έχετε κάποια γνώμη την οποία υποστηρίζετε έντονα, σας συμβαίνει ποτέ να πείθετε τους φίλους, τους συγγενείς ή τους συναδέλφους σας να υιοθετήσουν τις απόψεις σας;

Συχνά		Μερικές φορές		Σπάνια		Ποτέ		Δ.Γ	
GR: 14%	EU15: 10%	GR: 46%	EU15: 39%	GR: 24%	EU15: 28%	GR: 16%	EU15: 21%	GR: 0,1%	EU15: 2%

Ποσοστό 46% των ερωτηθέντων απαντά ότι μόνο μερικές φορές καταφέρνει να πείθει για τις απόψεις του το οικογενειακό και επαγγελματικό του περιβάλλον, ενώ το ποσοστό που δηλώνει ότι του συμβαίνει συχνά είναι σχετικά χαμηλό (14%). Σχεδόν 1 στους 4 έλληνες (24%) σπανίως καταφέρνει να πείσει για τις απόψεις του την οικογενειακή και επαγγελματική ομήγυρη, ενώ ποσοστό 16% ποτέ δεν καταφέρνει να πείσει φίλους, συγγενείς και συναδέλφους να υιοθετήσουν τις απόψεις του.

❖ Προσωπική κατάσταση και προσδοκίες για το 2004

Ερ.4: Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος /η, αρκετά ικανοποιημένος /η, όχι και τόσο ικανοποιημένος /η, ή καθόλου ικανοποιημένος /η από τη ζωή που ζείτε;

Πολύ ικανοποιημένος /η		Αρκετά ικανοποιημένος /η		Όχι και τόσο ικανοποιημένος /η		Καθόλου ικανοποιημένος /η		Δ.Γ.	
GR: 13%	EU15: 19%	GR: 50%	EU15: 60%	GR: 28%	EU15: 17%	GR: 8%	EU15: 4%	GR: 0,1%	EU15: 1%

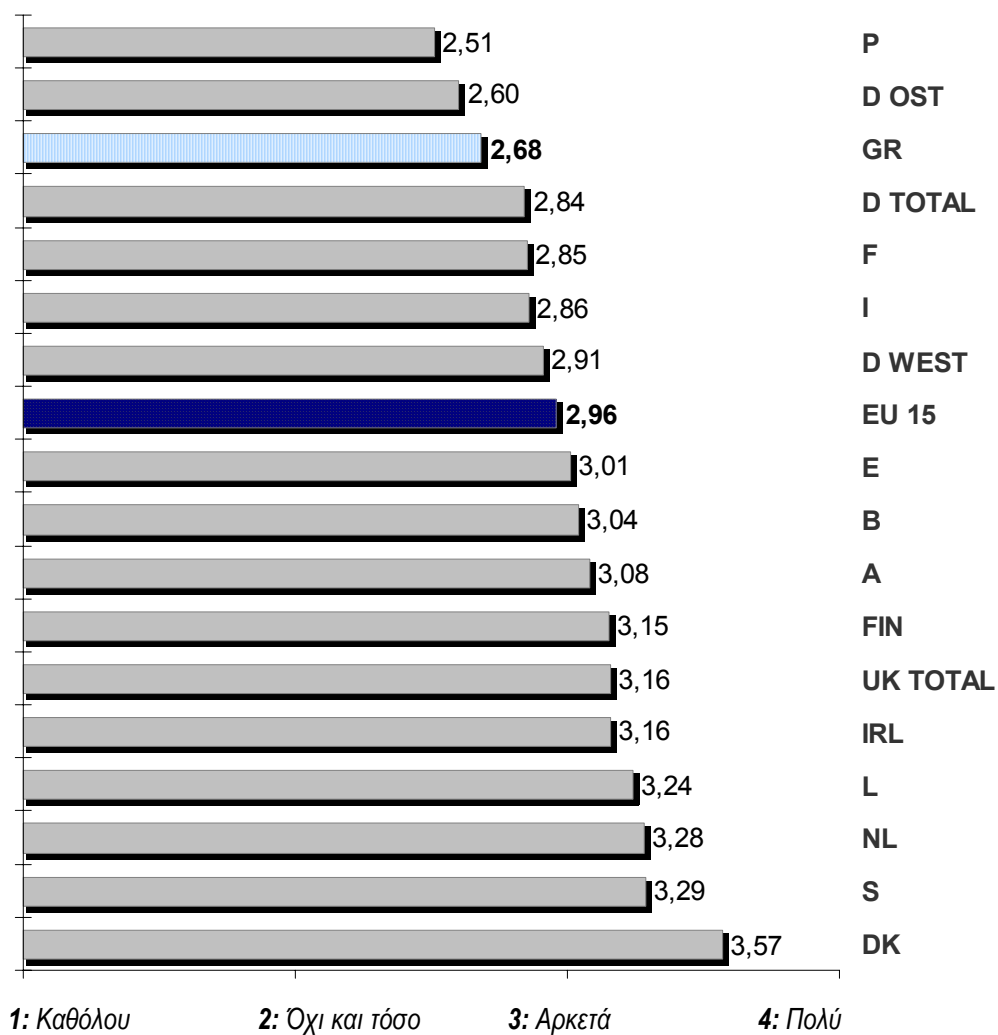
Ένας στους δύο Έλληνες (50%) δηλώνει αρκετά ικανοποιημένος από την καθημερινή του ζωή. Αντίστοιχα ο μέσος Ευρωπαϊκός όρος διαμορφώνεται σε αρκετά υψηλότερο επίπεδο (60%). Τουλάχιστον 1 στους 10 Έλληνες (13%) φαίνεται να αισθάνεται πολύ ικανοποιημένος από τη ζωή που ζει, ποσοστό συγκριτικά χαμηλότερο του μέσου Ευρωπαϊκού όρου (EU15: 19%). Ιδιαίτερα υψηλό εμφανίζεται το ποσοστό των Ελλήνων (28%) οι οποίοι δηλώνουν όχι και τόσο ικανοποιημένοι από την καθημερινή τους ζωή, ποσοστό το οποίο είναι το δεύτερο υψηλότερο -μετά τους Πορτογάλους (33%)- μεταξύ των άλλων Ευρωπαϊκών τοποθετήσεων και κατά 11 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο από τον αντίστοιχο Ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15: 17%).

Μια σημαντική μερίδα των ερωτηθέντων Ελλήνων (8%), ακολουθώντας τους πολίτες της Πορτογαλίας και της Ανατολικής Γερμανίας (10%), εμφανίζεται να μην είναι καθόλου ικανοποιημένη από την καθημερινή της ζωή. Ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης τοποθετείται αντίστοιχα σε ποσοστό 4%.

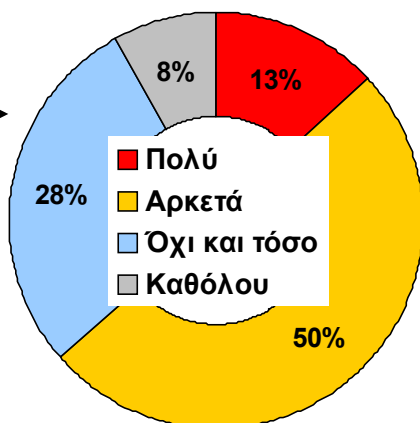
Επιχειρώντας μια προσέγγιση του μέσου βαθμού ικανοποίησης, διαπιστώνεται ότι **ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης (EU15) είναι αισθητά πιο ικανοποιημένος από την καθημερινή του ζωή, σε σχέση με το μέσο Έλληνα πολίτη.** Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας, συσχετιζόμενα με εκείνα προηγούμενου ευρωβαρομέτρου (EB58.1 - 11/2002) που έθετε το ίδιο ερώτημα (EB58.1: πολύ ικανοποιημένοι 9% - αρκετά ικανοποιημένοι 49% - όχι και τόσο ικανοποιημένοι 31% - καθόλου ικανοποιημένοι 10%), καταγράφουν μικρή βελτίωση της αίσθησης ικανοποίησης των Ελλήνων από την καθημερινή τους ζωή. Ωστόσο, ο μέσος βαθμός ικανοποίησης των Ελλήνων παραμένει από τους χαμηλότερους μεταξύ των αντίστοιχων Ευρωπαϊκών.

Στο γράφημα που ακολουθεί απεικονίζεται σε βαθμονομική κλίμακα ο μέσος βαθμός ικανοποίησης των πολιτών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την καθημερινή του ζωή.

Πόσο ικανοποιημένοι είναι οι Έλληνες από τη ζωή που ζουν;

*Το ποσοστό ΔΓ παραλείπεται

Ερ. 4 / EB60.1

Ερ. 5: Ποιες είναι οι προσδοκίες σας για τη χρονιά που έρχεται; Το 2004 θα είναι καλύτερο, χειρότερο ή το ίδιο;

	ΚΑΛΥΤΕΡΟ	ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ	ΤΟ ΙΔΙΟ	Δ.Γ.
Για τη ζωή σας γενικά	GR: 35% (EU15: 33%)	GR: 23% (EU15: 12%)	GR: 38% (EU15: 51%)	GR: 5% (EU15: 4%)
Για την οικονομική κατάσταση στη χώρα σας	GR: 16% (EU15: 16%)	GR: 56% (EU15: 46%)	GR: 23% (EU15: 31%)	GR: 5% (EU15: 7%)
Για την οικονομική κατάσταση της οικογενείας σας	GR: 23% (EU15: 23%)	GR: 27% (EU15: 20%)	GR: 47% (EU15: 53%)	GR: 3% (EU15: 5%)
Για την εργασιακή απασχόληση στη χώρα σας	GR: 15% (EU15: 16%)	GR: 55% (EU15: 47%)	GR: 25% (EU15: 29%)	GR: 5% (EU15: 8%)
Για την προσωπική σας επαγγελματική κατάσταση	GR: 23% (EU15: 21%)	GR: 16% (EU15: 9%)	GR: 47% (EU15: 60%)	GR: 14% (EU15: 10%)

Παρά τη διαφαινόμενη βελτίωση του μέσου βαθμού ικανοποίησης των Ελλήνων πολιτών από τη ζωή που ζουν (βλ. ερ. 4), μικρές παραμένουν οι προσδοκίες τους για το 2004 και για τη ζωή τους γενικά.

- Καλύτερευση των συνθηκών ζωής για το 2004 προσδοκά το 35% των Ελλήνων, ποσοστό ελαφρά υψηλότερο από το μέσο Ευρωπαϊκό όρο (EU15: 33%).
- Το 23% των ερωτηθέντων προσδοκά χειρότερες εξελίξεις για τη ζωή του, τη χρονιά που έρχεται. Το ποσοστό του ελληνικού δείγματος, μαζί με αυτό των Ανατολικογερμανών (27%) και των Πορτογάλων (26%), είναι τα υψηλότερα μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών (EU15: 12%).
- **Αμετάβλητες παραμένουν οι προσδοκίες για τη ζωή γενικά το 2004 για το 38% των ερωτηθέντων**, που είναι και το χαμηλότερο ποσοστό μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών (EU15: 51%).

Αβεβαιότητα και απαισιοδοξία φαίνεται να διακατέχει τους Έλληνες πολίτες, όσον αφορά την οικονομική κατάσταση της χώρας τους, των οικογενειών τους, αλλά και την εργασιακή απασχόληση και την επαγγελματική κατάσταση, τόσο σε προσωπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

- **Ποσοστό 56% των Ελλήνων πολιτών προσδοκά χειρότερες οικονομικές εξελίξεις, για τη χώρα, τη χρονιά που έρχεται.**
- Ποσοστό 16% προσδοκά βελτίωση των συνθηκών για την ελληνική οικονομία το 2004, το οποίο ταυτίζεται με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15: 16%).
- Το 23% των ερωτηθέντων Ελλήνων προβλέπει στασιμότητα της εθνικής οικονομίας.

Σε ερώτηση σχετικά με τις προσδοκίες τους σε θέματα που αφορούν την οικονομική κατάσταση των οικογενειών τους για το 2004, προέκυψαν τα εξής:

- Τουλάχιστον 2 στους 10 Έλληνες πολίτες προσδοκούν βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των οικογενειών τους (23%).
- Το 27% των ερωτηθέντων, ποσοστό υψηλότερο κατά επτά ποσοστιαίες μονάδες από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15: 20%), πιστεύει ότι η οικονομική κατάσταση των οικογενειών του το 2004 θα είναι χειρότερη.
- **Σε ποσοστό 47%, οι Έλληνες προσδοκούν οικονομική στασιμότητα των νοικοκυριών τους για τη νέα χρονιά.**

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το ποσοστό των Ελλήνων πολιτών που εκφράζει αρνητικές προσδοκίες για το 2004 έχει μειωθεί κατά 9 ποσοστιαίες μονάδες, συγκρινόμενο με το αποτέλεσμα προηγούμενης έρευνας (EB58.1: 36%) που έθεσε το ίδιο ερώτημα.

Δυσοίωνες παραμένουν οι προσδοκίες των Ελλήνων πολιτών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης για το 2004 σε εθνικό επίπεδο.

- **Η πλειοψηφία του δείγματος (55%) προσδοκά επιδείνωση της εργασιακής απασχόλησης στην Ελλάδα**, ποσοστό μεγαλύτερο του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU15: 47%)
- Βελτίωση της αγοράς εργασίας προσδοκά το 15% (EU15: 16%).
- Στάσιμη εκτιμάται ότι θα παραμείνει η εργασιακή απασχόληση στην Ελλάδα το 2004, από το 25% των ερωτηθέντων.

Οι προσδοκίες των Ελλήνων πολιτών για το 2004, σε θέματα που αφορούν την προσωπική τους επαγγελματική κατάσταση, καταγράφονται ως εξής:

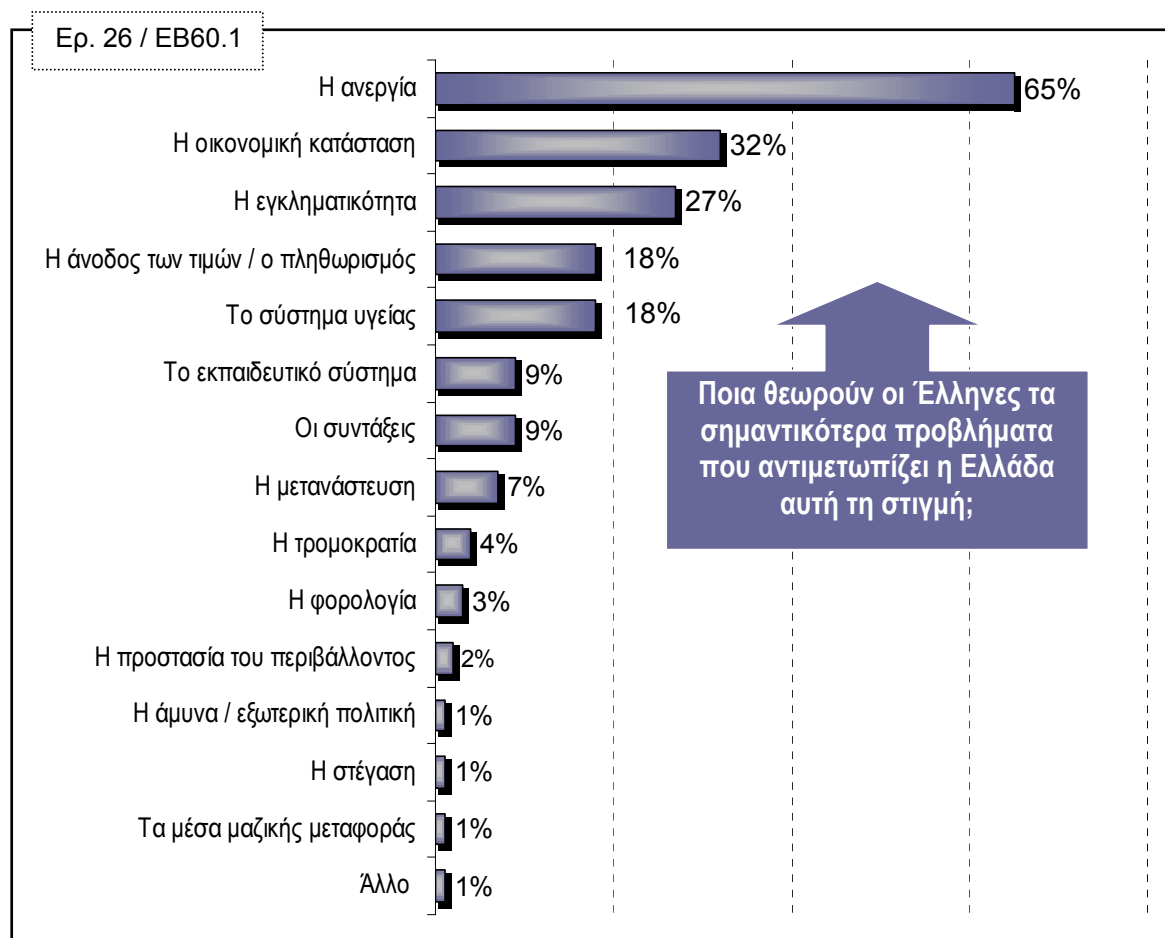
- Το 23% των ερωτηθέντων προσδοκά βελτίωση της επαγγελματικής κατάστασης σε προσωπικό επίπεδο.
- Το 16% των Ελλήνων πολιτών πιστεύει ότι η χρονιά που έρχεται θα είναι χειρότερη επαγγελματικά. Το ποσοστό είναι σχεδόν διπλάσιο του αντίστοιχου ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU15: 9%) και το δεύτερο υψηλότερο, μετά από εκείνο των κατοίκων της Ανατολικής Γερμανίας (18%).
- **Το 47% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η επαγγελματική του κατάσταση, σε προσωπικό επίπεδο, θα παραμείνει στάσιμη.** Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος (EU15) διαμορφώνεται στο 60%.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσοστό όσων προσδοκούν βελτίωση της προσωπικής τους επαγγελματικής κατάστασης έχει αυξηθεί κατά τέσσερις ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με προηγούμενη έρευνα που έθεσε το ίδιο ερώτημα (EB58.1: 19%). Παράλληλα έχει μειωθεί το ποσοστό των 'απαισιόδοξων' από 22% (EB58.1) σε 16%, μεταξύ των συμμετεχόντων στην παρούσα έρευνα, ωστόσο εξακολουθεί να παραμένει από τα πιο υψηλά μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών.

Αναλύοντας τις απαντήσεις του Ελληνικού δείγματος που προσδοκά χειρότερες εξελίξεις για το 2004 αναφορικά με τις συνθήκες ζωής, την οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα, την οικονομική κατάσταση της οικογένειάς τους, την εργασιακή απασχόληση στην Ελλάδα και την προσωπική επαγγελματική τους κατάσταση, διαπιστώνεται ότι οι αρνητικές προσδοκίες των Ελλήνων προέρχονται κυρίως από τις ηλικιακές ομάδες των 40 ετών και άνω, από άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου, από άνεργους, συνταξιούχους, χειρώνακτες και ασχολούμενους με τα οικιακά.

❖ Σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα

Ερ.26: Κατά τη γνώμη σας, ποια είναι τα 2 σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα αυτή τη στιγμή;

Για την ελληνική κοινή γνώμη, **η ανεργία** συνιστά πρόβλημα μείζονος σημασίας, καθώς περίπου 2 στους 3 Έλληνες (65%) την τοποθετούν αξιολογικά στην κορυφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα. Την ίδια άποψη διατυπώνουν 4 στους 10 Ευρωπαίους (EU15: 42%)

καλούμενοι να επισημάνουν το σοβαρότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η χώρα τους. Εντονότερη, μεταξύ των Ευρωπαίων, όσον αφορά την ανεργία, είναι η ανησυχία των Ανατολικογερμανών, με ποσοστό 74%.

Ταυτόχρονα, προβληματισμό εκφράζουν οι Έλληνες για την οικονομική κατάσταση της χώρας, σε ποσοστό 32% των ερωτηθέντων. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται στο 27%. Αυξημένη είναι η ανησυχία των Ελλήνων πολιτών για το πρόβλημα της εγκληματικότητας (27%), ποσοστό που προσεγγίζει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (ΕΥ15: 28%).

Αξιοσημείωτη είναι, επίσης, η ανησυχία των Ελλήνων για θέματα που αφορούν την άνοδο των τιμών / πληθωρισμός, όπως και το σύστημα υγείας και πρόνοιας. Και στους δύο αυτούς τομείς η Ελληνική κοινή γνώμη διαπιστώνει προβλήματα σε ποσοστό 18% των συμμετεχόντων στην έρευνα. Το εκπαιδευτικό σύστημα καταγράφεται προβληματικό στην αντίληψη μερίδας 9% της Ελληνικής κοινής γνώμης, ενώ η ίδια ένδειξη καταγράφεται από το ίδιο ποσοστό (9%) αναφορικά με τις συντάξεις. Η τρομοκρατία απασχολεί μόνο το 4% των ερωτηθέντων, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνει ποσοστό 12%.

Ερ.27: Και για καθένα από τα παρακάτω θέματα στην Ελλάδα, πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση παίζει θετικό ρόλο, αρνητικό ρόλο ή ούτε θετικό ούτε αρνητικό ρόλο;

Όσον αφορά στο ρόλο που παίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην αντιμετώπιση προβλημάτων καθημερινού αλλά και ευρύτερου κοινωνικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η θετική συμβολή της Ε.Ε. περιορίζεται στην άμυνα της χώρας, στην εξωτερική πολιτική, στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας και στην προστασία του περιβάλλοντος, ενώ αρνητικό ρόλο φαίνεται να διαδραματίζει για δύο από τα σημαντικότερα προβλήματα των Ελλήνων πολιτών, όπως αυτά ιεραρχήθηκαν σύμφωνα με τις απαντήσεις του ελληνικού δείγματος στην ερώτηση αρ. 26 της παρούσας έρευνας: την ανεργία και τον πληθωρισμό σε συνδυασμό με την άνοδο των τιμών.

	ΘΕΤΙΚΟ ΡΟΛΟ		ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΡΟΛΟ		ΟΥΤΕ ΘΕΤΙΚΟ ΟΥΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΟ		Δ.Γ.	
	GR	ΕΥ15	GR	ΕΥ15	GR	ΕΥ15	GR	ΕΥ15
Άμυνα	49	44	13	16	30	26	8	14
Εξωτερική πολιτική	49	46	13	16	28	23	9	15
Καταπολέμηση της τρομοκρατίας	42	49	18	18	34	22	7	11
Προστασία του περιβάλλοντος	41	39	19	21	32	27	8	13
Καταπολέμηση του εγκλήματος	37	36	16	17	41	36	6	11
Μέσα μαζικής μεταφοράς	37	23	10	16	44	46	9	15
Οικονομική κατάσταση	34	31	31	33	30	24	5	11
Εκπαιδευτικό σύστημα	29	25	20	21	42	40	9	15
Σύστημα υγείας	27	20	25	26	41	41	7	14
Φορολογία	25	15	29	39	36	33	10	14
Καταπολέμηση της ανεργίας	24	21	39	36	32	32	6	11
Στέγαση	23	14	18	22	49	46	11	18
Μετανάστευση	23	23	33	40	37	26	7	12
Άνοδος τιμών / πληθωρισμός	20	18	47	49	26	22	7	11
Συντάξεις	19	13	32	31	41	40	8	16

- 1 στους 2 Έλληνες (49%) εκτιμά ότι η Ε.Ε παίζει θετικό ρόλο στο θέμα της **άμυνας** στη χώρα τους (ΕΥ15: 44%). Μόλις το 13% των Ελλήνων βρίσκει αρνητικό το ρόλο της Ε.Ε. και ουδέτερο το 30%. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος τοποθετείται στο 16% και 26% αντίστοιχα.
- Ταύτιση απόψεων Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών παρατηρείται, επίσης, όσον αφορά στο ρόλο της Ε.Ε στην **εξωτερική πολιτική** της χώρας τους, καθώς στην πλειοψηφία τους ως θετικό εκλαμβάνει το ρόλο της το 49% της Ελληνικής και το 46% της Ευρωπαϊκής κοινής γνώμης. Αρνητικό βρίσκει το ρόλο της Ε.Ε. το 13% του Ελληνικού και το 16% του Ευρωπαϊκού δείγματος, ενώ ουδέτερα τοποθετείται το 28% των Ελλήνων και το 23% των Ευρωπαίων πολιτών που συμμετείχαν στην έρευνα.
- Αναφορικά με την **καταπολέμηση της τρομοκρατίας** στη χώρα τους, θετική συμβολή της Ε.Ε. αναγνωρίζει το 42% των Ελλήνων (ΕΥ15: 49%). Αρνητικό ρόλο διακρίνει ταυτόσημο ποσοστό 18% Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών, ενώ ουδέτερα τοποθετείται ποσοστό 34% του ελληνικού

και 22% του ευρωπαϊκού δείγματος.

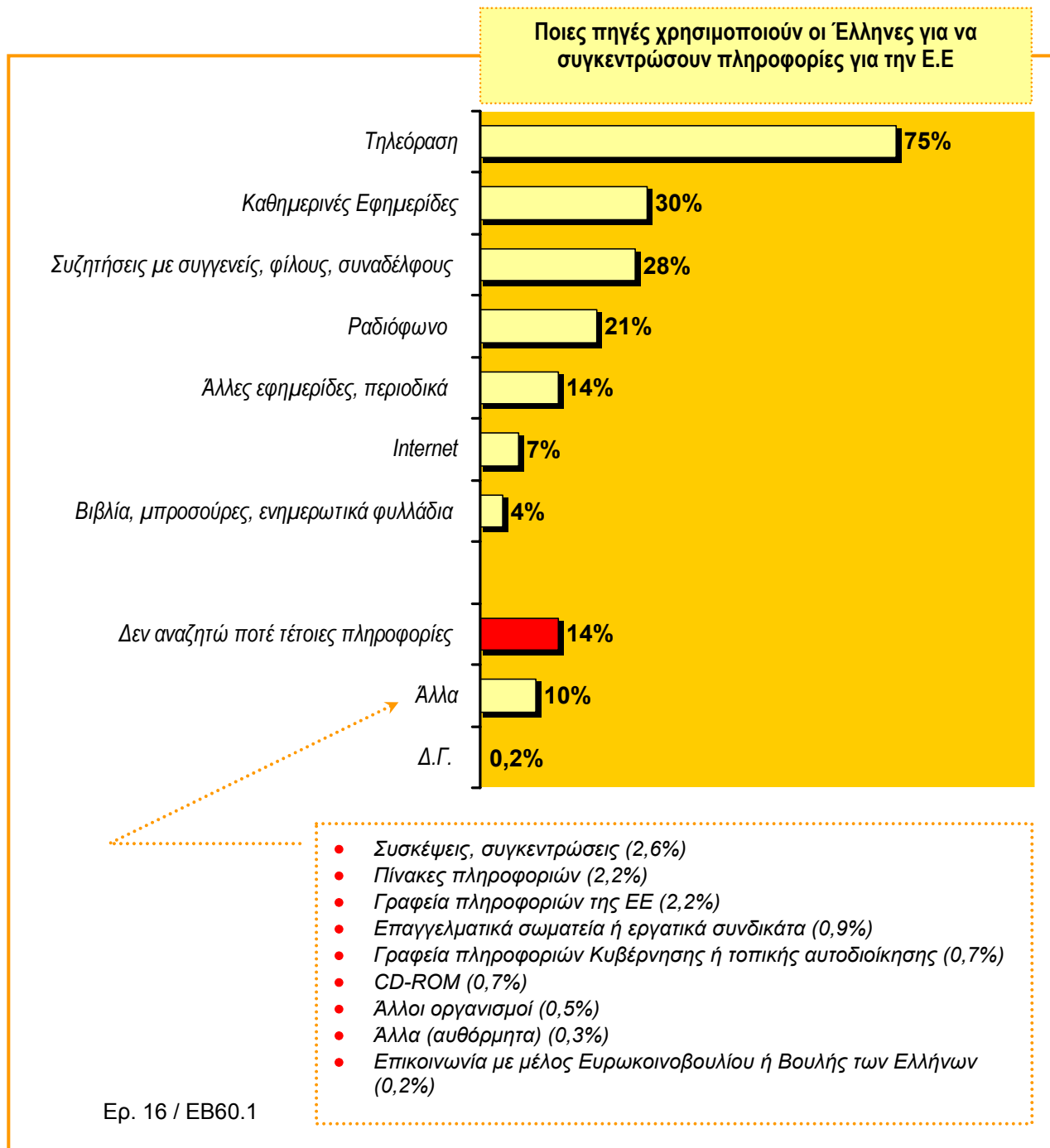
- Θετικό ρόλο της Ε.Ε. στην **προστασία του περιβάλλοντος** στη χώρα, αναγνωρίζει το 41% της ελληνικής κοινής γνώμης (ΕΥ15: 39%). Ποσοστό 19% των Ελλήνων ερωτηθέντων χαρακτηρίζει το ρόλο της Ε.Ε. αρνητικό (ΕΥ15: 21%). Ουδέτερα τοποθετείται το 32% του ελληνικού δείγματος (ΕΥ15: 27%).
- Το 37% των Ελλήνων πολιτών θεωρεί ότι η Ε.Ε. παίζει θετικό ρόλο στην **καταπολέμηση της εγκληματικότητας** (ΕΥ15: 36%). Ούτε θετικό ούτε αρνητικό ρόλο, εκτιμά η πλειοψηφία της Ελληνικής κοινής γνώμης (41%) ότι παίζει η Ε.Ε., όπως και το 36% της συνολικής Ευρωπαϊκής. Αρνητικό χαρακτηρίζει το ρόλο της Ε.Ε. το 16% των Ελλήνων ερωτηθέντων (ΕΥ15: 17%).
- Αναφορικά με τα **μέσα μαζικής μεταφοράς** στη χώρα τους, οι απόψεις της πλειοψηφίας των Ελλήνων και των Ευρωπαίων πολιτών δεν παρουσιάζουν μεγάλη απόκλιση. Τουλάχιστον 4 στους 10 Έλληνες (44%) και σχεδόν ισάριθμοι Ευρωπαίοι πολίτες (46%) τοποθετούνται ουδέτερα ως προς το ρόλο της Ε.Ε. στο συγκεκριμένο θέμα. Θετικό ρόλο της Ε.Ε. βλέπει το 37% των Ελλήνων ερωτηθέντων, ποσοστό κατά πολύ υψηλότερο του ευρωπαϊκού μέσου όρου (ΕΥ15: 23%). Αρνητικός εκλαμβάνεται ο ρόλος της Ε.Ε. για το 10% των Ελλήνων με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται στο 16%.
- Αναφορικά με την **οικονομική κατάσταση** στη χώρα τους, τα ποσοστά της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής κοινής γνώμης κυμαίνονται και για τις τρεις περιπτώσεις (θετικό, αρνητικό ή ουδέτερο ρόλο) στο 30%. Αναλυτικά, το 34% του Ελληνικού δείγματος διακρίνει θετικό ρόλο της Ε.Ε. (ΕΥ15: 31%), το 31% βρίσκει αρνητικό το ρόλο της Ε.Ε. (ΕΥ15: 33%), ενώ ουδέτερα τοποθετείται το 30% των ερωτηθέντων Ελλήνων (ΕΥ15: 24%).
- Οι απόψεις Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών δε διαφέρουν ιδιαίτερα όταν αναφέρονται στη συμβολή της Ε.Ε. στο **εκπαιδευτικό σύστημα** της χώρας τους. Ποσοστό 42% της Ελληνικής κοινής γνώμης και 40% της ευρωπαϊκής εκτιμούν ότι η Ε.Ε. δεν παίζει ούτε θετικό ούτε αρνητικό ρόλο. Θετικός είναι ο ρόλος της Ε.Ε. για το 29% των Ελλήνων (ΕΥ15: 25%), ενώ αρνητικό βρίσκει το ρόλο της Ε.Ε. ποσοστό 20% του ελληνικού δείγματος (ΕΥ15: 21%).
- Αναφερόμενη στο **σύστημα υγείας**, η πλειοψηφία Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών, σε ίδιο ποσοστό (41%), τοποθετείται ουδέτερα. Θετικό ρόλο της Ε.Ε. αναγνωρίζει το 27% των Ελλήνων όπως και το 20% των Ευρωπαίων, ενώ αρνητικό χαρακτηρίζει το ρόλο της Ε.Ε. ποσοστό 25% της ελληνικής και 26% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- Διαφοροποίηση απόψεων μεταξύ Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών παρουσιάζεται στο θέμα της **φορολογίας**, για το οποίο το 25% των Ελλήνων πιστεύει ότι η Ε.Ε. έχει θετική συμβολή, ενώ την ίδια άποψη διατυπώνει μόνο το 15% των Ευρωπαίων πολιτών. Ποσοστό 29% του Ελληνικού δείγματος βρίσκει αρνητικό το ρόλο της Ε.Ε., με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο να είναι υψηλότερος κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες (ΕΥ15: 39%). Ουδέτερα τοποθετείται το 36% των Ελλήνων ερωτηθέντων όπως και το 33% των Ευρωπαίων.
- Καλούμενοι να επισημάνουν το σημαντικότερο πρόβλημα της χώρας τους –σε συμφωνία με τα αποτελέσματα της ερώτησης αρ. 26 της παρούσας έρευνας- οι Έλληνες και οι Ευρωπαίοι πολίτες (στο σύνολο των 15 κρατών-μελών) διακρίνουν την **ανεργία**. Τόσο η ελληνική όσο και η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, στην πλειοψηφία τους (39% και 36% αντίστοιχα) θεωρούν ότι η Ε.Ε. διαδραματίζει αρνητικό ρόλο στην καταπολέμηση της ανεργίας. Ποσοστό 24% του ελληνικού και 21% του ευρωπαϊκού δείγματος θεωρεί θετικό το ρόλο της Ε.Ε., ενώ ούτε θετικός ούτε αρνητικός κρίνεται ο ρόλος της από το 32% Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών.
- Σχετικά με τη **στέγαση**, Έλληνες και Ευρωπαίοι φέρονται να συμφωνούν, στην πλειοψηφία τους, στον ουδέτερο ρόλο της Ε.Ε. με ποσοστά 49% και 46% αντίστοιχα. Η Ε.Ε. παίζει θετικό ρόλο, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις ποσοστού 23% της ελληνικής κοινής γνώμης, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος εμφανίζεται κατά εννέα ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερος (ΕΥ15: 14%). Αρνητικό ρόλο στην Ε.Ε. αποδίδει το 18% του ελληνικού όπως και το 22% του συνολικού ευρωπαϊκού δείγματος.
- Ο ρόλος της Ε.Ε. στο θέμα της **μετανάστευσης** στη χώρα τους, κρίνεται θετικός από περισσότερους των 2 μεταξύ των 10 Ελλήνων, όπως και από ισάριθμους Ευρωπαίους (ΕΥ15: 23%). Αρνητικό ρόλο της Ε.Ε. διαβλέπει το 33% των ερωτηθέντων Ελλήνων (ΕΥ15: 40%), ενώ ούτε θετικός ούτε αρνητικός κρίνεται ο ρόλος της Ε.Ε. από ποσοστό 37% των Ελλήνων (ΕΥ15: 26%).
- Αναφορικά με την **άνοδο των τιμών και τον πληθωρισμό**, ως αρνητικός εκλαμβάνεται ο ρόλος της Ε.Ε., τόσο από την πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (47%), όσο και από την πλειοψηφία της συνολικής ευρωπαϊκής (49%). Το θετικό ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο συγκεκριμένο θέμα αναγνωρίζει 1 στους 5 Έλληνες (20%, ΕΥ15:18%), ενώ ούτε θετικός ούτε αρνητικός κρίνεται από το 26% του ελληνικού δείγματος (ΕΥ15: 22%).
- Ουδετερότητα ως προς το ρόλο της Ε.Ε. στο θέμα των **συντάξεων** στην χώρα τους, εκφράζουν στην πλειοψηφία τους Έλληνες και Ευρωπαίοι πολίτες (με ποσοστά 41% και 40% αντίστοιχα). Ωστόσο, το 32% των Ελλήνων και το 31% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων θεωρούν ότι η Ε.Ε. παίζει αρνητικό ρόλο. Ποσοστό 19% της Ελληνικής κοινής γνώμης και 13% της συνολικής ευρωπαϊκής εκτιμά ότι η Ε.Ε. διαδραματίζει θετικό ρόλο στο θέμα των συντάξεων.

Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση

❖ Πηγές πληροφοριών για την Ε.Ε.: Χρήση και Προτιμήσεις

Ερ.16: Όταν θέλετε να συγκεντρώσετε πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της, ποιες από τις παρακάτω πηγές χρησιμοποιείτε;

Όπως προκύπτει και από την παραστατική απεικόνιση των αποτελεσμάτων, η τηλεόραση συνιστά το κυριότερο μέσο πληροφόρησης των Ελλήνων για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της, με τις ημερήσιες εφημερίδες να αποτελούν τη δεύτερη σημαντικότερη πηγή πληροφόρησης, όπως και οι συζητήσεις με πρόσωπα του οικείου περιβάλλοντος.

- Σύμφωνα με τις τοποθετήσεις των ερωτηθέντων, η πλειοψηφία των Ελλήνων (75%) χρησιμοποιεί την τηλεόραση προκειμένου να συγκεντρώσει πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της. Την πρώτη προτίμηση φαίνεται να συνιστά η τηλεόραση και για το μέσο Ευρωπαϊκό πολίτη, καθώς αποτελεί την επιλογή ποσοστού 66% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

- Οι ημερήσιες εφημερίδες, με ποσοστό προτίμησης 30%, αποτελούν επίσης σημαντική πηγή πληροφόρησης των Ελλήνων. Σε σχέση, βέβαια, με τις τοποθετήσεις των άλλων Ευρωπαίων πολιτών, οι Έλληνες και οι Πορτογάλοι (23%) εμφανίζουν εξαιρετικά χαμηλότερα ποσοστά στην ανάγνωση των εφημερίδων, προκειμένου για λήψη πληροφόρησης αναφορικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης, με ποσοστό αντιπροσώπευσης 46% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (EU15), χρησιμοποιεί τις εφημερίδες για τον παραπάνω σκοπό.
- Σημαντικό ποσοστό της Ελληνικής κοινής γνώμης (28%) καταφεύγει στις συζητήσεις με πρόσωπα του οικείου περιβάλλοντος (συγγενείς, φίλους, συνάδελφους) προκειμένου να συγκεντρώσει πληροφόρηση για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ίδιο φαίνεται να πράττει ποσοστό 21% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (EU15).
- Το ραδιόφωνο, ως μέσο πληροφόρησης για θέματα που αφορούν στην Ε.Ε., αξιοποιεί τουλάχιστον 1 στους 5 Έλληνες (21%) και 3 στους 10 Ευρωπαίους (31%).
- Άλλες εφημερίδες και περιοδικά χρησιμοποιεί το 14% της Ελληνικής κοινής γνώμης, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 20%.
- **Ποσοστό 14% της Ελληνικής κοινής γνώμης φέρεται να μην αναζητά ποτέ πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίως λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος** (EU15: 17%). Συγκρίνοντας τα ποσοστά με αντίστοιχα προηγούμενου ευρωβαρομέτρου (EB58.1) που είχε θέσει το ίδιο ερώτημα, παρατηρείται μικρή μείωση του ποσοστού, τόσο των Ελλήνων όσο και των Ευρωπαίων πολιτών, που δεν εκδηλώνει ενδιαφέρον για την αναζήτηση πληροφοριών για την Ε.Ε. (EB58.1- Έλληνες: 18%, EU15: 19%).
- Το διαδίκτυο εμφανίζεται με χαμηλά ποσοστά στην προτίμηση των πηγών πληροφόρησης για Ευρωπαϊκά θέματα, καθώς φαίνεται να αξιοποιείται μόνο από το 7% των ερωτηθέντων Ελλήνων, με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται στο 16%.
- Τα βιβλία και τα διάφορα ενημερωτικά έντυπα χρησιμοποιούνται για πληροφόρηση σχετικά με την Ε.Ε. από το 4% των ερωτηθέντων Ελλήνων και από το 9% των Ευρωπαίων πολιτών.
- **Εξαιρετικά χαμηλή ανταπόκριση** της Ελληνικής κοινής γνώμης (3%) φαίνεται να συγκεντρώνουν οι συσκέψεις και οι συγκεντρώσεις (EU15: 3%), η ανάρτηση πληροφοριών Ευρωπαϊκού περιεχομένου σε δημόσιους χώρους και σε προθήκες δημόσιων οργανισμών (2%, EU15: 3%), ενώ μόνο 2 στους 100 Έλληνες καταφεύγουν στα Γραφεία Πληροφοριών της Ε.Ε., στις ευρωβιβλιοθήκες, στα κέντρα και σημεία ευρωπαϊκών πληροφοριών (Euro-Info centres). Σχεδόν ανύπαρκτη φαίνεται να είναι η χρήση CD-ROM (1% - EU15: 1%), όπως και η αναζήτηση πληροφόρησης μέσω των επαγγελματικών ενώσεων, των εργατικών συνδικάτων, των ενώσεων καταναλωτών και άλλων συναφών ενώσεων συμφερόντων για τους Έλληνες πολίτες. Οι Ευρωπαίοι πολίτες, σε ποσοστό 3%, καταφεύγουν στις επαγγελματικές τους ενώσεις και στα συνδικάτα τους για να πληροφορηθούν, ενώ σε άλλους οργανισμούς, όπως στις ενώσεις καταναλωτών, καταφεύγει ποσοστό 2% της Ευρωπαϊκής κοινής γνώμης. Τέλος, η επικοινωνία με μέλος του Ευρωκοινοβουλίου ή της Εθνικής Βουλής αποτελεί επιλογή του 2% των Ευρωπαίων, ενώ εμφανίζεται μηδενική για τους Έλληνες πολίτες (0.2%).

*Ερ.17: Γενικά, με ποιο τρόπο θα προτιμούσατε να συγκεντρώσετε πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση;
Με κάποιο άλλο τρόπο;*

Αναφορικά με τη χρήση πηγών πληροφόρησης, οι Έλληνες εκδηλώνουν σαφή προτίμηση στην τηλεόραση. Ποσοστό 73% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU15: 60%), το τρίτο υψηλότερο μεταξύ των Ευρωπαίων μετά τους Δανούς (78%) και τους Πορτογάλους (74%), εκφράζει την επιθυμία να χρησιμοποιεί την τηλεόραση ως βασικό μέσο για τη λήψη της σχετικής πληροφόρησης. Ακολουθούν:

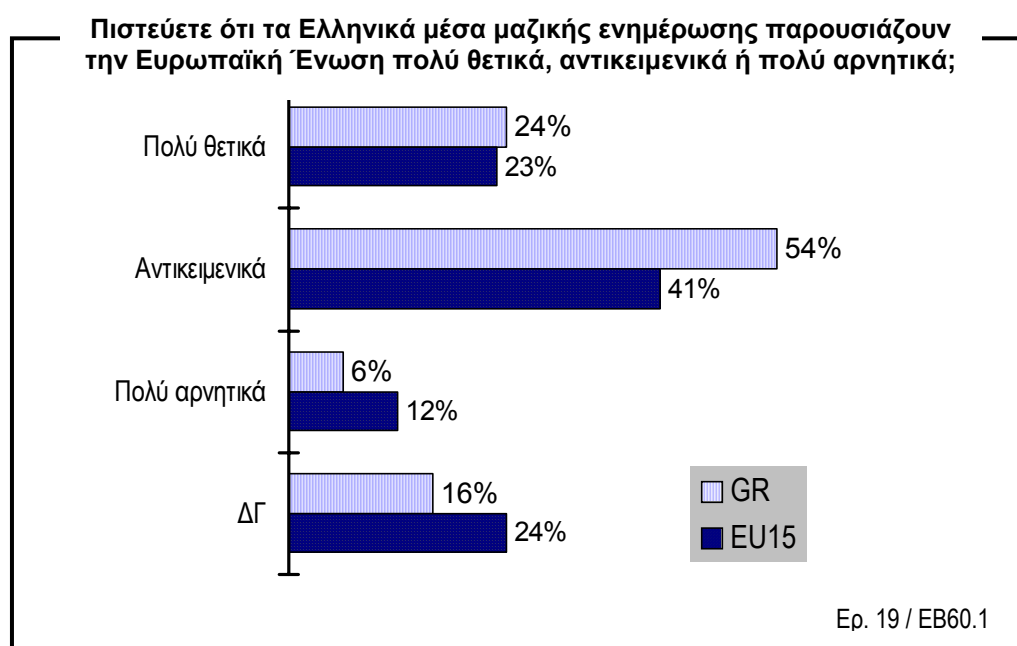
- Καθημερινές εφημερίδες (GR: 26% - EU15: 39%).
- Ραδιόφωνο (GR: 20% - EU15: 28%).
- Σχεδόν 1 στους 5 Έλληνες (19%) θα επιθυμούσε να συγκεντρώνει πληροφορίες για την Ε.Ε μέσα από ένα λεπτομερέστερο φυλλάδιο ή μπροσούρα (EU15: 21%).
- Ποσοστό 17% των Ελλήνων ερωτηθέντων θα επιθυμούσε να πληροφορηθεί από ένα σύντομο φυλλάδιο που να δίνει πληροφορίες περιληπτικά (EU15: 16%).
- Το 15% των Ελλήνων θα επιθυμούσε να έχει στη διάθεσή του ένα βιβλίο το οποίο θα έδινε μια πλήρη περιγραφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU15: 11%).
- Επιθυμία για λήψη ευρωπαϊκής πληροφόρησης μέσω του διαδικτύου διατυπώνει ποσοστό 7% των Ελλήνων, ενώ διπλάσιο είναι το αντίστοιχο ποσοστό του κοινοτικού μέσου όρου (EU 15: 15%). Στα ίδια ποσοστιαία επίπεδα με τα παραπάνω, τόσο για τους Έλληνες όσο και για τους Ευρωπαίους πολίτες, διαμορφώνονται και οι απαντήσεις του δείγματος στη σχετική ερώτηση για τα περιοδικά και τις άλλες εφημερίδες ως επιθυμητών πηγών πληροφόρησης σε θέματα που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Χαμηλά ποσοστά προτιμήσεων συγκεντρώνουν οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές που επιτρέπουν πρόσβαση σε τράπεζες πληροφοριών (2%, EU15: 5%), οι βιντεοταινίες (1%, EU15: 5%), τα CD-Rom (1%, EU15: 5%) και οι αφίσες (1%, EU15: 4%). Τέλος, μόνο 1% των ερωτηθέντων Ελλήνων φέρεται να μην επιθυμεί πληροφόρηση σχετικά με την Ε.Ε (EU15: 2%).

Ερ.18: Σε γενικές γραμμές, πιστεύετε ότι τα Ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης αναφέρονται πολύ, όσο πρέπει ή ελάχιστα στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Πολύ		Όσο πρέπει		Ελάχιστα		Δ.Γ	
GR: 10%	EU15: 11%	GR: 41%	EU15: 44%	GR: 42%	EU15: 37%	GR: 7%	EU15: 9%

Η Ελληνική κοινή γνώμη διχάζεται στο ερώτημα σχετικά με την αναφορά των ελληνικών μέσων μαζικής ενημέρωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς ποσοστό 42% εκτιμά ότι αυτή η αναφορά είναι *ελάχιστα*, ενώ ποσοστό 41% έχει αντίθετη άποψη δηλώνοντας ότι τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης αναφέρονται *όσο πρέπει* στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πλειοψηφία της συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (EU15: 44%) θεωρεί ότι τα μαζικά μέσα ενημέρωσης αναφέρονται *όσο πρέπει* στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ το 37% κρίνει ότι αναφέρονται *ελάχιστα*. Μόνο 1 στους 10 Έλληνες κρίνει ότι τα ΜΜΕ αναφέρονται υπερβολικά (*πολύ*) στην Ε.Ε.

Ερ.19: Και πιστεύετε ότι τα Ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης παρουσιάζουν την Ευρωπαϊκή Ένωση πολύ θετικά, αντικειμενικά ή πολύ αρνητικά;

Η πλειοψηφία της Ελληνικής κοινής γνώμης (54%, ποσοστό υψηλότερο κατά 13 ποσοστιαίες μονάδες από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο) αξιολογεί ως αντικειμενική την πληροφόρηση που λαμβάνει από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης όσον αφορά στην παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σημειώνεται ότι το ελληνικό ποσοστό που εκτιμά ως αντικειμενική την κάλυψη θεμάτων περί Ε.Ε από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι το τρίτο υψηλότερο συγκρινόμενο με τις υπόλοιπες χώρες-μέλη της Ε.Ε, ακολουθώντας το αντίστοιχο των Δανών (59%) και των Βέλγων (57%). Σχεδόν 1 στους 4 Έλληνες (24%) κρίνει ότι τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης παρουσιάζουν *πολύ θετικά* την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αντίθετη άποψη φέρεται να έχει το 6% της Ελληνικής κοινής γνώμης, καθώς κρίνει ότι τα ελληνικά ΜΜΕ αναφέρονται *πολύ αρνητικά* στην Ε.Ε, ενώ στο σύνολο της Ευρωπαϊκής κοινής γνώμης το ποσοστό όσων έχουν την ίδια αρνητική άποψη είναι διπλάσιο (EU15: 12%). Ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά πολιτών που αποφεύγουν να τοποθετηθούν και δηλώνουν 'δεν γνωρίζω' παρατηρούνται στη Γερμανία (D Total: 31%), στην Ιρλανδία (30%), στην Ιταλία (26%) και στην Πορτογαλία (25%). Το αντίστοιχο ποσοστό του ελληνικού δείγματος τοποθετείται στο 16% (EU15: 24%).

Ερ.15: Με βάση αυτή την κλίμακα, πείτε μου πόσα αισθάνεστε ότι γνωρίζετε γύρω από την Ε.Ε, τις πολιτικές της, τους θεσμούς της . . . ;

ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ					ΓΝΩΡΙΖΩ				
ΤΙΠΟΤΑ ΑΠΟΛΥΤΩΣ					ΠΑΡΑ ΠΟΛΛΑ				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

GR	7%	9%	12%	16%	21%	15%	11%	6%	2%	2%
EU15	7%	11%	18%	17%	19%	13%	8%	4%	1%	1%

Η αίσθηση γνώσης που διατυπώνει η Ελληνική κοινή γνώμη αναφορικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση χαρακτηρίζεται επεικώς ικανοποιητική, καθώς τοποθετείται σε ένα μέσο επίπεδο της βαθμονομικής δεκαδικής κλίμακας (από 1 έως 10, με ανοδική φορά). Έτσι η **Ελληνική κοινή γνώμη (21%) τοποθετεί πλειοψηφικά το επίπεδο γνώσης της στην πέμπτη βαθμίδα της δεκαδικής κλίμακας**, με τον αντίστοιχο Ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται σε ποσοστό 19%. Χαρακτηριστικό είναι ότι ποσοστά 16% και 12% τοποθετούν τη γνώση τους στην τέταρτη και τρίτη βαθμίδα της κλίμακας αντίστοιχα, ενώ το 65% των ερωτηθέντων κυμαίνεται από την πρώτη έως και την πέμπτη βαθμίδα της δεκαδικής κλίμακας. Είναι προφανές ότι οι ερωτηθέντες δεν αισθάνονται ότι γνωρίζουν πολλά γύρω από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της.

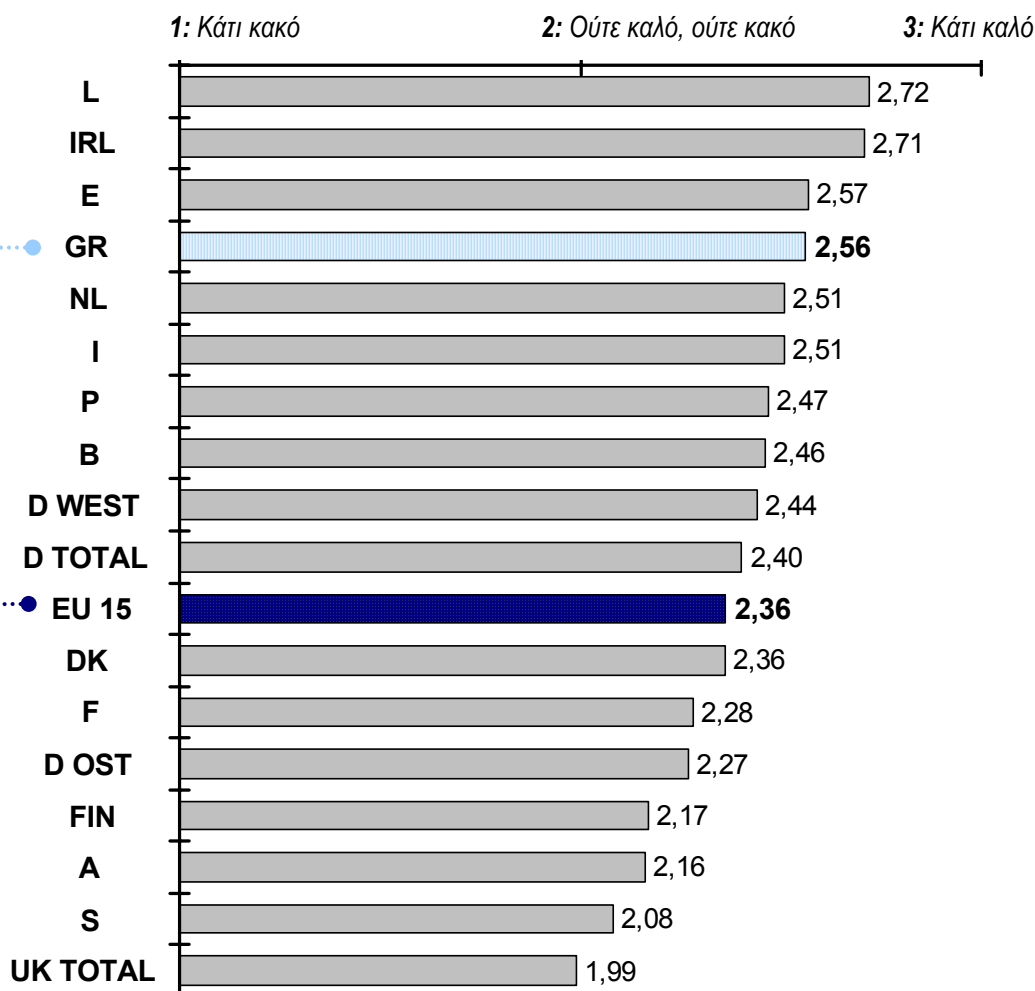
Αναλύοντας περισσότερο το Ελληνικό δείγμα, διαπιστώνουμε ότι καλύτεροι γνώστες των θεμάτων που αφορούν στην Ε.Ε, τις πολιτικές της και τους θεσμούς της φέρονται να είναι οι άνδρες έναντι των γυναικών. Επίσης, συγκριτικά υψηλότερα επίπεδα γνώσης της Ε.Ε. καταγράφουν οι ερωτηθέντες που δηλώνουν υψηλό εισόδημα, όσοι κατοικούν σε μεγάλες πόλεις, όσοι έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο καθώς και τα υψηλά στελέχη. Ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι χειρώνακτες, άνεργοι και συνταξιούχοι τοποθετούνται στο μέσο επίπεδο της δεκαδικής κλίμακας. Τα χαμηλότερα επίπεδα γνώσης για την Ε.Ε καταγράφονται από όσους δηλώνουν οικιακή απασχόληση, χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και πολύ χαμηλό εισόδημα.

Γενική αντίληψη για την Ευρωπαϊκή Ένωση

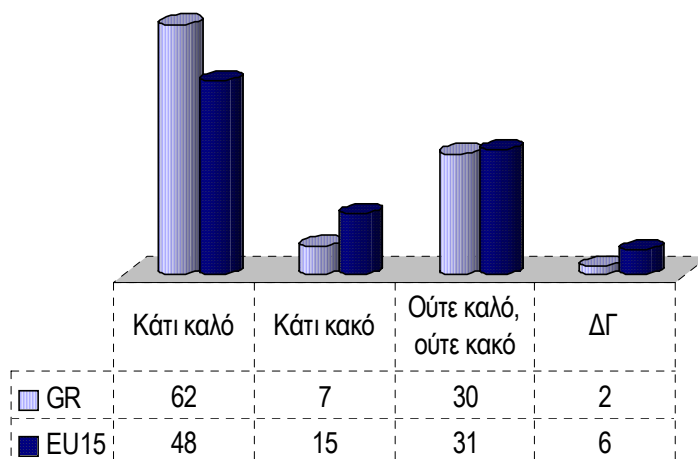
❖ Η Ελληνική θέση για τη συμμετοχή στην Ε.Ε.

Ερ.7: Σε γενικές γραμμές, νομίζετε ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ...;

Η άποψη των Ελλήνων για τη συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Ερ. 7 / EB60.1

Το γράφημα απεικονίζει το **βαθμό ικανοποίησης (1 έως 3: κάτι κακό, ούτε καλό ούτε κακό, κάτι καλό)** των πολιτών της Ευρώπης των 15 από τη συμμετοχή της χώρας τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

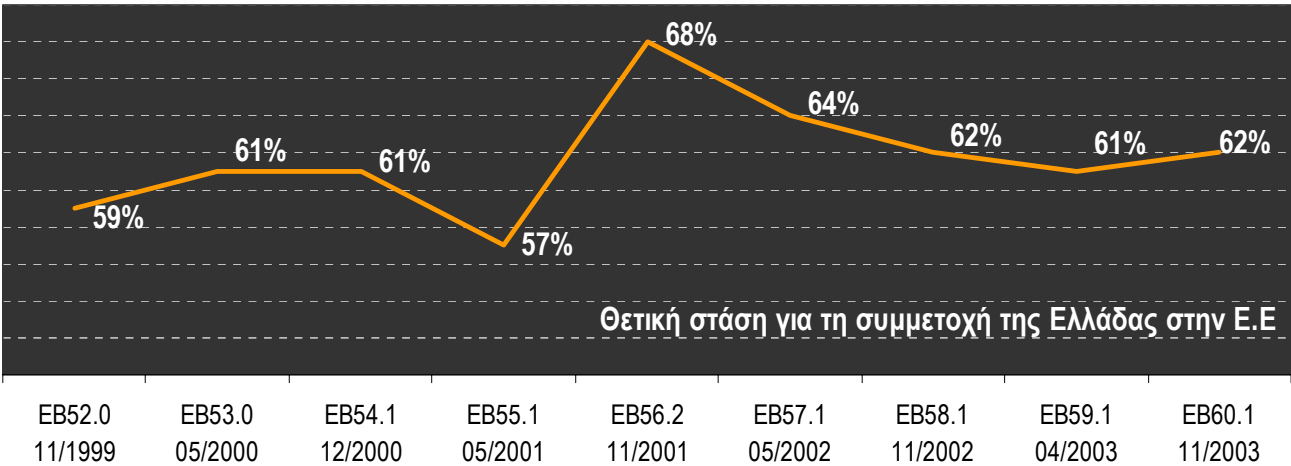
Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (62%) θεωρεί ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνιστά θετική πράξη. Θετική γνώμη φέρονται να έχουν για τη συμμετοχή της χώρας τους και οι υπόλοιποι ερωτηθέντες από τις 15 χώρες-μέλη της Ε.Ε., σε αρκετά χαμηλότερο όμως ποσοστό (ΕU15: 48%). Μικρό μόνο ποσοστό των Ελλήνων (7%) διακρίνει *κάτι κακό*, ποσοστό το οποίο είναι αισθητά χαμηλότερο από το αντίστοιχο συγκεντρωτικό των 15 χωρών-μελών (ΕU15: 15%). Τέλος, το 30% της Ελληνικής κοινής γνώμης τοποθετείται ουδέτερα (*ούτε καλό ούτε κακό*), όπως και το 31% της Ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

Σε σχέση με τα αποτελέσματα προηγούμενων ερευνών, το ποσοστό των Ελλήνων πολιτών που πιστεύουν ότι η συμμετοχή της χώρας στην Ε.Ε. είναι *κάτι καλό* κυμαίνεται στα ίδια περίπου επίπεδα (βλ. παρακάτω πίνακα), ενώ παρατηρείται μείωση, στην παρούσα έρευνα, του συγκεκριμένου αντίστοιχου ποσοστού στο σύνολο της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (ΕΒ59.1: 54%, ΕΒ58.1: 55%). Ενδεικτικό αυτής της τάσης είναι ότι το ποσοστό των Ευρωπαίων που έχουν αρνητική γνώμη διαμορφώνεται σε υψηλότερα επίπεδα (ΕU15: 15%) στην παρούσα έρευνα, σε σχέση με τις δύο προηγούμενες. (ΕΒ59.1: 11%, ΕΒ58.1: 10%).

γενικές γραμμές, νομίζετε ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι;

Ερ. 7, trend / ΕΒ60.1

	ΕΒ52.0 11/1999	ΕΒ53 05/2000	ΕΒ54.1 12/2000	ΕΒ55.1 05/2001	ΕΒ56.2 11/2001	ΕΒ57.1 05/2002	ΕΒ58.1 11/2002	ΕΒ59.1 04/2003	ΕΒ60.1 11/2003
κάτι καλό	59	61	61	57	68	64	62	61	62
κάτι κακό	7	8	8	10	7	5	8	8	7
ούτε καλό, ούτε κακό	28	26	25	28	23	27	27	29	30
Γ	6	6	7	6	3	4	3	3	2

Ερ.8: Συνολικά, θα λέγατε ότι η Ελλάδα έχει ωφεληθεί ή όχι από το να είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

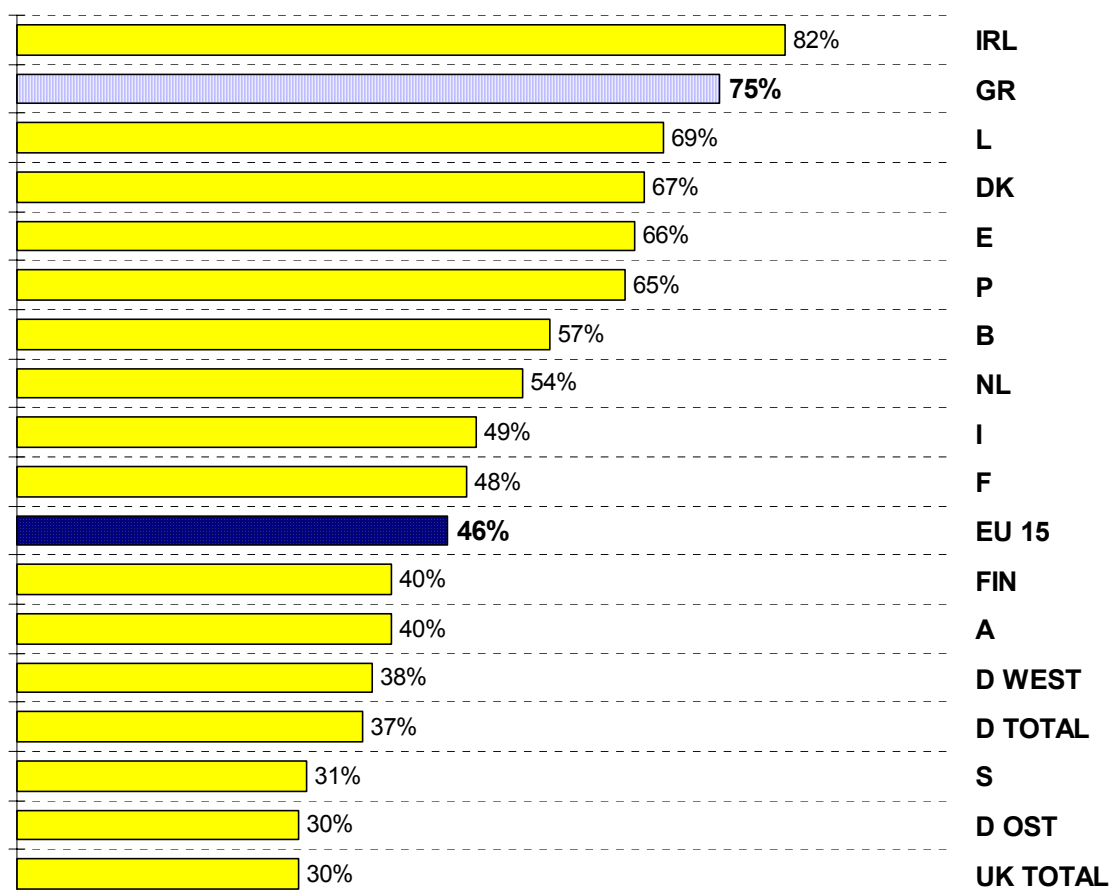
Έχει ωφεληθεί		Δεν έχει ωφεληθεί		Δ.Γ	
GR: 75%	EU15: 46%	GR: 17%	EU15: 34%	GR: 8%	EU15: 19%

Ποσοστό 75% των ερωτηθέντων Ελλήνων θεωρεί ότι η Ελλάδα έχει ωφεληθεί από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σημειώνεται ότι ο αντίστοιχος Ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται στα επίπεδα του 46%, ήτοι σχεδόν 30 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα. Αντίθετη άποψη φέρεται να έχει το 17% της Ελληνικής κοινής γνώμης, ποσοστό μικρότερο -κατά το ήμισυ- από αυτό του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU15: 34%). Αξιοσημείωτο είναι ότι το 8% του ελληνικού δείγματος απάντησε ότι δε γνωρίζει αν η Ελλάδα έχει ωφεληθεί ή όχι από τη συμμετοχή της στην Ε.Ε.. Το αντίστοιχο ποσοστό του κοινοτικού μέσου όρου κυμαίνεται στο 19%.

Συγκρινόμενα τα ποσοστά, στην παρούσα έρευνα, όσων πιστεύουν, ότι η χώρα τους έχει ωφεληθεί από τη συμμετοχή της στην Ε.Ε. με εκείνα των προηγούμενων ερευνών, παρατηρείται σταθερότητα στις απόψεις των Ελλήνων (EB59.1: 74% , EB58.1: 74%, EB57.1: 72%, EB56.2: 78%).

Όπως απεικονίζεται στο γράφημα που ακολουθεί, πρώτοι οι Ιρλανδοί (82%), με τους Έλληνες να ακολουθούν, εμφανίζονται να είναι από τους πλέον ικανοποιημένους Ευρωπαίους πολίτες, αναφορικά με τη συμμετοχή της χώρας τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ποσοστά όσων απάντησαν ότι η χώρα τους έχει ωφεληθεί από το να είναι μέλος της Ε.Ε

Ερ. 8 / EB60.1

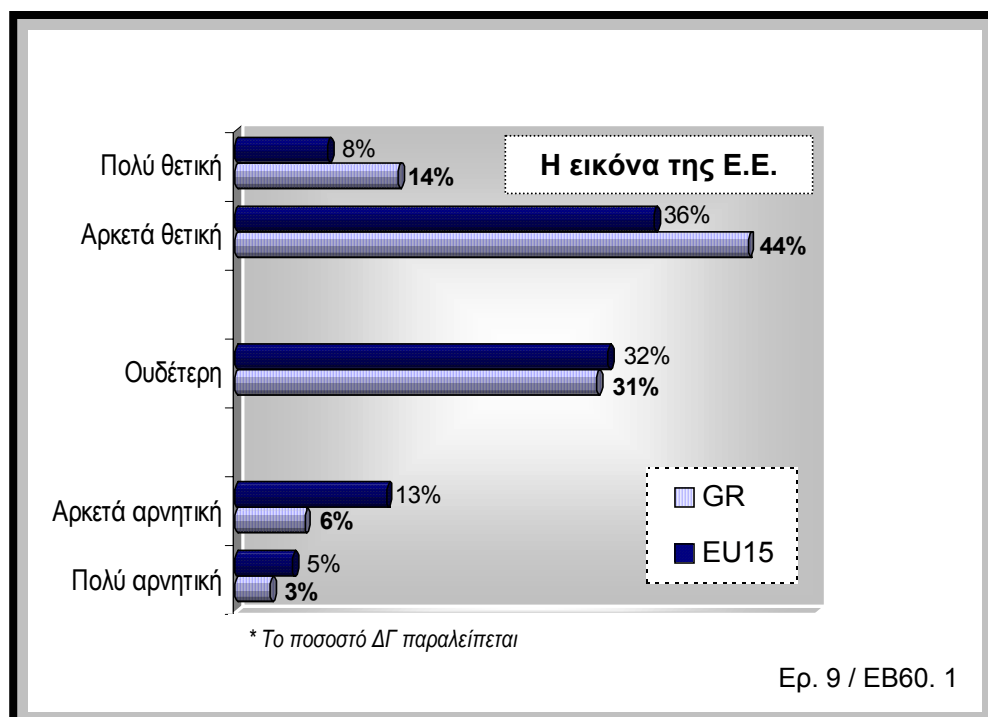
❖ Προσεγγίζοντας την Ελληνική αίσθηση για την Ε.Ε

Ερ.9: Γενικά, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει για εσάς μία πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή

Θετική εικόνα έχει η πλειοψηφία της Ελληνικής κοινής γνώμης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Το 14% των Ελλήνων ερωτηθέντων εκφράζεται κατηγορηματικά υπέρ μιας θετικής εικόνας για την Ευρωπαϊκή Ένωση (EU15: 8%).
- Το 44% της ελληνικής κοινής γνώμης θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση προβάλλει μια αρκετά θετική εικόνα, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται στο 36%.
- Το 31% των Ελλήνων εκφράζεται ουδέτερα για την εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και το 32% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων.
- Το 6% των Ελλήνων, όπως και το 13% των ερωτηθέντων Ευρωπαίων πολιτών, προσλαμβάνει μια αρκετά αρνητική εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Τέλος, μόνο το 3% της ελληνικής κοινής γνώμης έχει μια πολύ αρνητική εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το μέσο Ευρωπαϊκό όρο να τοποθετείται στο 5%.

Στο γράφημα που ακολουθεί απεικονίζεται, συγκριτικά, η εικόνα της ελληνικής και της συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

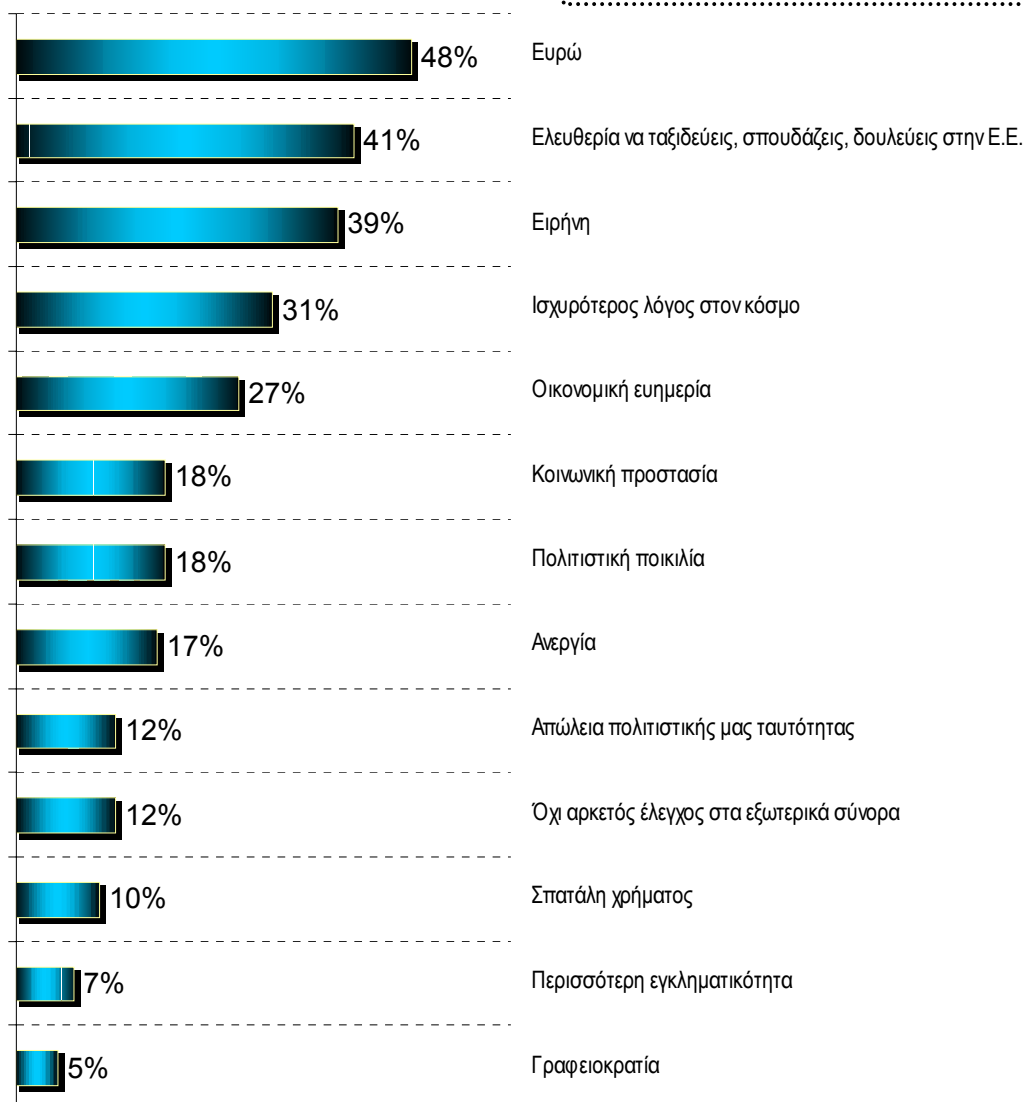

Ερ.10: Τι σημαίνει για εσάς προσωπικά η Ευρωπαϊκή Ένωση;

Σε μια σημασιολογική ερμηνεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Έλληνες φαίνονται να διακρίνουν, στην πλειοψηφία τους, τις θετικές πτυχές της Ε.Ε., χωρίς να παραλείπουν την επισήμανση εκείνων που θεωρούν (σύμφωνα με τη γνώμη τους) αρνητικές συνέπειες.

- Για το 48% των Ελλήνων, όπως και των Ευρωπαίων πολιτών (EU15), η Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει το Ευρώ.
- Για 4 στους 10 Έλληνες (41%) η Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει την ελευθερία να ταξιδεύεις, να σπουδάζεις και να δουλεύεις οπουδήποτε στις 15 χώρες-μέλη (EU15: 49%).
-

Τι σημαίνει για τον Έλληνα η Ε.Ε.

*Το ποσοστό ΔΓ παραλείπεται

Ερ. 10 / EB60.1

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση ερμηνεύεται ως διασφάλιση της ειρήνης από μερίδα Ελλήνων που αντιστοιχεί σε ποσοστό 39% της Ελληνικής κοινής γνώμης (ΕU15: 32%).
- Ισχυρότερο λόγο στον κόσμο συνιστά η Ευρωπαϊκή Ένωση για ποσοστό 31% της ελληνικής κοινής γνώμης, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται στο 27%.
- Με την οικονομική ευημερία φαίνεται να ταυτίζει πλέον του 1 στους 4 Έλληνες την Ε.Ε (27%, ΕU15: 18%).
- Παράλληλα, σχεδόν 1 στους 5 Έλληνες, (18%) συνειρμικά, ταυτίζει την Ε.Ε. με την κοινωνική προστασία (ΕU 15: 11%).
- Πολιτιστική πολυμορφία σημαίνει για ποσοστό 18% της ελληνικής κοινής γνώμης η Ε.Ε., όπως και για ποσοστό 28% της συνολικής ευρωπαϊκής (ΕU15).
- Το 17% των Ελλήνων και 15% των Ευρωπαίων πολιτών αποδίδουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση την έννοια της ανεργίας.
- Απώλεια πολιτισμικής ταυτότητας σημαίνει η Ε.Ε για ποσοστό 12% της ελληνικής κοινής γνώμης και για το 15% της ευρωπαϊκής (ΕU15).

- Το 12% των Ελλήνων ταυτίζει την Ε.Ε. με την απώλεια ελέγχου στα εξωτερικά σύνορα της χώρας, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται σχεδόν στο διπλάσιο ποσοστό (ΕΥ15: 23%).
- Σπατάλη χρήματος σημαίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση για το 10% των Ελλήνων, ενώ την ίδια σημασία της αποδίδει το 24% των Ευρωπαίων πολιτών.
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση ταυτίζεται με την αύξηση της εγκληματικότητας από το 7% των Ελλήνων, με την αντίστοιχη ευρωπαϊκή τοποθέτηση να είναι στο 16%.
- Γραφειοκρατία θεωρεί την Ε.Ε. μόνο το 5% της ελληνικής κοινής γνώμης, ενώ την ίδια άποψη εκφράζει τετραπλάσιο ποσοστό της συνολικής ευρωπαϊκής (ΕΥ 15: 22%).

Παρατηρείται ότι σε προηγούμενες έρευνες του ευρωβαρομέτρου, η πρώτη επιλογή των Ελλήνων αφορούσε στη ταύτιση της Ε.Ε με την *ελευθερία να ταξιδεύεις, να σπουδάζεις και να δουλεύεις σε αυτήν* (ΕΒ57.1: 50%, ΕΒ59.1: 49% και ΕΒ60.1: 41%), ενώ στην παρούσα έρευνα, τα δεδομένα έχουν αλλάξει, καθώς οι Έλληνες δηλώνουν ότι η Ε.Ε πρωτίστως σημαίνει το Ευρώ για αυτούς (ΕΒ57.1: 44%, ΕΒ59.1: 40% και ΕΒ60.1: 48%). Αυτή η αλλαγή στη σημασιολογική ερμηνεία της Ε.Ε πιθανώς να οφείλεται στην εξοικείωση των Ελλήνων με τη χρήση του ενιαίου νομίσματος.

Τέλος, όσον αφορά τις αρνητικές πτυχές της Ε.Ε, παρατηρείται ότι το αντίστοιχο ελληνικό ποσοστό δεν είναι ιδιαίτερα υψηλό, ειδικότερα σε σύγκριση με εκείνο που εκφράζει το σύνολο των ευρωπαίων πολιτών, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται στο διπλάσιο (αρνητικό) ποσοστό.

Ερ.11: Σας δίνει προσωπικά η Ευρωπαϊκή Ένωση το αίσθημα ...;

Σε μια ψυχολογική διερεύνηση της ελληνικής κοινής γνώμης, η έρευνα προσπαθεί να διαγνώσει το συναίσθημα που γεννάται στον Έλληνα κατά την πρόσληψη της εικόνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σας δίνει προσωπικά η ΕΕ το αίσθημα ...;		
%	ΕΒ57.1 (05/2002)	ΕΒ60.1 (11/2003)
της ελπίδας	58	50
της εμπιστοσύνης	28	27
της ανησυχίας	24	17
της αδιαφορίας	11	15
της δυσπιστίας	15	9
του ενθουσιασμού	11	5
της απόρριψης	2	2
Δ.Γ.	3	3

Ερ. 11, trend / ΕΒ60.1

- Την **αίσθηση της ελπίδας διατυπώνει 1 στους 2 Έλληνες (50%)**, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται στο 38%. Παρατηρείται σχετική μείωση κατά 8 μονάδες του ποσοστού, συγκρινόμενο με προηγούμενη έρευνα (ΕΒ57.1: 58%).
- Αίσθημα εμπιστοσύνης απέναντι στην Ε.Ε. εκφράζει το 27% των Ελλήνων ερωτηθέντων, όπως και 20% των Ευρωπαίων.
- Λιγότερη ανησυχία (17%), σε σχέση με προηγούμενη έρευνα (ΕΒ57.1: 24%) εκδηλώνουν πλέον οι Έλληνες (ΕΥ15: 18%).
- Το 15% των Ελλήνων και το 21% των Ευρωπαίων πολιτών δηλώνουν αδιαφορία.
- Δυσπιστία απέναντι στην Ε.Ε. ομολογεί το 9% της ελληνικής και το 19% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- Μόλις το 5% των Ελλήνων δηλώνει ενθουσιασμένο με την Ε.Ε. (ΕΥ15: 6%). Παρατηρείται σχετική μείωση κατά 6 μονάδες του ποσοστού σε σύγκριση με προηγούμενη έρευνα που θέτει το συγκεκριμένο ερώτημα (ΕΒ57.1: 11%).
- Τέλος, μόνο το 2% του ελληνικού δείγματος δηλώνει ότι η Ε.Ε. του δίνει την αίσθηση της απόρριψης, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 6%.

Επιχειρώντας να συγκρίνουμε τις τάσεις της ελληνικής και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, παρατηρούμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δίνει στους Έλληνες περισσότερο θετικά αισθήματα απ' ό,τι στους Ευρωπαίους πολίτες (ΕΥ15), γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τα αποτελέσματα της ερώτησης αριθ.10 (βλ. παραπάνω).

Σε σχέση με προηγούμενο ευρωβαρόμετρο που έθεσε το συγκεκριμένο ερώτημα (EB57.1), διαπιστώνουμε ότι οι Έλληνες όσο και οι Ευρωπαίοι πολίτες (στο σύνολο των 15) εξακολουθούν να εκδηλώνουν περισσότερο θετικά παρά αρνητικά αισθήματα απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, στην παρούσα έρευνα εμφανίζονται λιγότερο ενθουσιασμένοι, ελπίζουν λιγότερο και εκφράζουν λιγότερη εμπιστοσύνη απέναντι στην Ε.Ε.

Ερ.12: Κατά τη γνώμη σας, ποιος είναι ο σημερινός ρυθμός (1-7) που "οικοδομείται η Ευρώπη";
Και ποιος αριθμός (1-7) ταιριάζει καλύτερα με το ρυθμό που εσείς θα επιθυμούσατε;

		ΑΚΙΝΗΤΟΣ						ΤΡΕΧΕΙ ΟΣΟ ΠΙΟ ΓΡΗΓΟΡΑ ΜΠΟΡΕΙ	
		1	2	3	4	5	6	7	Δ.Γ
GR		4%	8%	21%	32%	18%	5%	6%	5%
EU15		5%	10%	22%	26%	16%	7%	4%	11%

Εκφραζόμενη αναφορικά με το ρυθμό οικοδόμησης της Ευρώπης, σε μια κλίμακα ταχύτητας από το 1 έως το 7, η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης τοποθετείται μεταξύ των τιμών 3, 4 και 5, με ποσοστά 21%, 32% και 18% αντίστοιχα. Αυτό σημαίνει ότι **οι Έλληνες εκτιμούν ότι η Ευρώπη οικοδομείται με μια μέση ταχύτητα**. Ποσοστό 6% θεωρεί ότι η Ε.Ε. εξελίσσεται με τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα, ενώ το 4% πιστεύει ότι η οικοδόμηση της Ευρώπης έχει παραμείνει στάσιμη.

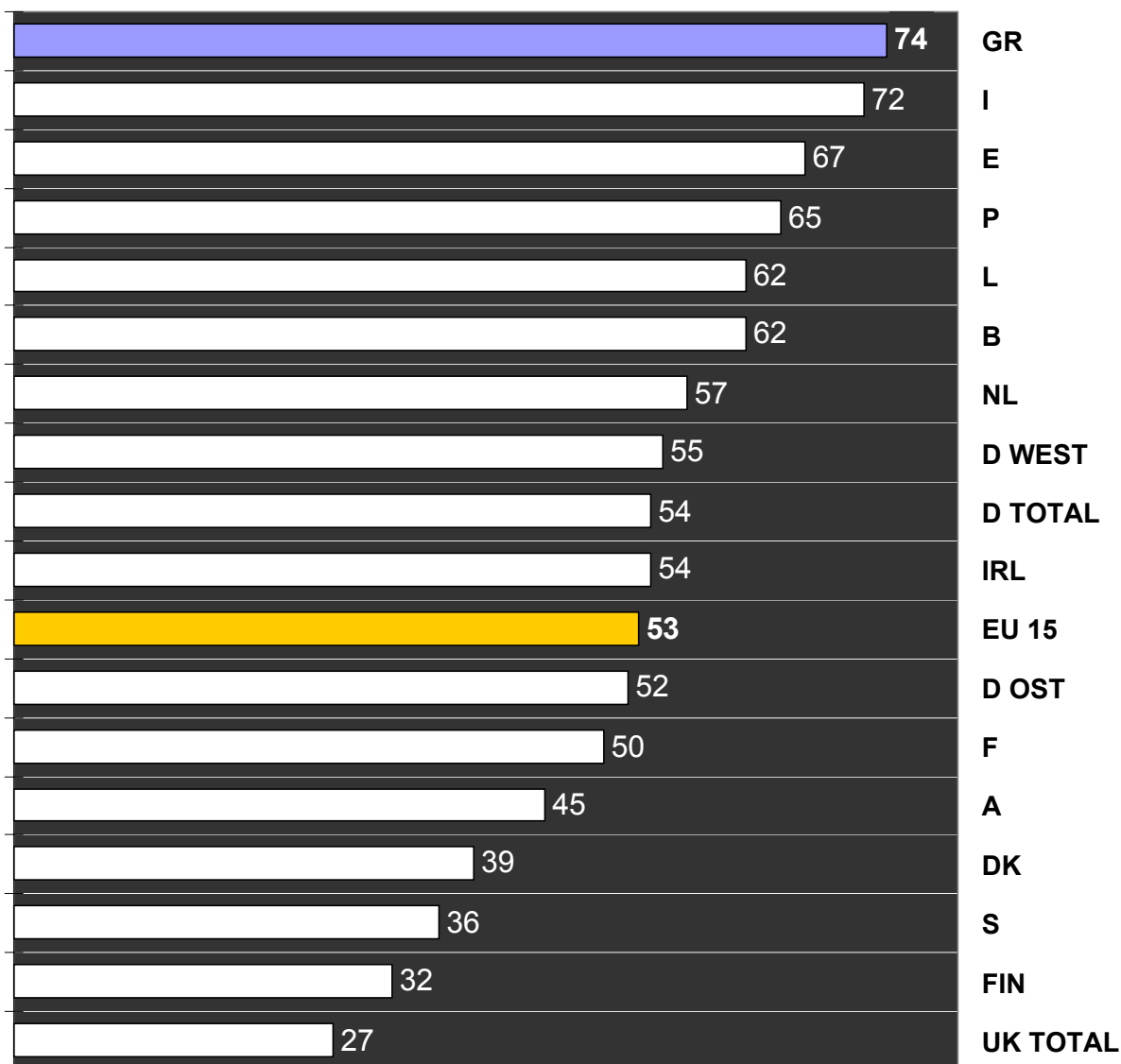
Σε σχετική τοποθέτηση (βλ. επόμενο πίνακα), είναι διάχυτη η επιθυμία του Έλληνα πολίτη για υψηλότερη ταχύτητα στην οικοδόμηση της Ε.Ε. (41%), καθώς τοποθετείται πλειοψηφικά στο σημείο 7 της κλίμακας. Σημειώνεται δε ότι **οι Έλληνες, περισσότερο από τους υπόλοιπους Ευρωπαίους πολίτες, ζητούν τη μέγιστη επιτάχυνση του σημερινού ρυθμού με τον οποίο οικοδομείται η Ευρώπη**, παρουσιάζοντας το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 15 χωρών-μελών, και μάλιστα κατά 26 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15: 15%).

		ΑΚΙΝΗΤΟΣ						ΤΡΕΧΕΙ ΟΣΟ ΠΙΟ ΓΡΗΓΟΡΑ ΜΠΟΡΕΙ	
		1	2	3	4	5	6	7	Δ.Γ
GR		1%	1%	3%	7%	21%	24%	41%	3%
EU15		6%	5%	9%	16%	20%	17%	15%	13%

Ερ.13: Είστε υπέρ ή κατά της εξέλιξης προς μια κοινή Ευρωπαϊκή πολιτική;

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της έρευνας οι Έλληνες είναι οι πλέον ένθερμοι υποστηρικτές μιας κοινής Ευρωπαϊκής πολιτικής, καθώς **πλέον των 7 στους 10 Έλληνες (74%) τάσσονται υπέρ μια τέτοιας εξέλιξης**. Το ποσοστό των Ελλήνων που τάσσονται υπέρ είναι το υψηλότερο του ευρωπαϊκού δείγματος, με τους Ιταλούς (72%) και τους Ισπανούς (67%) να ακολουθούν. Η απόκλιση από το ευρωπαϊκό μέσο όρο είναι σημαντική, καθώς οι Ευρωπαίοι πολίτες (EU15) τάσσονται υπέρ σε ποσοστό 53%. Αντίθετο στην εξέλιξη προς μία κοινή Ευρωπαϊκή πολιτική φέρεται να είναι το 13% της ελληνικής κοινής γνώμης, όπως και διπλάσιο ποσοστό της συνολικής Ευρωπαϊκής (EU15: 26%). Αξιοσημείωτο είναι το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι «δε γνωρίζουν» να απαντήσουν, καθώς τοποθετείται στο 13% για τους Έλληνες και στο 21% για το σύνολο των Ευρωπαίων ερωτηθέντων.

Ποσοστά ερωτηθέντων που δηλώνουν υπέρ της εξέλιξης προς μία κοινή Ευρωπαϊκή πολιτική.

Ερ. 13 / EB60.1

Ερ.14: Αν σας έλεγαν αύριο ότι η Ε.Ε διαλύθηκε, θα αισθανόσασταν πολύ στεναχωρημένος/η για το γεγονός αυτό, θα σας άφηνε αδιάφορο/η ή θα αισθανόσασταν πολύ ανακουφισμένος/η;

Πολύ στεναχωρημένος / η		Αδιάφορος / η		Πολύ ανακουφισμένος /η		Δ.Γ	
GR: 43%	EU15: 37%	GR: 46%	EU15: 37%	GR: 5%	EU15: 15%	GR: 5%	EU15: 11%

Επεκτείνοντας τη διερεύνηση σχετικά με την εικόνα-αντίληψη των Ελλήνων για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και σε ερώτημα της έρευνας για το πώς θα αισθάνονταν σε περίπτωση διάλυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων τοποθετείται ουδέτερα, εκφράζοντας την αίσθηση της αδιαφορίας για μια τέτοια υπόθεση. Ουδέτερα τοποθετείται επίσης ποσοστό 37% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης. Ωστόσο, ένα εξαιρετικά υψηλό ποσοστό της ελληνικής κοινής γνώμης (43%) δηλώνει ότι θα ήταν πολύ δυσαρεστημένο από μια τέτοια εξέλιξη. Το ίδιο φαίνεται να πιστεύει και το 37% των ερωτηθέντων Ευρωπαίων πολιτών (EU15). Πολύ ανακουφισμένο δηλώνει ότι θα αισθανόταν μόλις το 5% των Ελλήνων και τριπλάσιο ποσοστό των Ευρωπαίων πολιτών (EU15: 15%).

❖ Αίσθηση ταυτότητας: εθνική ή/και ευρωπαϊκή

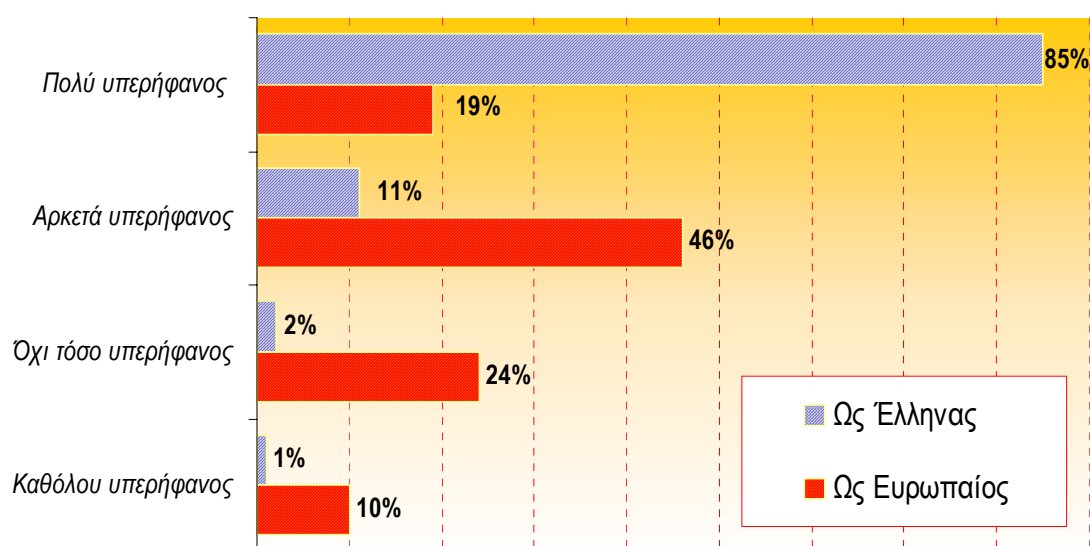
Ερ.43: Στο προσεχές μέλλον βλέπετε τον εαυτό σας ως...

Έλληνα /ίδα μόνο		Έλληνα /ίδα και Ευρωπαίο / α		Ευρωπαίο /α και Έλληνα /ίδα		Ευρωπαίο /α μόνο		Δ.Γ.	
GR: 51%	EU15: 40%	GR: 42%	EU15: 47%	GR: 4%	EU15: 7%	GR: 2%	EU15: 3%	GR: 1%	EU15: 3%

Η αίσθηση της ταυτότητας ή της συνείδησης των Ελλήνων πολιτών, σε μια πρόβλεψη στο προσεχές μέλλον, φαίνεται να παραμένει ελληνική για ποσοστό 51% της ελληνικής κοινής γνώμης, ενώ ποσοστό 42% αυτής εκτιμά ότι θα έχει διαμορφώσει μια διπλή ταυτότητα-συνείδηση, η οποία θα είναι κυρίως ελληνική και δευτερογενώς ευρωπαϊκή. Ελάχιστοι είναι οι Έλληνες (4%) που πιστεύουν ότι στο άμεσο μέλλον θα διαμορφώσουν μια ταυτότητα-συνείδηση πρωτίστως ευρωπαϊκή και δευτερογενώς ελληνική, ενώ πολύ μικρός είναι και ο αριθμός των Ελλήνων (2%) που διαβλέπει μια αμιγώς ευρωπαϊκή ταυτότητα. Τέλος, στα ίδια περίπου επίπεδα με τις ελληνικές τοποθετήσεις, φαίνονται να κινούνται οι τοποθετήσεις των πολιτών των άλλων ευρωπαϊκών χωρών-μελών.

Ερ.44 &45: Θα λέγατε ότι είστε πολύ, αρκετά, όχι τόσο ή καθόλου υπερήφανος /η που είστε Έλληνας, Ευρωπαίος;

Πόσο υπερήφανοι αισθάνονται οι Έλληνες, ως Έλληνες και ως Ευρωπαίοι;

*Το ποσοστό ΔΓ παραλείπεται

Ερ. 44&45 / EB60.1

Οι Έλληνες σχεδόν στο σύνολό τους (85%), δηλώνουν πολύ υπερήφανοι για την εθνικότητά τους, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να κυμαίνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EU15: 41%). Αρκετά υπερήφανοι για την εθνικότητά τους φέρονται να είναι οι Έλληνες ερωτηθέντες σε ποσοστό 11%, ενώ το ίδιο ισχύει για το 44% των ερωτηθέντων πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ποσοστό των Ελλήνων που

δηλώνουν *ελάχιστα υπερήφανοι* για την εθνικότητά τους εμφανίζεται ιδιαίτερα χαμηλό (2%), ενώ εκείνο που εκφράζει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο εμφανίζεται συγκριτικά υψηλότερο (8%). Καθόλου υπερήφανος φέρεται να νιώθει μόλις 1 στους 100 Έλληνες, ενώ καθόλου υπερήφανοι για την εθνικότητά τους δηλώνουν 3 στους 100 Ευρωπαίους. Σε μια συγκριτική θεώρηση, **οι Έλληνες φέρονται να είναι οι πλέον υπερήφανοι, μεταξύ των πολιτών των 15 χωρών-μελών, για την εθνικότητά τους.**

Η ευρωπαϊκή ταυτότητα φαίνεται να δημιουργεί αίσθημα *εξαιρετικής υπερηφάνειας* σε ποσοστό 19% της Ελληνικής κοινής γνώμης. Αντίστοιχα, ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε ποσοστό 13%. **Αρκετά υπερήφανοι για την ευρωπαϊκή τους ταυτότητα δηλώνουν οι περισσότεροι Έλληνες (46%),** όπως και οι περισσότεροι πολίτες των άλλων κρατών-μελών (EU15: 48%). Υψηλότερα κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες από εκείνο του ευρωπαϊκού μέσου όρου διαμορφώνεται το ποσοστό της Ελληνικής κοινής γνώμης που δηλώνει ότι αισθάνεται *ελάχιστα υπερήφανο* για την ευρωπαϊκή του ταυτότητα (24% έναντι του 19% του Ευρωπαϊκού μέσου όρου). Τέλος, δυσaráσκεια για την Ευρωπαϊκή του ταυτότητα φέρεται να εκφράζει ποσοστό 10% της ελληνικής και 9% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

Ερ.46: Οι άνθρωποι μπορεί να αισθάνονται σε διαφορετικό βαθμό συνδεδεμένοι με την πόλη τους ή το χωριό τους, με τον τόπο τους, την πατρίδα τους, ή με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πόσο συνδεδεμένος αισθάνεστε με την
Α. Πόλη σας / χωριό σας - Β. Τόπο σας - Γ. Ελλάδα - Δ. Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι Έλληνες, στην πλειοψηφία τους, αισθάνονται πολύ περισσότερο συνδεδεμένοι με την πόλη ή το χωριό τους (86%), συγκρινόμενοι με το ευρωπαϊκό σύνολο (EU15: 56%). Αρκετά συνδεδεμένοι αισθάνονται οι Έλληνες σε ποσοστό 11%, ενώ όχι πολύ ή καθόλου συνδεδεμένοι νοιώθουν σε ποσοστά 3% και 1% αντίστοιχα. Οι Ευρωπαίοι πολίτες σε ποσοστό 32% αισθάνονται *αρκετά συνδεδεμένοι*, σε ποσοστό 9% *όχι πολύ συνδεδεμένοι* και καθόλου συνδεδεμένοι με την πόλη ή το χωριό τους αισθάνονται 2 στους 100 Ευρωπαίους.

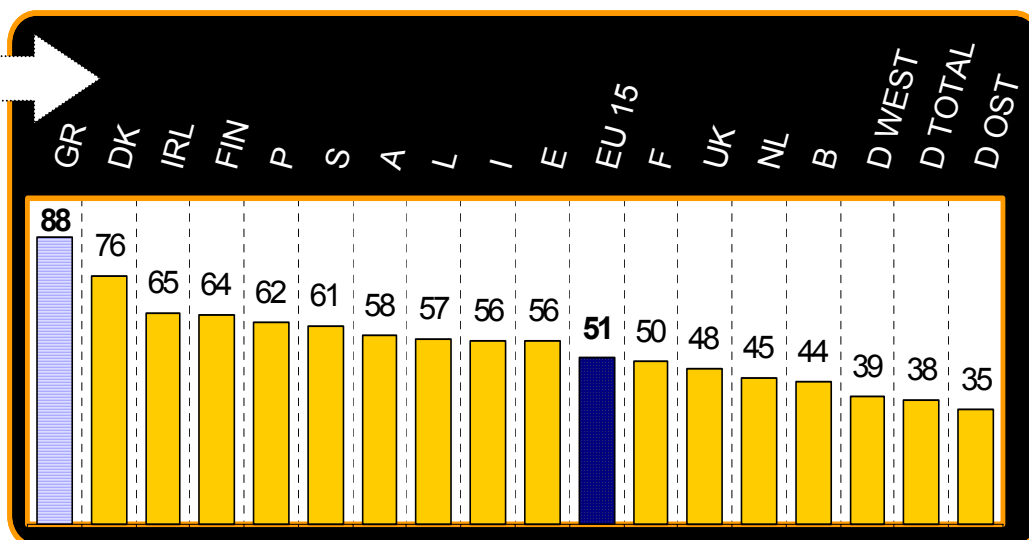
Σχεδόν **9 στους 10 Έλληνες (88%) νοιώθουν πολύ συνδεδεμένοι με τον τόπο καταγωγής τους γενικά.** Το ποσοστό είναι το υψηλότερο του ευρωπαϊκού δείγματος (EU15: 49%). Αρκετά συνδεδεμένοι με τον τόπο τους αισθάνονται οι Έλληνες πολίτες σε ποσοστό 11%, ενώ πολύ μικρά ποσοστά καταγράφονται σαν απαντήσεις εκείνων που νοιώθουν *όχι πολύ συνδεδεμένοι* (2%), ενώ ποσοστό χαμηλότερο της μισής ποσοστιαίας μονάδας (0.3) αποτελούν οι καθόλου συνδεδεμένοι με τον τόπο τους Έλληνες πολίτες. Οι Ευρωπαίοι πολίτες νιώθουν *αρκετά συνδεδεμένοι* σε ποσοστό 38%, *όχι πολύ συνδεδεμένοι* σε ποσοστό 10% και καθόλου συνδεδεμένοι με τον τόπο τους σε ποσοστό 2%.

Οι 9 στους 10 Έλληνες αισθάνονται πολύ συνδεδεμένοι με τη χώρα τους (88%). Το ποσοστό είναι το υψηλότερο μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών (EU15: 51%), ενώ ακολουθούν οι Δανοί με ποσοστό 76%. 'Αρκετά συνδεδεμένος' με την χώρα του νοιώθει 1 στους 10 Έλληνες (10%), ενώ 'όχι πολύ' ή 'καθόλου συνδεδεμένοι' νοιώθουν οι Έλληνες σε ποσοστά 2% και 1% αντίστοιχα.

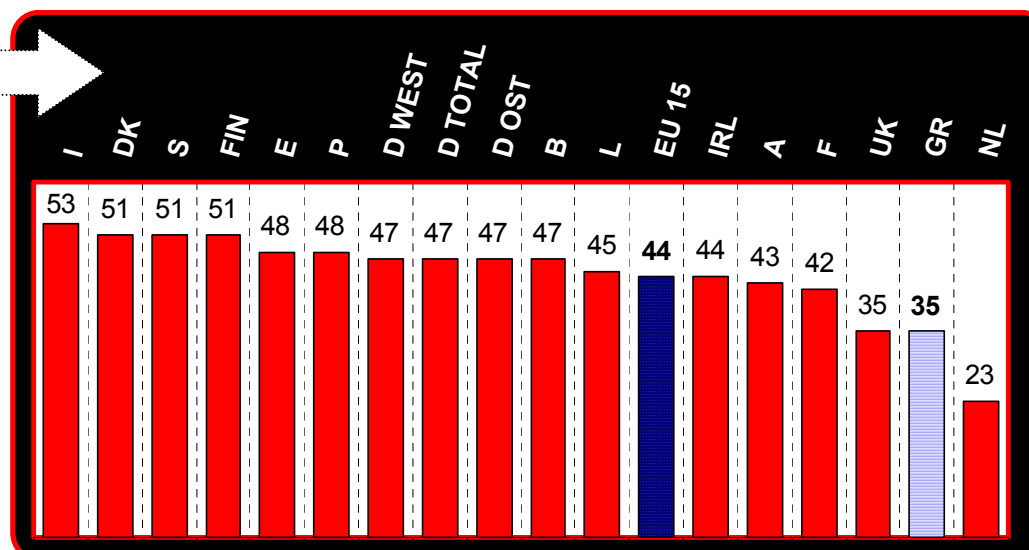
Αντίθετα, όσον αφορά το βαθμό που αισθάνονται οι Έλληνες συνδεδεμένοι με την Ευρωπαϊκή Ένωση, παρατηρείται ότι συγκεντρώνουν από τα χαμηλότερα ποσοστά μεταξύ των υπόλοιπων Ευρωπαίων πολιτών. Συγκεκριμένα, 'πολύ συνδεδεμένο' με την Ε.Ε. νοιώθει το 17% των ερωτηθέντων Ελλήνων πολιτών (EU15: 14%), 'αρκετά συνδεδεμένο' νοιώθει το 35% (EU15: 44%), 'όχι πολύ συνδεδεμένο' με την Ε.Ε. αισθάνεται ποσοστό 36% (το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό μετά από εκείνο των Ολλανδών - 47%) - ποσοστά που παρουσιάζουν σημαντική απόκλιση από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15: 29%) - και 'καθόλου συνδεδεμένο' ποσοστό 12% (EU15: 10%). Μεταξύ του ευρωπαϊκού δείγματος, τα υψηλότερα ποσοστά αίσθησης μη σύνδεσης ('καθόλου συνδεδεμένοι') με την Ε.Ε. κατέχουν οι πολίτες του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ολλανδίας (21%), ενώ ποσοστά ισχυρής σύνδεσης καταγράφουν οι πολίτες του Λουξεμβούργου ('πολύ συνδεδεμένοι': 32%).

Σε ποιο βαθμό αισθάνονται οι Ευρωπαίοι Πολίτες συνδεδεμένοι με τη χώρα τους και με την Ευρωπαϊκή Ένωση;

Ποσοστό που δηλώνει **πολύ** συνδεδεμένο με τη χώρα του

Ποσοστό που δηλώνει **αρκετά** συνδεδεμένο με την Ε.Ε

Ερ. 46cd / EB60.1

Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας με εκείνα του ευρωβαρομέτρου 58.1 που είχε θέσει το ίδιο ερώτημα, διαπιστώνουμε ότι τόσο οι Έλληνες όσο και οι Ευρωπαίοι πολίτες εμφανίζονται περισσότερο συνδεδεμένοι με την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς είναι υψηλότερα τα ποσοστά των «πολύ» και «αρκετά συνδεδεμένων» και χαμηλότερα εκείνα των «όχι πολύ» και «καθόλου συνδεδεμένων». Όσον αφορά στο ελληνικό δείγμα, στην παρούσα έρευνα που διεξήχθη λίγους μήνες μετά το τέλος της Ελληνικής Προεδρίας της Ε.Ε., σημειώνεται αύξηση 10 ποσοστιαίων μονάδων στη μερίδα των «πολύ συνδεδεμένων» με την Ε.Ε., 4 ποσοστιαίων μονάδων στη μερίδα των «αρκετά συνδεδεμένων» και μείωση κατά 7% σε εκείνες των «όχι πολύ» και «καθόλου συνδεδεμένων» (βλ. παρακάτω πίνακα).

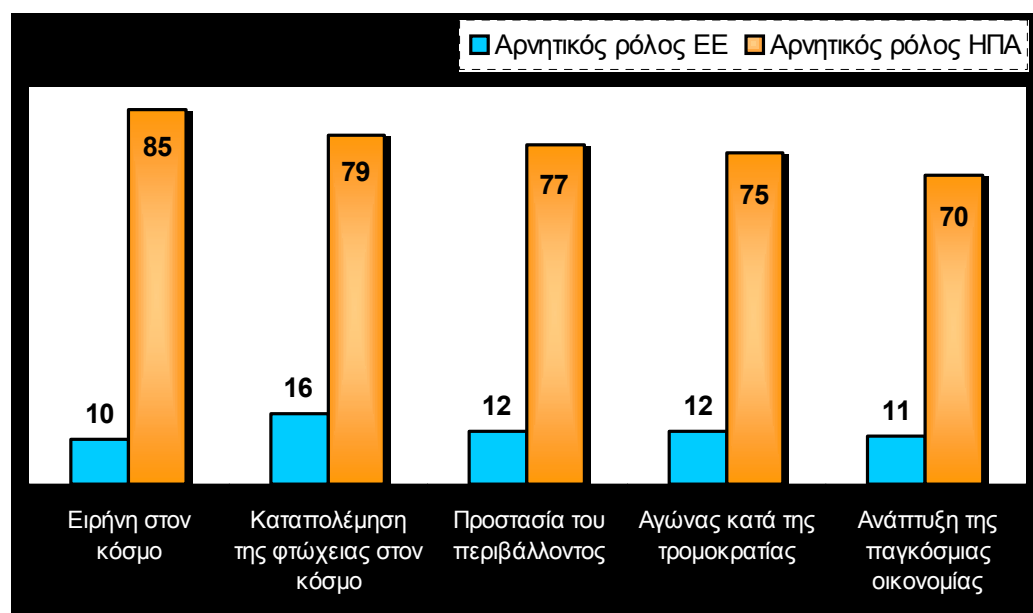
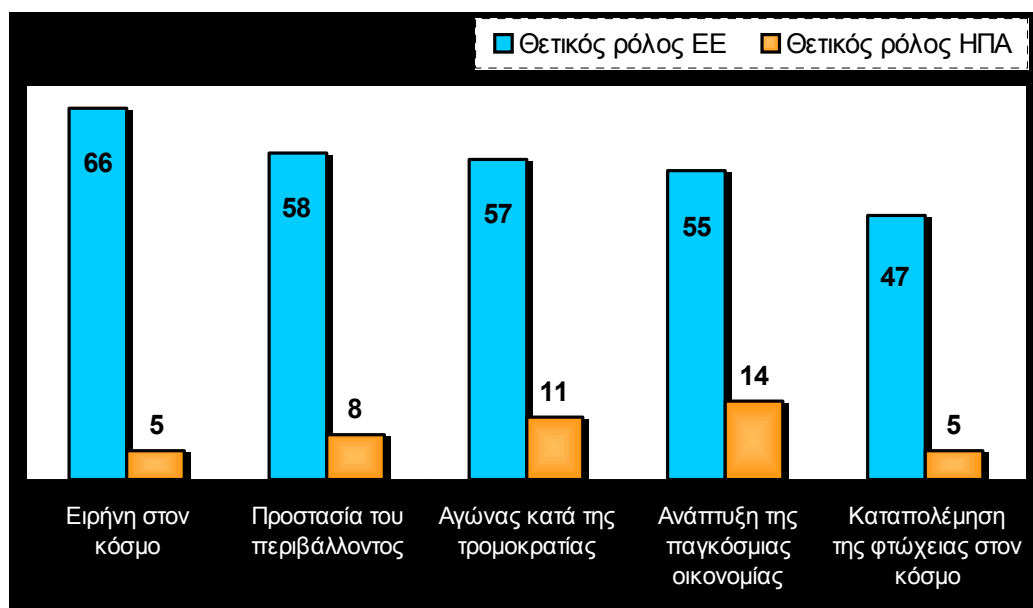
	EB54.1	EB56.3	EB58.1	EB60.1
Πολύ συνδεδεμένοι	14	8	7	17
Αρκετά συνδεδεμένοι	29	23	31	35
Όχι πολύ συνδεδεμένοι	37	43	43	36
Καθόλου συνδεδεμένοι	18	25	19	12
Δ.Γ.	2	1	1	1

❖ Ελληνικές απόψεις για τα διεθνή θέματα

Ερ.47&48: Κατά τη γνώμη σας, θα λέγατε ότι οι Η.Π.Α και η Ε.Ε παίζουν κυρίως ένα ρόλο θετικό, ένα ρόλο αρνητικό ή ούτε θετικό ούτε αρνητικό σε ό,τι αφορά....:

Έντονα αρνητική στάση της πλειοψηφίας της Ελληνικής κοινής γνώμης, απέναντι στο διεθνή ρόλο των Η.Π.Α. καταγράφεται στα αποτελέσματα της έρευνας, ενώ θετική στάση φαίνεται να τηρεί η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης για το διεθνή ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ειρήνης, καταπολέμησης της τρομοκρατίας, παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης, καταπολέμησης της φτώχειας, προστασίας του περιβάλλοντος.

Η άποψη των Ελλήνων για τον ρόλο της Ε.Ε και των Η.Π.Α σε ό,τι αφορά...

Ερ. 47 & 48 / EB60.1

Σημειώνεται ότι τα 'αρνητικά' ποσοστά του Ελληνικού δείγματος για τον ρόλο των Η.Π.Α, σε όλες τις παρακάτω περιπτώσεις, είναι τα υψηλότερα του Ευρωπαϊκού δείγματος.

- **Περισσότερο από κάθε Ευρωπαίο πολίτη, οι Έλληνες θεωρούν (σε ποσοστό 85% - το υψηλότερο μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών - EU15: 53%) ότι ο ρόλος των ΗΠΑ στην παγκόσμια ειρήνη είναι αρνητικός.** Μόλις το 5% κρίνει ότι οι ΗΠΑ συμβάλλουν θετικά, ποσοστό κατά πολύ διαφοροποιημένο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15: 27%). Ούτε θετικός ούτε αρνητικός είναι ο ρόλος των ΗΠΑ για το 7% των Ελλήνων και για το 16% των Ευρωπαίων πολιτών. Στο ερώτημα για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι Έλληνες κρίνουν σε ποσοστό 66% ότι η Ε.Ε. παίζει θετικό ρόλο όσον αφορά την ειρήνη στον κόσμο. Αρνητικό ρόλο της Ε.Ε. βλέπει μόνο το 10% (EU15: 9%) και ουδέτερα τοποθετείται το 21% της ελληνικής και το 23% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- **Σχετικά με το ρόλο των ΗΠΑ στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας, το 75% των Ελλήνων ερωτηθέντων πιστεύει ότι οι ΗΠΑ διαδραματίζουν αρνητικό ρόλο.** Το ποσοστό είναι το υψηλότερο και μάλιστα διπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU 15: 37%). Μόνο 1 στους 10 Έλληνες κρίνει θετικά το ρόλο των ΗΠΑ (11%) -το χαμηλότερο μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών- οι οποίοι στην πλειοψηφία τους και με ποσοστό 43% βρίσκουν θετικό το ρόλο των ΗΠΑ στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας. 'Ούτε θετικός ούτε αρνητικός' κρίνεται από το 10% των Ελλήνων ερωτηθέντων και από το 15% των Ευρωπαίων πολιτών ο συγκεκριμένος ρόλος των ΗΠΑ. Σε σχέση με την Ε.Ε, η πλειοψηφία των Ελλήνων σε ποσοστό 57% (EU15: 54%) πιστεύει ότι η Ε.Ε. παίζει θετικό ρόλο στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Αρνητικό ρόλο της Ε.Ε διακρίνει μόνο το 12% του ελληνικού δείγματος και το 11% του ευρωπαϊκού. Ούτε θετικό ούτε αρνητικό βλέπει το ρόλο της Ε.Ε. το 28% των ερωτηθέντων Ελλήνων και το 25% των Ευρωπαίων.
- **Οι 7 στους 10 Έλληνες (70%) κρίνουν ότι οι ΗΠΑ συμβάλλουν αρνητικά στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη, ποσοστό σχεδόν διπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου (EU 15: 36%).** Το θετικό ρόλο των ΗΠΑ στην παγκόσμια οικονομία αναγνωρίζει το 14% των ερωτηθέντων Ελλήνων, ποσοστό που αποκλίνει σημαντικά από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15: 34%). Ουδέτερα τοποθετείται το 11% του ελληνικού δείγματος και σχεδόν διπλάσιο ποσοστό του ευρωπαϊκού (EU15: 20%). **Όσον αφορά τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη, αυτή κρίνεται θετική από το 55% των Ελλήνων και από το 40% των Ευρωπαίων.** Αρνητικό ρόλο τείνει να παίζει η Ε.Ε. για ποσοστό 11% των Ελλήνων και για ποσοστό 16% των Ευρωπαίων πολιτών, ενώ ουδέτερα τοποθετείται ποσοστό 28% του ελληνικού και 31% του ευρωπαϊκού δείγματος (EU15).
- **Σημαντική είναι, επίσης, η διαφοροποίηση της ελληνικής κοινής γνώμης (79%) σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15: 52%) ως προς τον αρνητικό ρόλο των ΗΠΑ στην καταπολέμηση της φτώχειας διεθνώς.** Μόνο το 5% του ελληνικού δείγματος κρίνει θετικά το ρόλο των ΗΠΑ, το χαμηλότερο ποσοστό μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών και σημαντικά διαφοροποιημένο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU 15: 17%). Ουδέτερα δε τοποθετείται το 12% των Ελλήνων ερωτηθέντων και το 22% των Ευρωπαίων. **Όσον αφορά στην καταπολέμηση της φτώχειας στον κόσμο, θετικό ρόλο της Ε.Ε. διακρίνει το 47% της ελληνικής κοινής γνώμης, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να βρίσκεται στο 36%.** Αρνητικό ρόλο θεωρεί ότι τείνει να παίζει η Ε.Ε. το 16% των Ελλήνων ερωτηθέντων και το 19% των Ευρωπαίων, ενώ ουδέτερα τοποθετείται το 32% των Ελλήνων, όπως και το 33% των Ευρωπαίων πολιτών.
- **Απόκλιση απόψεων των Ελλήνων από εκείνες των Ευρωπαίων πολιτών παρατηρείται στην ερώτηση για το ρόλο των ΗΠΑ στην προστασία του περιβάλλοντος. Ως αρνητικός εκλαμβάνεται ο ρόλος των ΗΠΑ για το 77% των ερωτηθέντων Ελλήνων (EU15: 58%), θετικός για το 8% (EU15: 14%), ούτε αρνητικός ούτε θετικός για το 10% (EU15: 18%). Σχεδόν 6 στους 10 Έλληνες (58%) πιστεύουν ότι η Ε.Ε. τείνει να παίζει θετικό ρόλο στην προστασία του περιβάλλοντος.** Το ίδιο πιστεύει και το 46% των Ευρωπαίων πολιτών, ενώ αρνητικό ρόλο διακρίνει το 12% των ελληνικού και το 16% του ευρωπαϊκού δείγματος. Ούτε αρνητικός ούτε θετικός κρίνεται ο ρόλος της Ε.Ε. από το 23% των Ελλήνων ερωτηθέντων και από το 26% των Ευρωπαίων.

Σε γενικές γραμμές, οι Έλληνες ερωτηθέντες είναι από τους πλέον θετικά διακείμενους απέναντι στο διεθνή ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και σαφώς πιο πρόθυμοι να εκφράσουν την άποψή τους, αφού τα ποσοστά του «δε γνωρίζω» του ελληνικού δείγματος βρίσκονται, και για τα πέντε υποερωτήματα, στο ήμισυ του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

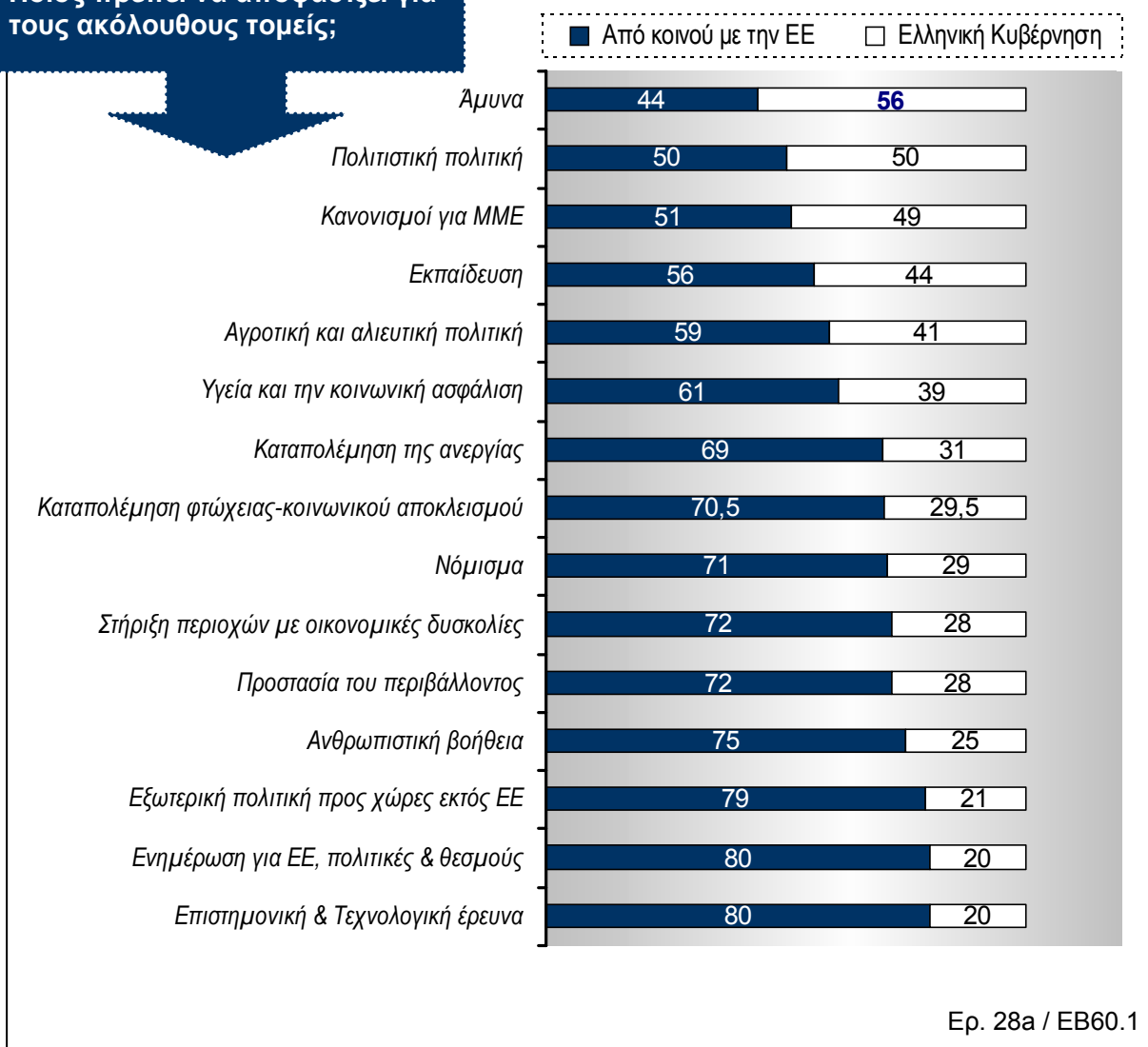
Κύριες διαστάσεις της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης

❖ Διαδικασία αποφάσεων: Ε.Ε έναντι εθνικής κυβέρνησης / κοινή δράση

Ερ.28a&b: Για κάθε έναν από τους ακόλουθους τομείς, πιστεύετε ότι οι αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται από την Ελληνική κυβέρνηση ή να λαμβάνονται από κοινού στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

28a. Στο συγκεκριμένο ερώτημα η ελληνική κοινή γνώμη εκφράζει την τοποθέτησή της αναφορικά με την αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων σε επιμέρους πολιτικές. Η τοποθέτηση σε μια σειρά 15 τομέων, στους οποίους ασκείται πολιτική είτε μεμονωμένα από την ελληνική κυβέρνηση είτε από κοινού με την Ε.Ε., αναδεικνύει τις ευρωπαϊκές πολιτικές προθέσεις της ελληνικής κοινής γνώμης, τις προτεραιότητες αλλά και τις επιφυλάξεις των Ελλήνων αναφορικά με το ζήτημα της λήψης αποφάσεων σε εθνικό επίπεδο. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι μόνο σε 1 από τους 15 τομείς που παραθέτει η έρευνα, στον τομέα της άμυνας, οι Έλληνες τοποθετούνται πλειοψηφικά υπέρ της λήψης αποφάσεων από μόνη την ελληνική κυβέρνηση, και όχι από κοινού με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στα ποσοτικά μεγέθη που παρατίθενται, έχουν ληφθεί υπόψη μόνο οι απαντήσεις των Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών που απάντησαν στην επιλογή της μεμονωμένης (εθνική κυβέρνηση) ή σε εκείνη της από κοινού (με την Ευρωπαϊκή Ένωση) λήψης αποφάσεων.

**Ελληνική Κυβέρνηση -
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ποιος πρέπει να αποφασίζει για
τους ακόλουθους τομείς;**

- **Αντικείμενο εθνικής πολιτικής φαίνεται να αποτελεί για τους περισσότερους Έλληνες η άμυνα της χώρας**, καθώς ποσοστό 56% των ερωτηθέντων διατυπώνει τη θέση ότι η λήψη αποφάσεων στον εν λόγω τομέα θα πρέπει να γίνεται από την ελληνική κυβέρνηση και όχι στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια κοινή διαδικασία λήψης αποφάσεων. Ωστόσο, ποσοστό 44% της ελληνικής κοινής γνώμης, θεωρεί ότι η ελληνική εθνική άμυνα θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο κοινής πολιτικής της Ε.Ε.. Ευνοϊκότερη για την Ε.Ε. εμφανίζεται η τοποθέτηση της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης στο σύνολό της (EU15: 53%). Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι μετά από διαδοχικές μειώσεις –στα πλαίσια των προηγούμενων έξι ερευνών του ευρωβαρομέτρου– το ποσοστό των Ελλήνων που φέρονται να δηλώνουν ότι η άμυνα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο εθνικής πολιτικής (EB52.0: 79%, EB53.0: 75%, EB54.1: 66%, EB57.1: 64%, EB58.1: 58%, EB59.1: 51%) σημειώνει εκ νέου αύξηση κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες.
 - Όσον αφορά την **πολιτιστική πολιτική**, ενώ στην προηγούμενη έρευνα η ελληνική κοινή γνώμη τη θεωρούσε αντικείμενο της εθνικής κυβέρνησης (EB59.1: 53%), στην παρούσα έρευνα η άποψη των Ελλήνων διχάζεται καθώς 1 στους 2 Έλληνες (50%) υποστηρίζει ότι η λήψη αποφάσεων πρέπει να είναι αντικείμενο της εθνικής κυβέρνησης και αντίστοιχα το έτερο 50% δηλώνει ότι οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται από κοινού με την Ε.Ε. Οι Ευρωπαίοι πολίτες, στην πλειοψηφία τους, θεωρούν την πολιτιστική πολιτική αντικείμενο των εθνικών τους κυβερνήσεων (EU15: 51%).
- Στους υπόλοιπους τομείς, η Ελληνική κοινή γνώμη τάσσεται υπέρ μιας κοινής πολιτικής της οποίας οι αποφάσεις θα λαμβάνονται από κοινού με την Ε.Ε. Η πλειοψηφία του ελληνικού αντιπροσωπευτικού δείγματος, τείνει να ενθαρρύνει την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων της Ε.Ε. σε ό,τι αφορά τη λήψη διαρθρωτικών μέτρων κοινωνικό-οικονομικής πολιτικής, ακόμα και σε τομείς που παραδοσιακά συνιστούν αρμοδιότητα της εθνικής κυβέρνησης. Συγκεκριμένα, υπέρ της λήψης αποφάσεων στα πλαίσια της Ε.Ε. τάσσονται οι Έλληνες για τους παρακάτω τομείς:
- Επιστημονική και τεχνολογική έρευνα, 80% (EU15: 70%).

- Ενημέρωση για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της, 80% (EU15: 79%).
- Εξωτερική πολιτική προς τις χώρες εκτός της Ε.Ε, 79% (EU15: 78%).
- Ανθρωπιστική βοήθεια, 75% (EU 15: 73%).
- Πολιτική στήριξης των περιοχών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, 72% (EU15: 61%).
- Προστασία του περιβάλλοντος, 72% -το υψηλότερο μεταξύ των 15- (EU 15: 65%).
- Νόμισμα, 71% (EU 15: 66%).
- Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, 71% (EU 15: 59%).
- Καταπολέμηση της ανεργίας, 69% (EU 15: 45%).
- Υγεία και κοινωνική ασφάλιση, (61%) -το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 15- αποτελούν τομείς στους οποίους οι Έλληνες φαίνονται διατεθειμένοι να αποδεχτούν τη μεταφορά αρμοδιοτήτων και για τη λήψη αποφάσεων από κοινού με την Ε.Ε., σε αντίθεση με τους Ευρωπαίους πολίτες οι οποίοι επιφυλάσονται να εκχωρήσουν στην Ε.Ε. τη λήψη αποφάσεων στο συγκεκριμένο τομέα (EU15: 30%).
- Ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός ότι οι Έλληνες πολίτες, σε ποσοστό 59%, θεωρούν την αγροτική και αλιευτική πολιτική, αντικείμενο λήψης αποφάσεων στα πλαίσια κοινής πολιτικής της Ε.Ε. (EU 15: 54%).
- Αντικείμενο κοινής απόφασης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρεί ότι πρέπει να είναι η εκπαίδευση αξιοσημείωτο ποσοστό (56%) της Ελληνικής κοινής γνώμης. Αντιθέτως, ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης (EU 15: 67%) προκρίνει την αντιμετώπιση και τη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο χώρας-μέλους.
- Σε αντίθεση με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους πολίτες, ποσοστό 51% των ερωτηθέντων Ελλήνων (EU15: 36%) θεωρεί την πολιτική που αφορά σε κανονισμούς για τη μετάδοση πληροφοριών και τον τύπο αντικείμενο κοινής απόφασης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είναι σαφής η θετική τοποθέτηση της ελληνικής κοινής γνώμης, και μάλιστα με ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά – συγκρινόμενα τόσο με τα αντίστοιχα προηγούμενων ερευνών (EB57.1, 58.1 και 59.1) όσο και με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο – στη διαμόρφωση κοινών πολιτικών της Ε.Ε. και στη συνακόλουθη από κοινού λήψη αποφάσεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

28b. Σε συνοχή με την προηγούμενη τοποθέτησή τους και ερωτώμενοι για 12 επιμέρους τομείς – πολιτικές, οι Έλληνες εκφράζουν την εμπιστοσύνη τους στην από κοινού με την Ε.Ε. λήψη αποφάσεων σε 10 από αυτούς, και μάλιστα με υψηλά ποσοστά. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι τομείς που εξετάζονται υπαγορεύουν ή επιβάλλουν, εξ' αντικειμένου, διακρατική συνεργασία. Αναλυτικά, η ελληνική κοινή γνώμη τάσσεται σαφώς υπέρ της από κοινού με την Ε.Ε. λήψης αποφάσεων, και μάλιστα με υψηλά ποσοστά, σε θέματα που αφορούν:

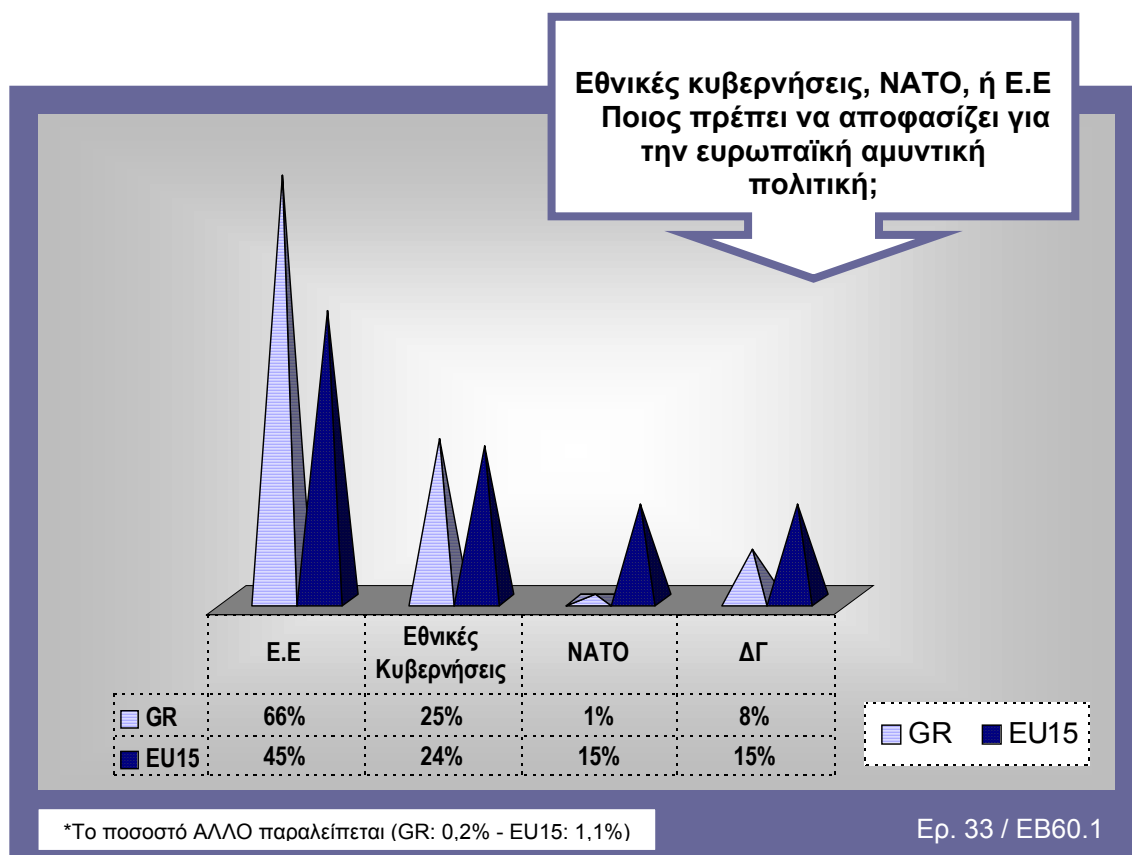
- Την καταπολέμηση της διεθνούς τρομοκρατίας, 81% (EU15: 84%).
- Την καταπολέμηση του δουλεμπορίου και της εκμετάλλευσης ανθρώπων, 79% (EU15: 79%).
- Την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, 75% (EU15: 71%).
- Την καταπολέμηση των ναρκωτικών, 73% (EU15: 68%).
- Την πρόληψη της νεανικής εγκληματικότητας, με το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 15, 71% (EU15: 38%).
- Την πρόληψη της εγκληματικότητας στα αστικά κέντρα, 69% -με ποσοστό υπερδιπλάσιο του μέσου ευρωπαϊκού όρου (EU15: 33%).
- Τη μεταναστευτική πολιτική, 67% (EU15: 51%).
- Τους κανόνες που αφορούν το πολιτικό άσυλο, 67% (EU15: 53%).
- Την αντιμετώπιση της πρόκλησης σχετικά με τη γήρανση του πληθυσμού, με το υψηλότερο μεταξύ των 15 χωρών-μελών ποσοστό 65% (EU15: 48%).
- Την αποδοχή προσφύγων, 63% (EU15: 53%).

Σημειώνεται ότι σε τομείς που αφορούν το αστυνομικό σώμα και τη δικαιοσύνη, οι Έλληνες υποστηρίζουν, με ποσοστό 55% (EU15: 70%) και 52% (EU15: 65%) αντίστοιχα, ότι οι σχετικές αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται από την ελληνική κυβέρνηση.

Ερ.29/5: Είστε υπέρ ή κατά: Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να είναι υπεύθυνη για θέματα που δεν μπορούν να χειριστούν αποτελεσματικά οι εθνικές, νομαρχιακές και τοπικές κυβερνήσεις.

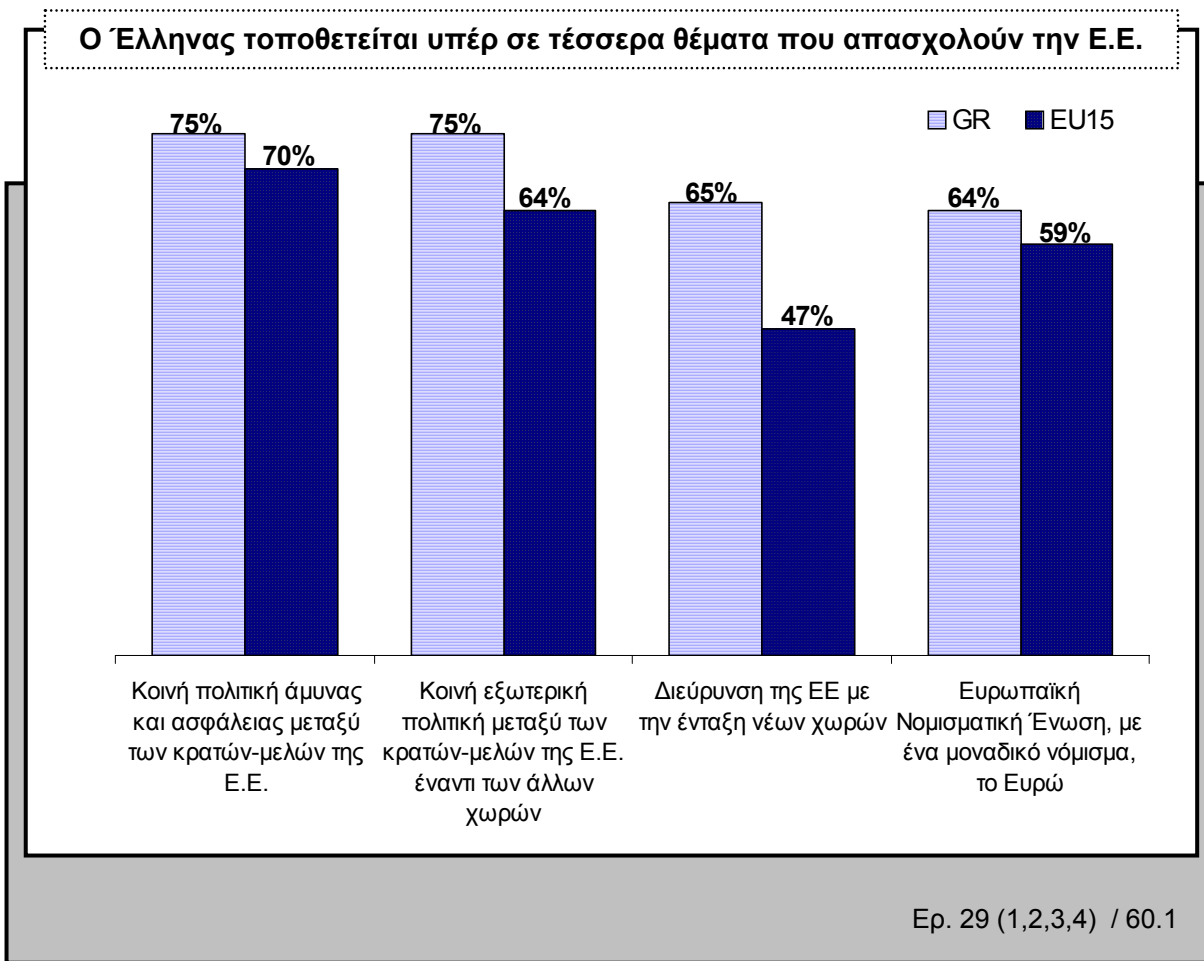
Οι Έλληνες εμφανίζονται ως οι πλέον θετικοί (73%) μεταξύ των Ευρωπαίων (EU15:60%) όσον αφορά την πιθανότητα ανάληψης αρμοδιοτήτων από την Ε.Ε. σε θέματα που εκτιμάται ότι δεν μπορούν να χειριστούν αποτελεσματικά οι εθνικές, νομαρχιακές και τοπικές κυβερνήσεις. Αντιθέτως, ποσοστό 17% διαφωνεί (EU15: 21%), ενώ αναποφάσιστος φαίνεται να είναι 1 στους 10 Έλληνες και 1 στους 5 Ευρωπαίους πολίτες.

Ερ.33: Κατά τη γνώμη σας, οι αποφάσεις που αφορούν την ευρωπαϊκή αμυντική πολιτική, θα πρέπει να λαμβάνονται από τις εθνικές κυβερνήσεις, το NATO ή την Ευρωπαϊκή Ένωση;

Σαφής είναι η τοποθέτηση των Ελλήνων (66%), σε θέματα που αφορούν στην ευρωπαϊκή αμυντική πολιτική, ότι οι σχετικές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται από την Ε.Ε.. Τη λήψη αποφάσεων από την εθνική κυβέρνηση προτείνει το 25% των ερωτηθέντων, ενώ πολύ μικρό ποσοστό (1%) επιμερίζεται στο NATO. Το ποσοστό των Ελλήνων που επιθυμεί νατοϊκή απόφαση σε θέματα που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή αμυντική πολιτική, είναι το χαμηλότερο μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών (EU15: 15%). Ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης θεωρεί, με ποσοστό 45%, ότι σε θέματα ευρωπαϊκής αμυντικής πολιτικής η λήψη αποφάσεων πρέπει να είναι αρμοδιότητα της Ε.Ε., ενώ το 24% της συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης πιστεύει ότι οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται από τις εθνικές κυβερνήσεις.

❖ Υποστήριξη κοινών πολιτικών της Ε.Ε

Ερ.29/1: Είστε υπέρ ή κατά μιας Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης, με ένα μοναδικό νόμισμα, το Ευρώ;

Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (64%) τάσσεται υπέρ μιας Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης, με ένα μοναδικό νόμισμα, ενώ ποσοστό 33% των ερωτηθέντων τάσσεται κατά. Είναι αξιοσημείωτο ότι οι Έλληνες σε προηγούμενες έρευνες (EB56.2: 78%, EB59.1: 70%) συγκαταλέγονταν μεταξύ των πλέον ένθερμων υποστηρικτών της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης, ωστόσο δυο χρόνια μετά την εισαγωγή του ευρώ, εμφανίζονται συγκρατημένοι, καθώς τα ποσοστά των υπέρμαχων της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης είναι χαμηλότερα, ενώ αντίστοιχα παρατηρείται αξιοσημείωτη αύξηση του ποσοστού των ερωτηθέντων που τάσσεται κατά (EB56.2: 16%, EB59.1: 27%). Στην παρούσα έρευνα η ελληνική κοινή γνώμη δε διαφοροποιείται σημαντικά από την κοινή ευρωπαϊκή, με την τελευταία να τάσσεται υπέρ της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης με ποσοστό 59% και κατά αυτής με ποσοστό 35%.

Μελετώντας τα δημογραφικά στοιχεία του ποσοστού -του ελληνικού δείγματος- που τάσσεται κατά μιας Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης με μοναδικό νόμισμα το Ευρώ (33%), υψηλότερα ποσοστά σημειώνονται μεταξύ των γυναικών (38% έναντι 27% των ανδρών), της ηλικιακής ομάδας άνω των 55 ετών (40%), των ατόμων χαμηλού μορφωτικού επιπέδου (47%), όσων ασχολούνται με τα οικιακά (45%), των ανέργων (42%), των συνταξιούχων (42%) και όσων δηλώνουν χαμηλό εισόδημα (47%).

Ερ.29/2: Είστε υπέρ ή κατά μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε έναντι των άλλων χωρών;

Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης φαίνεται να ενθαρρύνει, σε ποσοστό 75% την ανάπτυξη μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής των κρατών μελών της Ε.Ε. έναντι άλλων χωρών, ενώ αντίθετο σε αυτή την εξέλιξη είναι το 16% των ερωτηθέντων. Τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο ευρωπαϊκής κοινής γνώμης εκφράζονται σε 64% και 22%. Το ποσοστό των Ελλήνων που τάσσονται υπέρ μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής είναι το τρίτο υψηλότερο του ευρωπαϊκού δείγματος, με πρώτους τους πολίτες του Λουξεμβούργου (78%) και τους Ιταλούς να ακολουθούν (76%), εμφανίζεται ωστόσο χαμηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό των δύο προηγούμενων ερευνών που είχαν θέσει το ίδιο ερώτημα (EB56.2: 80%, EB59.1: 82%). Ιδιαίτερη αντίθεση στην επιδίωξη μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής των κρατών μελών εκφράζουν οι Βρετανοί οι οποίοι τάσσονται κατά σε ποσοστό 44%, ενώ σε ποσοστό 22% εμφανίζονται αναποφάσιστοι.

Ερ.29/3: Είστε υπέρ ή κατά μιας κοινής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε;

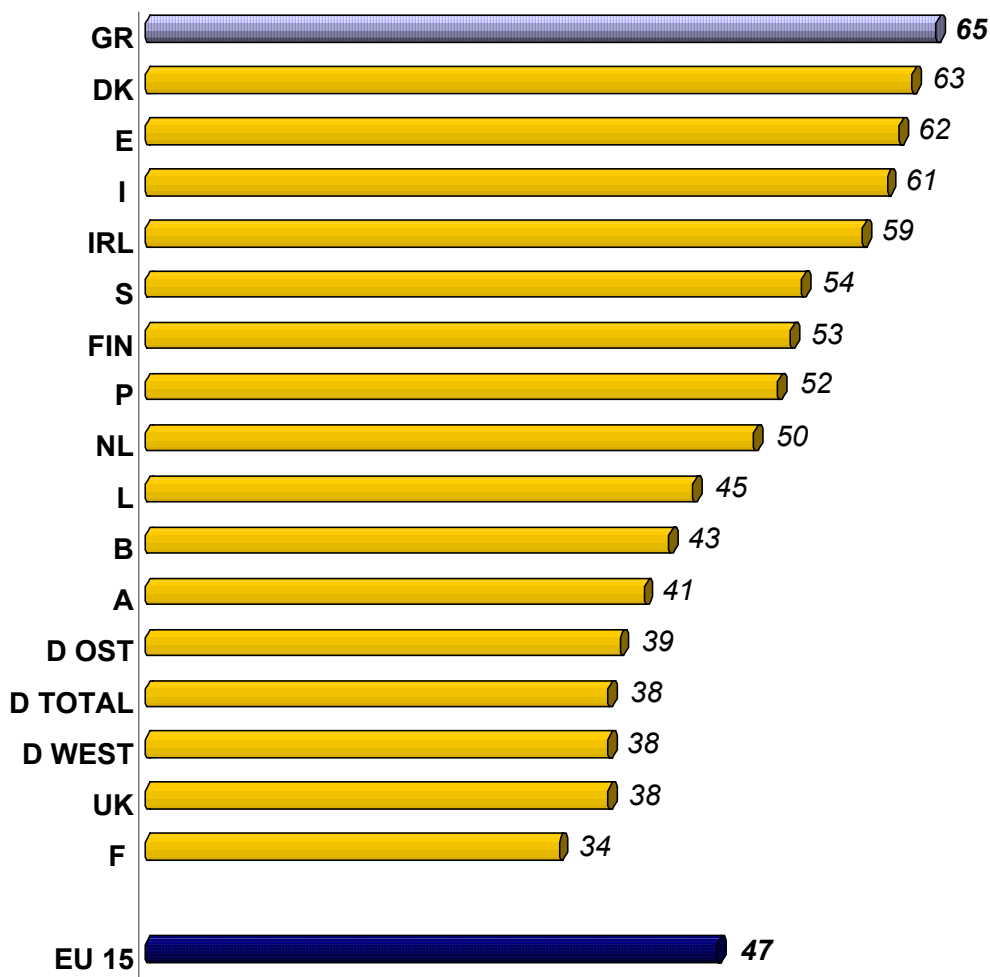
Υπέρ μιας κοινής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση τάσσεται το 75% των Ελλήνων ερωτηθέντων, όπως και το 70% των Ευρωπαίων πολιτών (EU 15). Αντίθετο σε μια τέτοια πολιτική φέρεται να είναι το 17% της ελληνικής κοινής γνώμης και το 19% της συνολικής ευρωπαϊκής. Στις δύο πιο πρόσφατες έρευνες (EB56.2 και EB59.1), όπου είχε ζητηθεί από τους ερωτηθέντες να τοποθετηθούν αναφορικά με την κοινή πολιτική άμυνας και ασφάλειας στην Ε.Ε., οι Έλληνες είχαν ταχθεί υπέρ με σαφώς υψηλότερα ποσοστά (EB56.2: 81%, EB59.1: 84%).

Μολονότι οι Έλληνες υποστηρίζουν, περισσότερο από το μέσο Ευρωπαϊό πολίτη, τις βασικές κοινές πολιτικές της Ε.Ε. παρατηρείται μείωση των ποσοστών όσων τάσσονται υπέρ, σε σχέση με τις προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρομέτρου 56.2 και 59.1.

❖ Υποστηρίζουν οι Έλληνες τη Διεύρυνση της Ε.Ε

Ερ.29/4: Είστε υπέρ ή κατά της διεύρυνσης της Ε.Ε με την ένταξη νέων χωρών;

Σε μια γενική τοποθέτηση αναφορικά με τη διεύρυνση της Ε.Ε., οι Έλληνες -σε ποσοστό 65%- τάσσονται υπέρ, **παραμένοντας μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών οι πλέον ένθερμοι υποστηρικτές της διεύρυνσης**. Το ποσοστό αυτό, μολονότι εμφανίζεται ως το υψηλότερο του ευρωπαϊκού δείγματος, με τους Ισπανούς να ακολουθούν (62%), είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό της προηγούμενης έρευνας (EB59.1: 71%), ενώ αντίθετο στη διεύρυνση δηλώνει ποσοστό 23% του ελληνικού δείγματος. Η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, στο σύνολο των 15 κρατών-μελών, εκφράζεται υπέρ σε ποσοστό 47% (αισθητά χαμηλότερο από το αντίστοιχο ελληνικό) και κατά σε ποσοστό 36%.

Ερ.34: Ποια από τις παρακάτω 3 επιλογές προτιμάτε για το άμεσο μέλλον της Ε.Ε;

- i. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να διευρυνθεί περιλαμβάνοντας όλες τις χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν: Τη θέση αυτή φαίνεται να υιοθετούν 2 στους 10 Έλληνες (22%). Η αντίστοιχη ευρωπαϊκή τοποθέτηση διαμορφώνεται στο 25%.
- ii. **Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να διευρυνθεί περιλαμβάνοντας ορισμένες μόνο από τις χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν:** Οι Έλληνες στην πλειοψηφία τους (57%) θεωρούν ως προτιμότερη επιλογή τη διεύρυνση της Ε.Ε. με τη συμμετοχή ορισμένων μόνο από τις χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν. Προτίμηση στη συγκεκριμένη επιλογή εκφράζει και η πλειοψηφία όλων των Ευρωπαίων (ΕU15: 37%).
- iii. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα πρέπει να διευρυνθεί περιλαμβάνοντας οποιαδήποτε άλλη χώρα: Την κατηγορηματικά αρνητική αυτή θέση φαίνεται να υιοθετεί μόνο 1 στους 10 Έλληνες (11%). Ισχυρότερη εμφανίζεται η αρνητική τάση που αντιπροσωπεύει την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη (ΕU15: 23%).

❖ Ευρωπαϊκές προτεραιότητες και δυνητικές δραστηριότητες της Ε.Ε

Ερ.30: Ποια από τις παρακάτω δραστηριότητες που θα μπορούσε να αναλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα ή όχι;

Η Ελληνική κοινή γνώμη αναγνωρίζει υψηλή προτεραιότητα σε όλες τις προτεινόμενες δραστηριότητες που θα μπορούσε να αναλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση, με τα αντίστοιχα ποσοστά να διαμορφώνονται υψηλότερα του ευρωπαϊκού μέσου όρου (ΕU15). Αναλυτικότερα, **οι Έλληνες θεωρούν ως πλέον υψηλή προτεραιότητα την καταπολέμηση της ανεργίας (92% - ΕU15: 90%), τη διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας στην Ευρώπη (92% - ΕU15: 89%) και την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (92% - ΕU15: 88%).** Υψηλή προτεραιότητα για τους Έλληνες, μεταξύ των δραστηριοτήτων που θα μπορούσε να αναλάβει η Ε.Ε., συνιστούν επίσης:

	GR	EU15
Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας	89	89
Η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διακίνησης ναρκωτικών	89	88
Η διασφάλιση της ποιότητας των τροφίμων	89	83
Η προστασία του περιβάλλοντος	88	83
Η καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης	88	83
Η προστασία των καταναλωτών και η διασφάλιση της ποιότητας άλλων προϊόντων	88	79
Η επιτυχής εφαρμογή του Ευρώ	87	58
Η διασφάλιση δικαιωμάτων του ατόμου και σεβασμός αρχών δημοκρατίας στην Ευρώπη	85	79
Η προσέγγιση των Ευρωπαίων πολιτών π.χ. παρέχοντάς τους πληροφορίες για Ε.Ε.	82	70
Η επικύρωση της πολιτικής και διπλωματικής σημασίας της Ε.Ε παγκοσμίως	76	53
Η αναθεώρηση των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του τρόπου λειτουργίας τους	70	50

Αξίζει να επισημάνουμε ότι, αν και σχετικά χαμηλής προτεραιότητας για τους Έλληνες, το καλωσόρισμα των νέων κρατών μελών αναγνωρίζεται από το 55% των Ελλήνων ως προτεραιότητα που πρέπει να αναληφθεί από την Ε.Ε.. Εντύπωση προκαλεί το ποσοστό που εκφράζει τον ομόλογο ευρωπαϊκό μέσο όρο καθώς διαμορφώνεται στο 27%, ενώ 6 στους 10 Ευρωπαίους θεωρούν ότι το συγκεκριμένο θέμα δεν αποτελεί προτεραιότητα (62%).

Ερ.31: Για καθένα από τους παρακάτω τομείς, πείτε μου αν πιστεύετε ότι οι ενέργειες της Ε.Ε είναι ή θα ήταν πολύ αποτελεσματικές, κάπως αποτελεσματικές, όχι πολύ αποτελεσματικές ή καθόλου αποτελεσματικές;

Αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα των ενεργειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε 15 τομείς, οι Έλληνες ερωτηθέντες τοποθετούνται θετικά, κρίνοντας **ως αποτελεσματικές (αρκετά + πολύ αποτελεσματικές)** τις ενέργειες που αφορούν στα ακόλουθα θέματα:

- Αποτελεσματικότητα χαρακτηρίζει, σύμφωνα με τις απαντήσεις τόσο του ελληνικού όσο και του ενιαίου ευρωπαϊκού δείγματος, τις ενέργειες για τη διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας στην Ευρώπη, καθώς το 29% των Ελλήνων και το 24% των Ευρωπαίων πολιτών θεωρούν πολύ ικανοποιητικές τις ενέργειες αυτές, ενώ ποσοστό 42% της ελληνικής και 44% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης τις θεωρούν *αρκετά* αποτελεσματικές.
- Πολύ αποτελεσματικές (23%) έως αρκετά αποτελεσματικές (48%) κρίνουν οι Έλληνες - συγκεντρώνουν τα υψηλότερα ποσοστά μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών - τις ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν στο καλωσόρισμα των νέων χωρών μελών (ΕU15: 12% και 39% αντίστοιχα).

- Ικανοποίηση για την αποτελεσματικότητα των ενεργειών της Ε.Ε. που εγγυώνται τα ατομικά δικαιώματα και το σεβασμό στις αρχές της δημοκρατίας στην Ευρώπη εκφράζουν οι Έλληνες και γενικότερα οι Ευρωπαίοι πολίτες. Συγκεκριμένα, τουλάχιστον 4 στους 10 Έλληνες και ισάριθμοι Ευρωπαίοι (41%) θεωρούν αρκετά αποτελεσματικές τις ενέργειες της Ε.Ε. ενώ ποσοστό 23% των Ελλήνων και 17% των Ευρωπαίων πολιτών τις κρίνουν πολύ αποτελεσματικές.
- Αναφορικά με τις ενέργειες της Ε.Ε. στην επιτυχή εφαρμογή του Ευρώ, πολύ αποτελεσματικές τις κρίνει ποσοστό 22% του ελληνικού δείγματος (ΕΥ15: 21%) και κάπως αποτελεσματικές ποσοστό 39% (ΕΥ15: 38%). Αναφέρεται δε ότι 1 στους 4 Έλληνες δεν τις βρίσκει και τόσο αποτελεσματικές (25%).
- Στην εγγύηση της ποιότητας των προϊόντων τροφίμων, οι Έλληνες, σε ποσοστό 37%, θεωρούν ότι οι ενέργειες της Ε.Ε. είναι αρκετά αποτελεσματικές. Ποσοστό 18% τις θεωρεί πολύ αποτελεσματικές, ενώ το 30% των Ελλήνων ερωτηθέντων τις θεωρεί όχι τόσο αποτελεσματικές. Οι απόψεις των Ελλήνων δε διαφέρουν σημαντικά από εκείνες των Ευρωπαίων πολιτών, καθώς ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης βλέπει πλήρη αποτελεσματικότητα σε ποσοστό 17%, μερική σε ποσοστό 39% και όχι και τόσο αποτελεσματικές κρίνει τις ενέργειες της Ε.Ε. ποσοστό 26% της συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- Έλληνες και Ευρωπαίοι πολίτες δείχνουν ικανοποιημένοι, στην πλειοψηφία τους, από την αποτελεσματικότητα των ενεργειών διασφάλισης της πολιτικής και διπλωματικής σημασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον κόσμο. Αρκετά αποτελεσματικές θεωρεί τις συγκεκριμένες ενέργειες της Ε.Ε. ποσοστό 36% των Ελλήνων και 37% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων, ενώ πολύ αποτελεσματικές κρίνονται από το 19% της ελληνικής και από το 13% της συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- Ως πολύ αποτελεσματικές ή αρκετά αποτελεσματικές, ποσοστά 18% και 36% αντίστοιχα, κρίνονται οι ενέργειες της Ε.Ε. για την προστασία των καταναλωτών και τη διασφάλιση της ποιότητας άλλων προϊόντων. Ωστόσο, ποσοστό 31% των Ελλήνων τις θεωρεί όχι και τόσο ικανοποιητικές. Την ίδια άποψη εκφράζουν και οι Ευρωπαίοι πολίτες με ποσοστά 16%, 37% και 27% αντίστοιχα.
- Μερική αποτελεσματικότητα διακρίνει το 33% των Ελλήνων στις ενέργειες της Ε.Ε. για την προστασία του περιβάλλοντος, πλήρη αποτελεσματικότητα βλέπει το 21%, ενώ ποσοστό 30% θεωρεί τις ενέργειες της Ε.Ε. όχι και τόσο αποτελεσματικές. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε ποσοστά 32%, 16% και 32% αντίστοιχα.
- Στο θέμα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, μερίδα της τάξης του 32% του ελληνικού δείγματος, βλέπει ως αρκετά αποτελεσματικές τις ενέργειες της Ε.Ε. (ΕΥ15: 35%) και ποσοστό 20% τις κρίνει πολύ αποτελεσματικές (ΕΥ15: 18%). Ωστόσο, το 32% των Ελλήνων όπως και το 27% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων θεωρούν τις ενέργειες της Ε.Ε. στον συγκεκριμένο τομέα όχι πολύ αποτελεσματικές και 9% ως καθόλου αποτελεσματικές (ΕΥ15: 8%).
- Ικανοποιημένη φέρεται η πλειοψηφία των Ελλήνων (αρκετά ικανοποιημένοι: 40%, και πολύ ικανοποιημένοι: 16%) όσον αφορά στις ενέργειες της Ε.Ε. για την ενημέρωση-προσέγγιση του πολίτη γύρω από τις πολιτικές, θεσμούς και όργανα της. Σημειώνεται ότι 3 στους 10 Έλληνες (30%) δεν κρίνουν ως αποτελεσματικές τις ενέργειες της Ε.Ε. στον εν λόγω τομέα.
- Μερική (33%, ΕΥ15: 27%) ή πλήρη αποτελεσματικότητα (16%, ΕΥ15: 10%) διακρίνουν οι ερωτηθέντες Έλληνες στις ενέργειες αναδιάρθρωσης των θεσμικών ευρωπαϊκών οργάνων και του τρόπου λειτουργίας τους. Αξίζει να επισημανθούν τα πολύ υψηλά ποσοστά όσων δηλώνουν άγνοια σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Ε.Ε. στην αναδιάρθρωση των θεσμών της. Συγκεκριμένα, «δε γνωρίζω» δήλωσε το 22% του Ελληνικού όπως και το 25% του ευρωπαϊκού δείγματος.

Σχετικά **αναποτελεσματικές** θεωρεί τις ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης η ελληνική κοινή γνώμη σε θέματα που αφορούν:

- Στην καταπολέμηση της ανεργίας, όπου διαπιστώνονται οι φόβοι και οι ανησυχίες των Ελλήνων σε θέματα εργασιακής απασχόλησης, καθώς ποσοστό 37% κρίνει τις ενέργειες της Ε.Ε. ως όχι τόσο αποτελεσματικές (ΕΥ15: 38%) και ποσοστό 19% της ελληνικής κοινής γνώμης τις χαρακτηρίζει ως καθόλου αποτελεσματικές (ΕΥ 15: 19%).
- Στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς το 35% των ερωτηθέντων Ελλήνων κρίνει τις ενέργειες όχι τόσο αποτελεσματικές (ΕΥ15: 38%) και το 16% καθόλου αποτελεσματικές (ΕΥ15: 12%).
- Σχετικά με την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης ποσοστό 31% της ελληνικής κοινής γνώμης κρίνει τις ενέργειες της Ε.Ε. όχι τόσο αποτελεσματικές (ΕΥ15: 34%), ενώ καθόλου αποτελεσματικές τις θεωρεί ποσοστό 18% των Ελλήνων ερωτηθέντων (ΕΥ15: 16%).
- Στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διακίνησης ναρκωτικών, καθώς το 35% της ελληνικής κοινής γνώμης θεωρεί τις ενέργειες της Ε.Ε. όχι τόσο αποτελεσματικές (ΕΥ15: 32%), ενώ καθόλου αποτελεσματικές χαρακτηρίζονται από ποσοστό 13% του ελληνικού δείγματος (ΕΥ15: 11%). Εξίσου σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων εκτιμά ως πολύ (17%) και αρκετά (29%) ικανοποιητικές τις ενέργειες αυτές.

Συγκρινόμενα τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας με εκείνα του Ευρωβαρομέτρου 58.1, όπου είχε επίσης ζητηθεί από τους ερωτηθέντες να τοποθετηθούν σχετικά με την αποτελεσματικότητα των ενεργειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρατηρείται ότι τα ποσοστά που χαρακτηρίζουν τις ενέργειες της Ε.Ε. ως πολύ και αρκετά αποτελεσματικές έχουν αυξηθεί σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις, εκτός αυτών της εφαρμογής του ευρώ και της διασφάλισης της πολιτικής και διπλωματικής σημασίας της Ε.Ε. στον κόσμο, όπου σημειώνεται μικρή μείωση των ποσοστών. Επιπλέον, διακρίνουμε ότι ακόμη και σε τρεις τομείς όπου στην προηγούμενη έρευνα (ΕΒ58.1) οι Έλληνες φαίνονταν αρνητικά διακείμενοι -την προστασία του περιβάλλοντος, την εγγύηση της ποιότητας τροφίμων και την προστασία του καταναλωτή με τη διασφάλιση της ποιότητας των προϊόντων- στην παρούσα έρευνα φέρονται να έχουν αναθεωρήσει τις απόψεις τους, καθώς κρίνουν ως αρκετά και πολύ αποτελεσματικές τις σχετικές ενέργειες της Ε.Ε.

❖ Περαιτέρω τοποθετήσεις για τις κοινές πολιτικές

Ερ.32: Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ήδη μια Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική ασφάλειας και μια Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας. Υπάρχει τώρα ένα θέμα σχετικά με το πόσο πολύ θα πρέπει αυτά να αναπτυχθούν. Τείνετε να συμφωνείτε ή τείνετε να διαφωνείτε για κάθε μία από τις ακόλουθες φράσεις;

Οι Έλληνες, όπως προκύπτει και από τα ποσοτικά στοιχεία του πίνακα που ακολουθεί, φαίνεται να επιθυμούν ενεργητικό ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις διεθνείς σχέσεις και τάσσονται σαφώς υπέρ μιας σειράς ενεργειών που θα ενισχύσουν την πολιτική της οντότητα και αυτοτέλεια.

ΠΟΣΟ ΣΥΜΦΩΝΕΙ Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	GR	EU15
Όταν επέρχεται μια διεθνής κρίση, τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. θα πρέπει να συμφωνούν σε μια κοινή θέση.	85	81
Η εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών.	83	73
Η Ε.Ε. θα πρέπει να εγγυάται τα Ανθρώπινα Δικαιώματα για κάθε κράτος-μέλος, ακόμη κι αν αυτό είναι αντίθετο με τις επιθυμίες κάποιων άλλων μελών-κρατών.	83	76
Η Ε.Ε. θα πρέπει να εργαστεί για την εγγύηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο, ακόμη κι αν αυτό έρχεται σε αντίθεση με τις επιθυμίες κάποιων άλλων χωρών.	82	74
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μια κοινή πολιτική ασυλίας απέναντι σε όσους αναζητούν άσυλο.	81	71
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μια κοινή μεταναστευτική πολιτική απέναντι στους ανθρώπους που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.	80	71
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τη δική της θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.	77	64
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μια στρατιωτική δύναμη άμεσης επέμβασης που θα μπορεί να αποσταλεί γρήγορα σε προβληματικά σημεία όταν επέρχεται μια διεθνής κρίση.	75	69
Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει τον δικό της Υπουργό Εξωτερικών που θα μπορεί να είναι ο εκπρόσωπος τύπου για την κοινή θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.	72	63
Χώρες οι οποίες θα ενταχθούν στην Ε.Ε. το 2004 σαν αποτέλεσμα της διεύρυνσης θα πρέπει να παίρνουν ήδη θέση στην εξωτερική πολιτική της Ε.Ε.	54	35
Τα κράτη-μέλη τα οποία έχουν επιλέξει την ουδετερότητα θα πρέπει να παίρνουν θέση στην εξωτερική πολιτική της Ε.Ε.	52	47

Ερ. 32 / EB60.1

- Έλληνες και Ευρωπαίοι πολίτες συμφωνούν, με ποσοστά 85% και 81% αντίστοιχα ότι **όταν επέρχεται μια διεθνής κρίση, τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να συμφωνούν σε μια κοινή θέση.**
- Ταύτιση απόψεων μεταξύ ελληνικής και ευρωπαϊκής κοινής γνώμης διαπιστώνεται όσον αφορά το αν **θα πρέπει η εξωτερική πολιτική της Ε.Ε να είναι ανεξάρτητη από την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών**, καθώς ποσοστό 83% του Ελληνικού και 73% του ευρωπαϊκού δείγματος τάσσονται υπέρ της ανεξάρτητης εξωτερικής πολιτικής της Ε.Ε.. Αντίθετη άποψη φέρεται να έχει το 7% των Ελλήνων (EU15: 12%).
- Το 83% των Ελλήνων όπως και το 76% των Ευρωπαίων πολιτών θεωρούν ότι **η Ε.Ε θα πρέπει να εγγυάται τα ανθρώπινα δικαιώματα για κάθε κράτος-μέλος, ακόμη κι αν αυτό είναι αντίθετο με τις επιθυμίες κάποιων άλλων χωρών-μελών.** Κατά τάσσεται το 8% των Ελλήνων (EU15: 9%). Επίσης, το 82% (EU15: 74%) πιστεύει ότι **η Ε.Ε θα πρέπει να εργαστεί για την εγγύηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο, ακόμη κι αν αυτό έρχεται σε αντίθεση με τις επιθυμίες κάποιων άλλων χωρών.** Αντίθετη άποψη έχει το 8% της ελληνικής κοινής γνώμης και το 11% της Ευρωπαϊκής.
- Κοινή γραμμή απαιτούν, επίσης, από την Ευρωπαϊκή Ένωση η Ελληνική και η Ευρωπαϊκή κοινή γνώμη όσον αφορά στην ασυλία, καθώς **8 στους 10 Έλληνες και 7 στους 10 Ευρωπαίους εκτιμούν ότι η Ε.Ε θα πρέπει να έχει μια κοινή πολιτική ασυλίας απέναντι σε όσους αναζητούν άσυλο.** Χαμηλά είναι τα ποσοστά εκείνων που αντίθεση σε αυτή την άποψη: 8% ελληνικής κοινής γνώμης και 14% της ευρωπαϊκής.
- Την ανάγκη κοινής στρατηγικής στην αντιμετώπιση του θέματος της μετανάστευσης εκφράζουν Έλληνες (80%) και Ευρωπαίοι πολίτες (71%), συμφωνώντας με την άποψη ότι **η Ε.Ε θα πρέπει να έχει μια κοινή μεταναστευτική πολιτική απέναντι στους ανθρώπους που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.** Αρνητικά τάσσεται το 9% των Ελλήνων και το 13% των Ευρωπαίων πολιτών.

- Ποσοστό 77% των Ελλήνων και 65% των Ευρωπαίων πολιτών θεωρούν ότι **η Ε.Ε θα πρέπει να έχει τη δική της θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών**. Τη διαφωνία τους στην άποψη αυτή εκφράζουν ποσοστά 9% και 16% της ελληνικής και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης αντίστοιχα.
- Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (75%, το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 15) τείνει να συμφωνεί με την άποψη ότι **η Ε.Ε θα πρέπει να έχει μια στρατιωτική δύναμη άμεσης επέμβασης που θα μπορεί να αποσταλεί γρήγορα σε προβληματικά σημεία όταν επέρχεται μια διεθνής κρίση** (EU15: 69%). Με αυτή την προοπτική διαφωνεί το 15% της ελληνικής και το 19% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- Με την άποψη ότι **η Ε.Ε θα πρέπει να έχει τον δικό της Υπουργό Εξωτερικών που θα μπορεί να είναι ο εκπρόσωπος τύπου για την κοινή θέση της Ε.Ε**, συμφωνεί ποσοστό 72% της ελληνικής κοινής γνώμης, το δεύτερο υψηλότερο μετά τους Ιταλούς (81%), ενώ την ίδια άποψη έχει ποσοστό 63% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης. Αντίθετη άποψη διατυπώνει ποσοστό 15% του ελληνικού και 18% του ευρωπαϊκού δείγματος.
- Απόκλιση απόψεων μεταξύ Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών παρουσιάζεται σχετικά με το αν θα πρέπει να παίρνουν ήδη θέση στην εξωτερική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι χώρες οι οποίες θα ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004 σαν αποτέλεσμα της **διεύρυνσης**, καθώς τουλάχιστον 1 στους 2 Έλληνες (54%, EU15: 35%) είναι σύμφωνος με την τοποθέτηση αυτή, σε αντίθεση με το μέσο ευρωπαϊκό πολίτη που τάσσεται κατά αυτής της προοπτικής με ποσοστό 45% (GR: 30%).
- Στην πλειοψηφία τους, τόσο η ελληνική όσο και η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη (ποσοστά 52% και 47% αντίστοιχα) θεωρούν ότι **τα κράτη-μέλη τα οποία έχουν επιλέξει την ουδετερότητα θα πρέπει να παίρνουν θέση στην εξωτερική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, ενώ τη διαφωνία του εκφράζει ποσοστό 32% των Ελλήνων και 30% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων.

Είναι προφανές ότι η Ελληνική κοινή γνώμη παρουσιάζεται πρόθυμη να στηρίξει ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα οδηγήσουν την τελευταία στην ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της και θα της επιτρέψουν να γίνει ισχυρός διεθνής παράγοντας τόσο σε θέματα πολιτικού όσο και σε θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος.

Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όργανα και λοιποί φορείς

❖ Βαθμός εμπιστοσύνης στους διάφορους θεσμούς

Ερ.6: Πόση εμπιστοσύνη έχετε σε ορισμένους θεσμούς. Για κάθε έναν από τους ακόλουθους θεσμούς πείτε μας αν τείνετε να τον εμπιστευέστε ή να μην τον εμπιστευέστε.

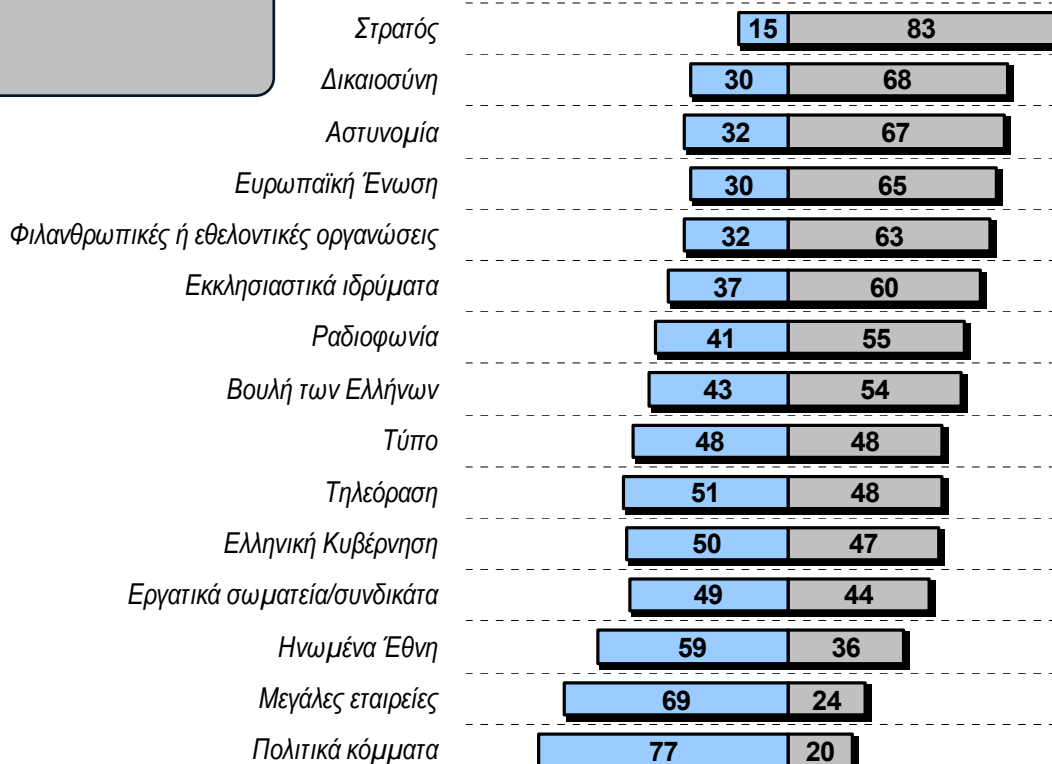
Η έρευνα επιχειρεί να καταγράψει το βαθμό εμπιστοσύνης των Ελλήνων απέναντι σε θεσμούς και οργανισμούς της διεθνούς κοινότητας, του ελληνικού κράτους και της ελληνικής κοινωνίας. **Η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων (83%) εκφράζει την εμπιστοσύνη της στο θεσμό του στρατού**, ενώ ακολουθούν, με διαφορά, ο θεσμός της δικαιοσύνης, και το ελληνικό νομικό σύστημα (68%) και ο θεσμός της αστυνομίας (67%). Ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην παρούσα έρευνα βρίσκεται τέταρτος στην αξιολογική σειρά έχοντας πλέον την εμπιστοσύνη σημαντικής μερίδας των Ελλήνων ερωτηθέντων (65%). Στην προηγούμενη έρευνα (ΕΒ 59.1) κατείχε την έβδομη θέση σε αξιολογική σειρά με ποσοστό 55%. Οι φιλανθρωπικές ή εθελοντικές οργανώσεις απολαμβάνουν την εμπιστοσύνη ποσοστού 63% των Ελλήνων πολιτών, τα εκκλησιαστικά ιδρύματα εμπιστεύεται το 60% των Ελλήνων, τη ραδιοφωνία το 55% και τη Βουλή των Ελλήνων το 54% των Ελλήνων ερωτηθέντων. Προβληματισμένοι δείχνουν οι Έλληνες για την εμπιστοσύνη τους απέναντι στον τύπο, όπου με ισάριθμα ποσοστά (48%) εμφανίζονται οι τάσεις εμπιστοσύνης και δυσπιστίας προς το θεσμό.

Δυσπιστία εκφράζουν οι Έλληνες, κυρίως, απέναντι στο θεσμό των πολιτικών κομμάτων (77%). Ακολουθούν οι μεγάλες εταιρείες (69%), τα Ηνωμένα Έθνη (59%), η τηλεόραση (51%), η ελληνική κυβέρνηση (50%) και τέλος τα εργατικά σωματεία / συνδικάτα (49%).

Ποιους θεσμούς
εμπιστεύονται οι
Έλληνες;

ΔΕΝ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΙ

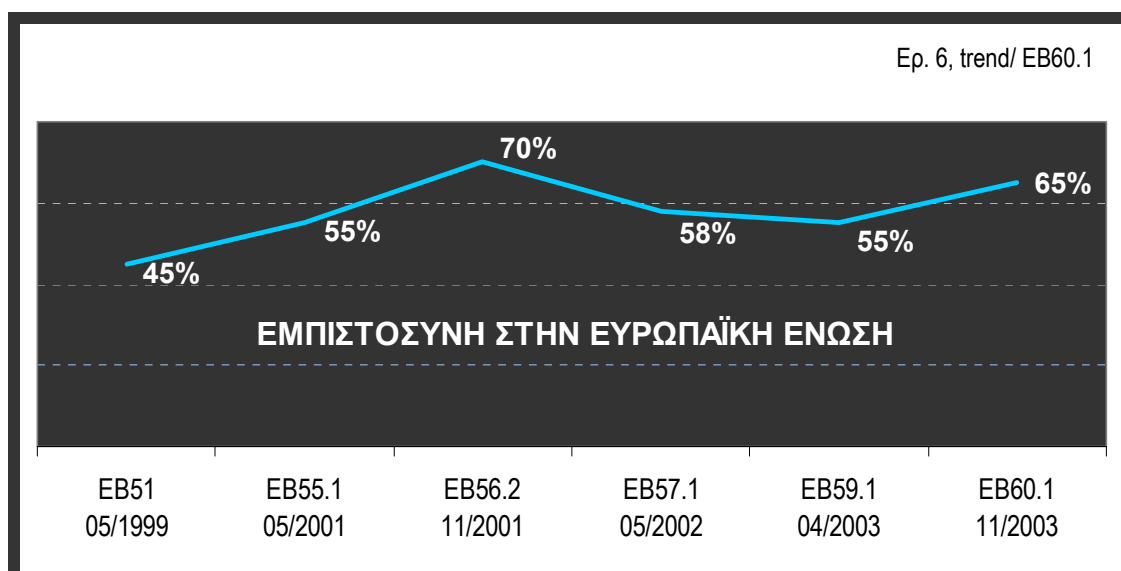
ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΙ

*Το ποσοστό ΔΓ παραλείπεται

Ερ. 6 / ΕΒ60.1

- **Στρατός:** Η ελληνική κοινή γνώμη, στη συντριπτική της πλειοψηφία, εμφανίζεται να εμπιστεύεται το θεσμό του στρατού, καταγράφοντας το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό (83%) αμέσως μετά τους Φιλανδούς (88%), και αρκετά ενισχυμένο σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (64%). Το ποσοστό των Ελλήνων που τείνουν να μην εμπιστεύονται το στρατό ανέρχεται σε ποσοστό 15% της ελληνικής κοινής γνώμης, έναντι 25% της αντίστοιχης ευρωπαϊκής (EU15).
- **Δικαιοσύνη / Ελληνικό νομικό σύστημα:** Με θετική γνώμη τοποθετούνται σχεδόν 7 στους 10 Έλληνες (68%), αρκετά υψηλότερα από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15: 47%), και το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 15 μαζί με αυτό των Φιλανδών (68%), μετά από εκείνο των Δανών (79%).
- **Αστυνομία:** Η Αστυνομία φαίνεται να απολαμβάνει την εμπιστοσύνη της πλειοψηφίας της ελληνικής κοινής γνώμης (67%). Θετικά τοποθετούνται και οι περισσότεροι Ευρωπαίοι πολίτες, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται σε ποσοστό 64%, ενώ σχεδόν απόλυτη εμπιστοσύνη στην Αστυνομία της χώρας τους δείχνουν να έχουν οι Δανοί (90%) και οι Φιλανδοί (89%). Τάση δυσπιστίας απέναντι στο θεσμό εκφράζουν τουλάχιστον 3 στους 10 Έλληνες (32%, EU15: 30%).
- **Ευρωπαϊκή Ένωση:** Ευνοϊκή θέση φαίνεται να καταλαμβάνει ο θεσμός της Ε.Ε στις τοποθετήσεις των Ελλήνων, καθώς **πρώτοι οι Έλληνες, μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών, σε ποσοστό 65%, τείνουν να εμπιστεύονται το θεσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, ενώ ακολουθούν οι Πορτογάλοι (61%). Ο μέσος ευρωπαίος πολίτης φαίνεται να έχει αισθητά διαφοροποιημένη άποψη, καθώς εμπιστοσύνη εκφράζει ποσοστό 41% ενώ δυσπιστία απέναντι στο θεσμό εκφράζει ποσοστό 42% της συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης και 30% της ελληνικής. Ιδιαίτερα υψηλό είναι το ποσοστό των Ευρωπαίων πολιτών (17%) που αποφεύγουν να τοποθετηθούν σχετικά με την εμπιστοσύνη τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αξιοσημείωτο είναι ότι η ελληνική θέση απέναντι στην Ε.Ε., στην παρούσα έρευνα, είναι σαφώς ευνοϊκότερη απ' ότι στις δύο προηγούμενες (EB 57.1, EB 59.1), καθώς αύξηση παρουσιάζει το ποσοστό όσων εκφράζουν εμπιστοσύνη (βλ. παρακάτω γράφημα).

- **Φιλανθρωπικές ή εθελοντικές οργανώσεις:** Οι απόψεις Ελλήνων και Ευρωπαίων πολιτών ταυτίζονται ως προς τις φιλανθρωπικές ή εθελοντικές οργανώσεις. Εμπιστοσύνη στο θεσμό εκφράζει η πλειοψηφία της ελληνικής και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης με ποσοστά 63% και 59% αντίστοιχα, ενώ δύσπιστο εμφανίζεται ποσοστό 32% των Ελλήνων και 29% των Ευρωπαίων πολιτών.
- **Εκκλησιαστικά ιδρύματα:** Αρκετά υψηλή τάση εμπιστοσύνης εκφράζουν οι Έλληνες απέναντι στα εκκλησιαστικά ιδρύματα. Έξι στους 10 Έλληνες (60%) τείνουν να εμπιστεύονται τους θεσμούς αυτούς, ενώ λιγότεροι Ευρωπαίοι πολίτες (42%) τοποθετούνται θετικά. Αντίθετη άποψη έχει ποσοστό 37% του ελληνικού δείγματος (EU15: 45%).
- **Ραδιοφωνία:** Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης, σε ποσοστό 55%, εκφράζει την εμπιστοσύνη της στο θεσμό της ραδιοφωνίας. Ωστόσο, ιδιαίτερα έντονη τάση δυσπιστίας διαπιστώνεται από 4 στους 10 Έλληνες ερωτηθέντες (41%, το υψηλότερο αρνητικό ποσοστό μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών) οι οποίοι φέρονται να έχουν αντίθετη άποψη. Η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, στο σύνολο των δεκαπέντε χωρών-μελών, τείνει να εμπιστεύεται περισσότερο τη ραδιοφωνία (EU15: 62%).
- **Βουλή των Ελλήνων:** Οι Έλληνες εκφράζουν στην πλειοψηφία τους (54%, το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό μετά από εκείνο των Δανών 68%) εμπιστοσύνη στην Βουλή της χώρας τους. Ιδιαίτερα υψηλό, ωστόσο, εμφανίζεται το ποσοστό των δύσπιστων το οποίο ανέρχεται στο 43% των Ελλήνων ερωτηθέντων. Οι τοποθετήσεις δυσπιστίας των Ελλήνων διαφοροποιούνται αισθητά από εκείνες των υπόλοιπων Ευρωπαίων (EU15: 53%). Εμπιστοσύνη στο θεσμό εκφράζει το 35% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, ενώ 12% των Ευρωπαίων πολιτών αποφεύγει ή δεν επιθυμεί να τοποθετηθεί.

- **Τύπος:** Σοβαρές επιφυλάξεις εκφράζουν οι Έλληνες για τον τύπο. Τα αποτελέσματα της έρευνας αποκαλύπτουν ότι η ελληνική κοινή γνώμη διχάζεται. Ένας στους 2 Έλληνες (48%) δηλώνει ότι εμπιστεύεται το θεσμό. Τη μεγαλύτερη δυσπιστία, μεταξύ των Ευρωπαίων, απέναντι στον τύπο, εκφράζει η κοινή γνώμη της Μ. Βρετανίας (78%) και εκείνη της Σουηδίας (60%). Γενικευμένη επιφύλαξη διαπιστώνεται σε επίπεδο ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, καθώς 1 στους 2 πολίτες της Ε.Ε (49%) τείνει να μην εμπιστεύεται τον τύπο.
- **Τηλεόραση:** Ενδιαφέρον προκαλεί το μέγεθος της έκφρασης δυσπιστίας των Ελλήνων απέναντι στην τηλεόραση. Ποσοστό 51% του ελληνικού δείγματος τείνει να μην εμπιστεύεται την τηλεόραση, αποκλίνοντας αρνητικά, κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες, από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15: 41%). Η ελληνική και η ισπανική κοινή γνώμη εμφανίζουν από τα υψηλότερα ποσοστά δυσπιστίας μεταξύ των 15 μελών, με πρώτους τους Ιταλούς (53%). Εμπιστοσύνη στην τηλεόραση εκφράζει το 48% του ελληνικού δείγματος (EU15: 54%). Παρά την έντονη δυσπιστία της ελληνικής κοινής γνώμης απέναντι στην τηλεόραση, αν λάβουμε υπόψη τις απαντήσεις των Ελλήνων ερωτηθέντων στις ερωτήσεις 16 και 17 της παρούσας έρευνας -όπου δηλώνουν ότι η τηλεόραση συνιστά το κυριότερο και πλέον προτιμητέο μέσο πληροφόρησης των Ελλήνων για την Ε.Ε, τις πολιτικές και τους θεσμούς της- διαπιστώνεται ότι το συγκεκριμένο μέσο επικοινωνίας είναι το πρώτο σε προτίμηση και χρήση από τον Έλληνα για τη συγκέντρωση πληροφορίας σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το γεγονός αυτό δεν μπορεί να εκληφθεί ως αντίφαση, καθώς στις προηγούμενες ερωτήσεις έγινε συγκεκριμένη αναφορά στην αναζήτηση και παρουσίαση θεμάτων που σχετίζονται αποκλειστικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση ενώ στη συγκεκριμένη ερώτηση γίνεται γενική αναφορά στο θεσμό της τηλεόρασης. Φαίνεται πως ενώ οι Έλληνες πολίτες αξιολογούν ως αντικειμενικές και ποιοτικές τις τηλεοπτικές εκπομπές που παρουσιάζουν θέματα σχετικά με την Ε.Ε (συμπεριλαμβανομένων προφανώς και εκείνων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή που συνιστούν ενέργειες επικοινωνίας και ενημέρωσης της Αντιπροσωπείας της Ε.Ε στην Ελλάδα), η ελληνική τηλεόραση στο σύνολό της δεν θεωρείται από την Ελληνική κοινή γνώμη το ίδιο αξιόπιστη.
- **Ελληνική κυβέρνηση:** Ένας στους 2 Έλληνες (50%) δηλώνει ότι τείνει να μην εμπιστεύεται την εθνική κυβέρνηση. Ποσοστό 47% της Ελληνικής κοινής γνώμης εκφράζει την εμπιστοσύνη του σε αυτή. Το ποσοστό αυτό είναι το τέταρτο υψηλότερο μεταξύ των πολιτών των χωρών-μελών, με πρώτους τους πολίτες του Λουξεμβούργου που τοποθετούνται θετικά επί του θεσμού της εθνικής κυβέρνησης σε ποσοστό 60%, ενώ ακολουθούν οι Δανοί (53%) και οι Φιλανδοί (49%). Σε ευρωπαϊκή κλίμακα, η πλειοψηφία των Ευρωπαίων πολιτών (EU15: 60%) εκφράζει δυσπιστία απέναντι στην εθνική κυβέρνηση, με πρώτους τους πολίτες της Αν. Γερμανίας (70%) και τους Βρετανούς (68%).
- **Εργατικά σωματεία / συνδικάτα:** Έλληνες και Ευρωπαίοι δεν φαίνονται να εμπιστεύονται ιδιαίτερα τα εργατικά σωματεία / συνδικάτα. Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (49%) τείνει να δυσπιστεί, ενώ ελαφρά πιο δύσπιστη εμφανίζεται η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη (EU15: 51%). Εμπιστοσύνη στο θεσμό εκφράζει ποσοστό 44% του ελληνικού και 35% του ευρωπαϊκού δείγματος.
- **Ηνωμένα Έθνη:** Αναφορικά με το συγκεκριμένο θεσμό, οι τοποθετήσεις των Ελλήνων διαφοροποιούνται πλήρως από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές, καταγράφοντας το υψηλότερο ποσοστό δυσπιστίας απέναντι στο θεσμό. Η τάση δυσπιστίας της ελληνικής κοινής γνώμης προς το θεσμό καταγράφεται σε ποσοστό 59% του ελληνικού δείγματος, με μεγάλη απόκλιση από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15: 36%). Την εμπιστοσύνη του στο διεθνή θεσμό εκφράζει το 36% του ελληνικού δείγματος, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται αρκετά υψηλότερα (48%).
- **Μεγάλες εταιρείες:** Δυσπιστία απέναντι στις μεγάλες εταιρείες εκφράζει ποσοστό 69% της ελληνικής κοινής γνώμης, το υψηλότερο μεταξύ των 15 χωρών-μελών, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να εκφράζεται αρνητικά σε αρκετά χαμηλότερο ποσοστό, 58%. Ποσοστό 24% της Ελληνικής κοινής γνώμης δηλώνει ότι τείνει να εμπιστεύεται τις μεγάλες εταιρείες, όπως και το 29% της συνολικής ευρωπαϊκής.
- **Πολιτικά κόμματα:** Εκπληκτικά χαμηλό είναι το ποσοστό των Ελλήνων πολιτών (20%) που εμπιστεύονται τα πολιτικά κόμματα. Ακόμα πιο δύσπιστοι εμφανίζονται οι Ευρωπαίοι, καθώς ποσοστό μόλις 15% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης εκφράζει εμπιστοσύνη στο θεσμό. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης γενικότερα, ο θεσμός των πολιτικών κομμάτων δε φαίνεται να απολαμβάνει της εμπιστοσύνης των πολιτών. Τάση απογοήτευσης από τη λειτουργία, την πολιτική που παράγουν και τη διαχείριση που ασκούν τα πολιτικά κόμματα, υποδηλώνουν τα υψηλά ποσοστά δυσπιστίας Ελλήνων (77%) και Ευρωπαίων (77%) πολιτών που τοποθετούνται αρνητικά απέναντι στο θεσμό.

❖ Η γνώση των Ελλήνων για τους θεσμούς και τα όργανα της Ε.Ε

Ερ.20: Έχετε ποτέ ακούσει για...;

Οι Έλληνες αισθάνονται, στην πλειοψηφία τους, ότι γνωρίζουν σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό την ύπαρξη και τη λειτουργία των θεσμικών και 'λειτουργικών' οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περισσότερο γνωστά στην ελληνική κοινή γνώμη είναι τα θεσμικά όργανα, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Συμβούλιο των Υπουργών της Ε.Ε., που λαμβάνουν μεγαλύτερη δημοσιότητα λόγω των εργασιών τους. Οι υπόλοιποι θεσμοί και κάποια όργανα της Ε.Ε. είναι λιγότερο γνωστά, τόσο στους Έλληνες όσο και στους υπόλοιπους Ευρωπαίους πολίτες.

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο φαίνεται να είναι το δημοφιλέστερο όργανο της Ε.Ε. για τους Έλληνες, καθώς το 88% (ΕΥ15: 91%) των ερωτηθέντων φέρεται να έχει ακούσει σχετικά. Ποσοστό 11% των Ελλήνων και 7% των Ευρωπαίων πολιτών αναγνωρίζει ότι δεν έχει ακούσει κάτι σχετικά με το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο.
- Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δηλώνει πως έχει ακούσει ποσοστό 77% της ελληνικής και 81% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης. Άγνοια δηλώνει το 22% των Ελλήνων όπως και το 16% των Ευρωπαίων πολιτών.
- Για το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχουν ακούσει πλέον των 7 στους 10 Έλληνες (73%) και ισάριθμοι Ευρωπαίοι πολίτες (ΕΥ15: 72%). Το θεσμό αυτό αγνοεί το 24% των Ελλήνων και το 25% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων.
- Το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης φέρονται να γνωρίζουν τουλάχιστον 7 στους 10 Έλληνες (72%), ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος βρίσκεται στο 64%. Το ποσοστό των Ελλήνων που δεν έχουν ακούσει για το θεσμό διαμορφώνεται στο 25%, ενώ των Ευρωπαίων (ΕΥ15) στο 32%.
- Έλληνες και Ευρωπαίοι πολίτες φαίνονται ενημερωμένοι σχετικά με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σε ποσοστό 66% και 73% αντίστοιχα. Το ποσοστό των Ελλήνων που δηλώνουν άγνοια (32%) είναι το υψηλότερο μεταξύ των δεκαπέντε, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να τοποθετείται στο 24%.
- Το θεσμό του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή φαίνεται να γνωρίζει το 55% των Ελλήνων και ακόμα χαμηλότερο ποσοστό των Ευρωπαίων πολιτών (ΕΥ15: 35%). Υψηλό ποσοστό της ελληνικής κοινής γνώμης (43%) δηλώνει ότι δεν έχει ακούσει σχετικά, ενώ σχεδόν 6 στους 10 Ευρωπαίους πολίτες (59%) δηλώνουν άγνοια και ποσοστό 7% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης αποφεύγει να τοποθετηθεί.
- Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο φέρεται να γνωρίζει ποσοστό 51% του ελληνικού και 50% του ευρωπαϊκού δείγματος. Υψηλά είναι τα ποσοστά, τόσο της ελληνικής κοινής γνώμης (45%) όσο και της συνολικής ευρωπαϊκής (ΕΥ15: 44%), που μαρτυρούν άγνοια των πολιτών για το συγκεκριμένο θεσμό.
- Οι Έλληνες, σε μεγαλύτερο ποσοστό από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (51% έναντι 35%), φέρονται να έχουν ακούσει σχετικά με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η πλειοψηφία της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, σε ποσοστό 57%, δηλώνει άγνοια σχετικά με το συγκεκριμένο όργανο, όπως και το 45% των Ελλήνων πολιτών.
- Την Επιτροπή Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δηλώνει ότι γνωρίζει το 41% των Ελλήνων και μόλις το 28% των Ευρωπαίων πολιτών, οι οποίοι δείχνουν να μην έχουν ακούσει σχετικά σε ποσοστό 64%. Άγνοια δηλώνει και το 55% των Ελλήνων ερωτηθέντων.

Ερ.29/7: Είστε υπέρ ή κατά της διδασκαλίας των παιδιών στο σχολείο για τον τρόπο που λειτουργούν οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

8 στους 10 Έλληνες (83%) υποστηρίζουν τη διδασκαλία στο σχολείο μαθημάτων για τον τρόπο που λειτουργούν οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την ίδια άποψη έχει και η συντριπτική πλειοψηφία της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (ΕΥ15: 81%). Αντίρρηση διατυπώνει μόλις το 10% του ελληνικού και το ίδιο ακριβώς ποσοστό του ευρωπαϊκού δείγματος. Τα στοιχεία αυτά, σε συνδυασμό και με τις τοποθετήσεις ελληνικού και ευρωπαϊκού δείγματος στο προηγούμενο ερώτημα, όπου οι ερωτηθέντες δηλώνουν άγνοια για ορισμένους από τους θεσμούς της Ε.Ε., καθιστούν φανερά την επιθυμία του μέσου Ευρωπαίου πολίτη, να αποτελέσει η θεματολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκπαιδευτική ενότητα η οποία θα ενταχθεί στο σχολικό πρόγραμμα, ώστε οι νέοι πολίτες της Ε.Ε να είναι πιο ενημερωμένοι.

❖ Αξιολόγηση της βαρύτητας του ρόλου των θεσμών και οργάνων της Ε.Ε

Ερ.21: Για κάθε ένα από τα παρακάτω Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, πιστεύετε ότι παίζει σημαντικό ρόλο ή όχι στη ζωή της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Αξιολογώντας τους θεσμούς και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως προς τη βαρύτητα του ρόλου του καθενός από αυτά στη ζωή της Ε.Ε., οι Έλληνες πολίτες τοποθετούνται ως εξής:

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θεωρείται ως ο πλέον σημαντικός θεσμός από το 83% της ελληνικής κοινής γνώμης, όπως και από το 78% της αντίστοιχης ευρωπαϊκής (EU15). Ωστόσο, το 12% των ερωτηθέντων Ελλήνων και το 14% των Ευρωπαίων δηλώνουν ότι αδυνατούν να εκφραστούν σχετικά με τη βαρύτητα του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ ως "μη σημαντικό" χαρακτηρίζουν το ρόλο του θεσμού το 5% του ελληνικού και το 8% του ευρωπαϊκού δείγματος.
- Το 73% των Ελλήνων φέρει να εκτιμά ότι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι σημαντικός, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 70%. Ταυτόχρονα όμως, σημαντικά ποσοστά της ελληνικής (22%) αλλά και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (21%) αδυνατούν να εκφραστούν, είτε θετικά είτε αρνητικά, αναφορικά με τη βαρύτητα του συγκεκριμένου οργάνου.
- Η πλειοψηφία των Ελλήνων, με ποσοστό 71%, κρίνει ότι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι όργανο σημαντικό για τη ζωή της Ε.Ε.. Με την ελληνική κοινή γνώμη φέρει να συμφωνεί και ποσοστό 65% της κοινής ευρωπαϊκής, της οποίας όμως το 25% αδυνατεί να εκφραστεί σχετικά με τη σημασία του συγκεκριμένου οργάνου, ενώ το 10% των Ευρωπαίων εκτιμά ότι ο ρόλος του δεν είναι σημαντικός. Στο ήμισυ του ποσοστού του ευρωπαϊκού μέσου όρου διαμορφώνεται το ποσοστό των Ελλήνων που δε θεωρούν σημαντικό το ρόλο του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (5%), αλλά υψηλό εμφανίζεται το ποσοστό των Ελλήνων ερωτηθέντων που αδυνατούν να εκφέρουν γνώμη ως προς τη βαρύτητα του οργάνου αυτού (23%).
- Η Ελληνική κοινή γνώμη θεωρεί, σε ποσοστό 69%, ότι το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης παίζει σημαντικό ρόλο (EU15: 58%). Άξιο παρατήρησης είναι επίσης ότι ο 1 στους 4 Έλληνες (25%) αποφεύγει να τοποθετηθεί, όπως και το 30% των Ευρωπαίων πολιτών.
- Η πλειοψηφία των Ελλήνων (64%) πιστεύει πως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα παίζει σημαντικό ρόλο στη ζωή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τοποθετούμενη στα ίδια περίπου επίπεδα με την αντίστοιχη άποψη της πλειοψηφίας των Ευρωπαίων πολιτών (EU15: 66%). Υψηλά εμφανίζονται όμως τα ποσοστά της ελληνικής και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης που εκφράζουν όσους πολίτες αποφεύγουν να τοποθετηθούν (30% και 25% αντίστοιχα).
- Όσον αφορά τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, το 36% των Ελλήνων ερωτηθέντων αδυνατεί να εκτιμήσει αν ο ρόλος του είναι ζωτικός για τη λειτουργία της Ε.Ε., γεγονός το οποίο επιβεβαιώνει την εκτεταμένη άγνοια των Ελλήνων για το θεσμό. Όπως προκύπτει και από προηγούμενη τοποθέτηση, οι Έλληνες εξακολουθούν να επιδεικνύουν έλλειμμα πληροφόρησης (βλ. ερ. 20) σχετικά με το θεσμό, παρόλο που ο θεσμός αυτός εκπροσωπείται, εδώ και ένα χρόνο περίπου, από Έλληνα πολίτη. Ωστόσο, ποσοστό 56% της ελληνικής κοινής γνώμης εκτιμά ότι ο θεσμός παίζει ουσιαστικό ρόλο στη ζωή της Ε.Ε.. Σημειώνεται ότι το ποσοστό των Ελλήνων που αδυνατεί να αξιολογήσει τη βαρύτητα του θεσμού είναι αισθητά χαμηλότερο από εκείνο που εκφράζει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15: 49%).
- Καθώς, ήδη, το ελληνικό δείγμα έχει απαντήσει με ποσοστό 45% (βλ. ερ. 20) ότι δεν έχει ακούσει για το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, φαίνεται να δικαιολογείται το γεγονός ότι σχεδόν 4 στους 10 Έλληνες (38%) δεν είναι σε θέση να εκτιμήσουν αν το όργανο αυτό παίζει σημαντικό ρόλο στη λειτουργία της Ε.Ε. (EU15: 38%). Ωστόσο, η πλειοψηφία των Ελλήνων (55%) αναγνωρίζει τη βαρύτητα του οργάνου, όπως και το 50% των Ευρωπαίων πολιτών. Δεν θεωρεί σημαντικό το συγκεκριμένο όργανο το 7% των Ελλήνων και το 13% των Ευρωπαίων πολιτών.
- Ανάλογες παρατηρήσεις προκύπτουν αναφορικά με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου ποσοστό 57% των Ελλήνων φέρει να μην έχει ακούσει κάτι για το όργανο αυτό, με συνέπεια το 40% της ελληνικής κοινής γνώμης να αδυνατεί να αξιολογήσει τη βαρύτητα του οργάνου στη λειτουργία της Ε.Ε. Ωστόσο, το 53% των Ελλήνων κρίνει ως σημαντικό το ρόλο της συγκεκριμένης Επιτροπής. Οι απόψεις των Ελλήνων αποκλίνουν από εκείνες των Ευρωπαίων πολιτών, καθώς ποσοστό 39% των Ευρωπαίων πολιτών (EU15) εκτιμά ότι ο ρόλος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής είναι σημαντικός για τη ζωή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ η πλειοψηφία της συνολικής Ευρωπαϊκής κοινής γνώμης αδυνατεί να εκφέρει άποψη σχετικά με τη βαρύτητα του οργάνου (EU15: 47%).
- Η Επιτροπή Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως καταγράφεται σε προηγούμενη τοποθέτηση, είναι ένα από τα λιγότερο γνωστά στους Έλληνες Ευρωπαϊκά όργανα (βλ. ερ. 20, όπου ποσοστό 55% δηλώνει ότι δεν έχει ακούσει σχετικά), γεγονός που δικαιολογεί την αδυναμία υψηλού ποσοστού της ελληνικής κοινής γνώμης (45% το οποίο δηλώνει 'δεν γνωρίζω') να αξιολογήσει τη βαρύτητα του συγκεκριμένου οργάνου (EU15: 51%). Ωστόσο, σημαντικό ποσοστό του ελληνικού δείγματος (48%, EU15: 33%) αναγνωρίζει σημαντική αξία στο όργανο αυτό.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ:
ποια παίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή της ΕΕ και ποια εμπιστεύονται οι Έλληνες;

	ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ		ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΙ	
	GR	EU15	GR	EU15
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	83	78	67	54
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	73	70	60	46
Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	71	65	59	49
Συμβούλιο Υπουργών ΕΕ	69	58	55	38
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	64	66	52	44
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	56	35	45	27
Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	55	50	44	35
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ΕΕ	53	39	43	26
Επιτροπή Περιφερειών ΕΕ	48	33	40	24

Ερ. 21 & 22 / EB60.1

❖ **Εμπιστοσύνη στους θεσμούς και τα όργανα της Ε.Ε**

Ερ.22: Για κάθε ένα από τα παρακάτω τείνετε να το εμπιστεύεστε ή όχι;

Σε συνέχεια και των προηγούμενων εκτιμήσεων της ελληνικής κοινής γνώμης, τα στοιχεία για την αίσθηση της εμπιστοσύνης των Ελλήνων πολιτών απέναντι στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνθέτουν την παρακάτω εικόνα.

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τείνει να εμπιστεύεται η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (67%), ενώ ποσοστό 19% δείχνει δυσπιστία απέναντι στο συγκεκριμένο όργανο και ποσοστό 15% αδυνατεί να τοποθετηθεί. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU15) είναι της τάξης του 54%, 27% και 20% αντίστοιχα.
- Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εμπιστεύονται 6 στους 10 Έλληνες (GR: 60%, EU15: 46%), ενώ πλέον των 2 στους 10 (24%) φέρονται να μην είναι σε θέση να τοποθετηθούν (EU15: 26%). Δυσπιστο εμφανίζεται ποσοστό 17% του ελληνικού δείγματος ενώ αρκετά υψηλότερο είναι το ποσοστό των Ευρωπαίων πολιτών που τείνουν να μην εμπιστεύονται την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (EU15: 28%).
- Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φαίνεται να εμπιστεύεται η πλειοψηφία των Ελλήνων, με ποσοστό 59% (EU15: 49%), ενώ ποσοστό 27% τόσο της ελληνικής όσο και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης εκφράζει αδυναμία να τοποθετηθεί. Έλλειψη εμπιστοσύνης απέναντι στο συγκεκριμένο όργανο εκφράζει το 15% των Ελλήνων και το 24% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων.
- Το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμπιστεύεται το 55% των Ελλήνων, ποσοστό 28% φέρεται να μην είναι σε θέση τοποθετηθεί είτε αρνητικά είτε θετικά, ενώ το 17% απαντά ότι τείνει να μην εμπιστεύεται το συγκεκριμένο όργανο. Τα αντίστοιχα ποσοστά που αφορούν την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη (EU15) είναι 38%, 32% και 29% αντίστοιχα.
- Την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα τείνει να εμπιστεύεται το 52% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU15: 44%), το 32% των ερωτηθέντων Ελλήνων δεν γνωρίζει ποια θέση να εκφράσει σχετικά (EU15: 30%), ενώ ποσοστό 16% του ελληνικού δείγματος δηλώνει ότι δεν εμπιστεύεται το θεσμό (EU15: 26%).
- Εμπιστοσύνη στο θεσμό του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή εκφράζει ποσοστό 45% των Ελλήνων, ποσοστό 39% αδυνατεί να τοποθετηθεί, ενώ το 16% του ελληνικού δείγματος δηλώνει ότι δεν εμπιστεύεται το θεσμό. Η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη εμφανίζει ακόμη μεγαλύτερη αδυναμία να εκφέρει άποψη, καθώς στην πλειοψηφία τους οι Ευρωπαίοι πολίτες (51%) απαντούν ότι 'δεν γνωρίζουν' να τοποθετηθούν σχετικά. Εμπιστοσύνη εκφράζει ποσοστό 27%, ενώ έλλειψη εμπιστοσύνης απέναντι στο θεσμό εκφράζει το 23% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.
- Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο τείνει να εμπιστεύεται το 44% των Ελλήνων (EU15: 35%). Υψηλό είναι το ποσοστό τόσο των Ελλήνων (42%) όσο και των Ευρωπαίων πολιτών (EU15: 41%) που αδυνατούν να τοποθετηθούν, ενώ το 14% του ελληνικού όπως και το 25% του συνολικού ευρωπαϊκού δείγματος δηλώνει έλλειψη εμπιστοσύνης απέναντι στο θεσμό αυτό.
- Για την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ελληνική κοινή γνώμη δηλώνει εμπιστοσύνη απέναντι στο θεσμό με ποσοστό 43% (EU15: 26%). Αξιοσημείωτο είναι ότι ένα ισάριθμο ποσοστό της ελληνικής κοινής γνώμης δηλώνει αδυναμία να τοποθετηθεί σχετικά (43%, δεν γνωρίζω). Υψηλό είναι και το αντίστοιχο ευρωπαϊκό ποσοστό (EU15: 50%) που δεν είναι σε θέση να εκφράσει άποψη σχετικά. Ποσοστό 14% των Ελλήνων ερωτηθέντων (EU15: 24%) φέρεται να μην εμπιστεύεται το θεσμό.

- Την Επιτροπή Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης τείνουν να εμπιστεύονται 4 στους 10 Έλληνες (40%), και 1 στους 4 Ευρωπαίους πολίτες (24%). Το 47% της ελληνικής όπως και το 52% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης δηλώνουν αδυναμία τοποθέτησης, ενώ αρνητικά εκφράζεται ποσοστό 13% του ελληνικού και 24% του συνολικού ευρωπαϊκού δείγματος.

Μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών, εντονότερη τάση έλλειψης εμπιστοσύνης απέναντι στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκδηλώνουν οι Βρετανοί, με ποσοστά που αγγίζουν το 44% για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και 40% για το Συμβούλιο Υπουργών της Ε.Ε. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι υψηλά εμφανίζονται και τα ποσοστά (20% - 52%) που αντιπροσωπεύουν όσους πολίτες εκφράζουν αδυναμία τοποθέτησης ('δεν γνωρίζω'), τόσο σε ελληνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

❖ Η Ελληνική αντίληψη για τη λειτουργία της δημοκρατίας

Ερ.23: Γενικά είστε πολύ ικανοποιημένος/ η, αρκετά ικανοποιημένος/ η, όχι τόσο ικανοποιημένος/ η ή καθόλου ικανοποιημένος/ η με τον τρόπο που λειτουργεί η Δημοκρατία;
α) στην Ελλάδα; β) στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Η αίσθηση των Ελλήνων για τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διαμορφώνεται σε συγκρατημένα επίπεδα. Αναλυτικά:

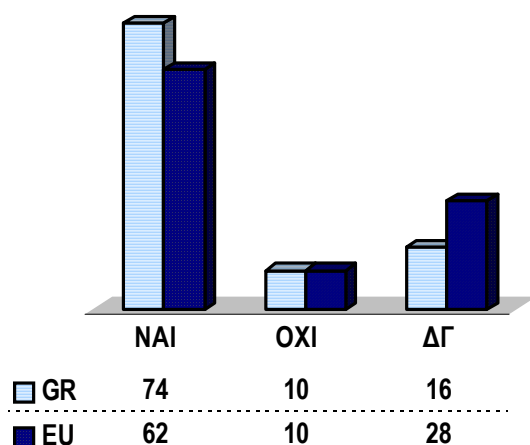
- 1 στους 10 Έλληνες (11%, EU15: 8%) δηλώνει πολύ ικανοποιημένος από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας τόσο στη χώρα του όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (9%, EU15: 4%).
- **Αρκετά ικανοποιημένη από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας στην Ελλάδα εμφανίζεται η ελληνική κοινή γνώμη σε ποσοστό 43% (EU15: 46%).** Το ίδιο επίπεδο αίσθησης για τη δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Ένωση εκφράζει ποσοστό 44% του ελληνικού δείγματος και 38% του ευρωπαϊκού.
- **Ποσοστό 35% των Ελλήνων ερωτηθέντων δηλώνει "όχι και τόσο ικανοποιημένο" από τη λειτουργία της δημοκρατίας στη χώρα του,** όπως και το 32% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, ενώ το ίδιο αισθάνεται ποσοστό της τάξης του 28% της ελληνικής και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης για τη λειτουργία της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Αίσθηση δυσαρέσκειας ('καθόλου ικανοποιημένοι') από τη λειτουργία του θεσμού της δημοκρατίας στη χώρα τους εκφράζουν οι Έλληνες ερωτηθέντες σε ποσοστό 10% (EU15: 11%). Όσον αφορά στη λειτουργία του θεσμού της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την ίδια άποψη φέρεται να έχει το 7% των Ελλήνων (EU15: 11%).

Αναθεώρηση των Ευρωπαϊκών θεσμών

❖ Το Σύνταγμα της Ε.Ε

Ερ.49: Πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει ή δεν πρέπει να έχει ένα Σύνταγμα;

Πρέπει να έχει η Ε.Ε ένα Σύνταγμα;

Ερ. 49 / EB60.1

Την αναγκαιότητα απόκτησης ενός Συντάγματος για την Ευρωπαϊκή Ένωση εκφράζει ποσοστό 74% της ελληνικής κοινής γνώμης, που μαζί με αυτό των Ιταλών (74%) είναι τα υψηλότερα μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών (EU15: 62%). Υψηλό ποσοστό της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (28%) αποφεύγει να τοποθετηθεί και δηλώνει ότι "δεν γνωρίζει".

Συγκρινόμενα τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας με εκείνα προηγούμενων ερευνών, διαπιστώνεται σταθερότητα στην τοποθέτηση της ελληνικής κοινής γνώμης όσον αφορά στην απόκτηση Συντάγματος από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με τα αντίστοιχα ποσοστά να διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα.

	EB55.1 05/2001	EB57.1 05/2002	EB58.1 11/2002	EB59.1 04/2003	EB60.1 11/2003	Πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει ή δεν πρέπει να έχει ένα Σύνταγμα; Ερ. 49, trend / EB60.1
ΠΡΕΠΕΙ	76	68	78	75	74	
ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ	11	15	15	14	10	
ΔΓ	13	17	7	11	16	

Από την ανάλυση των δημογραφικών στοιχείων επιβεβαιώνεται ότι η ελληνική κοινή γνώμη, σχεδόν στο σύνολό της, επιθυμεί ένα Σύνταγμα για την Ε.Ε, καθώς οι Έλληνες ερωτηθέντες, ανεξάρτητα από την ηλικία τους, την οικονομική ή επαγγελματική τους κατάσταση, την πολιτική τους τοποθέτηση, την περιοχή όπου κατοικούν, συμφωνούν στην απόκτηση ενός Συντάγματος. Παρατηρούμε μόνο, ότι οι γυναίκες (66% έναντι 82% των ανδρών), η ηλικιακή ομάδα άνω των 55 ετών καθώς και όσοι ασχολούνται με τα οικιακά καταγράφουν ελαφρά χαμηλότερα ποσοστά ανάμεσα σε όσους δηλώνουν υπέρ της απόκτησης Ευρωπαϊκού Συντάγματος.

❖ Η Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Ερ.51: Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποτελείται από τους επικεφαλές των κρατών ή της κυβέρνησης των κρατών-μελών και τον Πρόεδρο της επιτροπής. Την προεδρία του Συμβουλίου της Ευρώπης αναλαμβάνει κάθε χώρα με τη σειρά, για την περίοδο των έξι μηνών. Πιστεύετε ότι:

Η ελληνική κοινή γνώμη, στην παρούσα έρευνα, δείχνει να έχει αναθεωρήσει τις απόψεις της περί διατήρησης της εκ περιτροπής εξαμήνης Προεδρίας της Ε.Ε. Παρατηρείται ότι λίγους μήνες μετά το πέρας της Ελληνικής Προεδρίας της Ε.Ε, οι Έλληνες (45%) συμμερίζονται πλέον την άποψη της πλειοψηφίας των Ευρωπαίων πολιτών (49%) καθώς **επιθυμούν την παράταση της περιόδου της Προεδρίας με το αιτιολογικό ότι το χρονικό διάστημα των έξι μηνών είναι πολύ μικρό για να επιτύχει η προεδρεύουσα χώρα σημαντικά αποτελέσματα**. Στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου οι Έλληνες υποστήριζαν (EB59.1: 47%) ότι η περίοδος των έξι μηνών πρέπει να διατηρηθεί γιατί δίνει σε κάθε χώρα-μέλος την ευκαιρία να έχει την Προεδρία της Ε.Ε σε τακτική βάση.

Άξιο παρατήρησης είναι το γεγονός ότι το ποσοστό των Ελλήνων πολιτών που αποφεύγει να τοποθετηθεί (19%), δηλώνοντας ότι "δεν γνωρίζει" αν πρέπει να μεταβληθεί ή να παραμείνει ως έχει η διάρκεια της Προεδρίας, εμφανίζεται διπλάσιο απ' ότι στην προηγούμενη έρευνα (EB59.1: 9%). Σημαντική επίσης μερίδα της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης δεν τοποθετείται (EB60.1: 24% και EB 59.1: 20%).

- Η περίοδος των έξι μηνών πρέπει να διατηρηθεί γιατί δίνει σε κάθε κράτος-μέλος την ευκαιρία να έχει την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τακτική βάση.
- Η περίοδος της Προεδρίας θα πρέπει να μεγαλώσει γιατί έξι μήνες είναι πολύ μικρό χρονικό διάστημα για να επιτύχει κανείς σημαντικά αποτελέσματα.
- ΔΓ

EB59.1 (04/2003)	EB60.1 (11/2003)
47%	37%
44%	45%
9%	19%

❖ Ο Πρόεδρος της Ε.Ε

Ερ.29/6: Είστε υπέρ ή κατά της παραίτησης του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των Ευρωπαίων Επιτρόπων αν έχουν την υποστήριξη της πλειοψηφίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου;

Η άποψη της ελληνικής κοινής γνώμης, σε ποσοστό 75%, είναι ότι ο Πρόεδρος και τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να παραιτούνται σε περίπτωση που δεν εξασφαλίζουν την υποστήριξη της πλειοψηφίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EU15: 67%). Αντίθεση στην τοποθέτηση αυτή εκφράζει ποσοστό 10% της ελληνικής και 11% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, ενώ αναποφάσιστο εμφανίζεται το 15% του ελληνικού και το 22% του ευρωπαϊκού δείγματος.

Ερ.50: Ποια από τις παρακάτω φράσεις έρχεται πιο κοντά στη δική σας γνώμη; Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να:

- Η πλειοψηφία της ελληνικής κοινής γνώμης (40%) παραμένει σταθερή στην άποψη της, και μάλιστα με ενισχυμένο ποσοστό σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα (EB59.1: 35%), ότι ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πρέπει να εκλέγεται απευθείας από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την άποψη αυτή συμμερίζεται η πλειοψηφία των Ευρωπαίων πολιτών, με ποσοστό 34%.
- 1 στους 5 Έλληνες (20%, EU15: 15%) προτιμά η εκλογή του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να γίνεται αποκλειστικά από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- Ποσοστό 15% των Ελλήνων και 18% των Ευρωπαίων πολιτών δηλώνουν ότι ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να επιλέγεται τόσο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και από τους αρχηγούς του κράτους ή της κυβέρνησης.
- Πολύ μικρή μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης (9%) πιστεύει ότι ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να διορίζεται αποκλειστικά από τους αρχηγούς των κρατών ή τους αρχηγούς της κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU15: 11%).

Ωστόσο, ποσοστό 15% της ελληνικής και 22% της συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης αποφεύγει να τοποθετηθεί ως προς τον τρόπο εκλογής του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

❖ Σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Ερ.29/8: Είστε υπέρ ή κατά της άποψης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αποτελείται από επιτρόπους που προέρχονται από κάθε κράτος-μέλος;

Υπέρ		Κατά		Δ.Γ	
GR: 80%	EU15: 72%	GR: 7%	EU15: 10%	GR: 13%	EU15: 18%

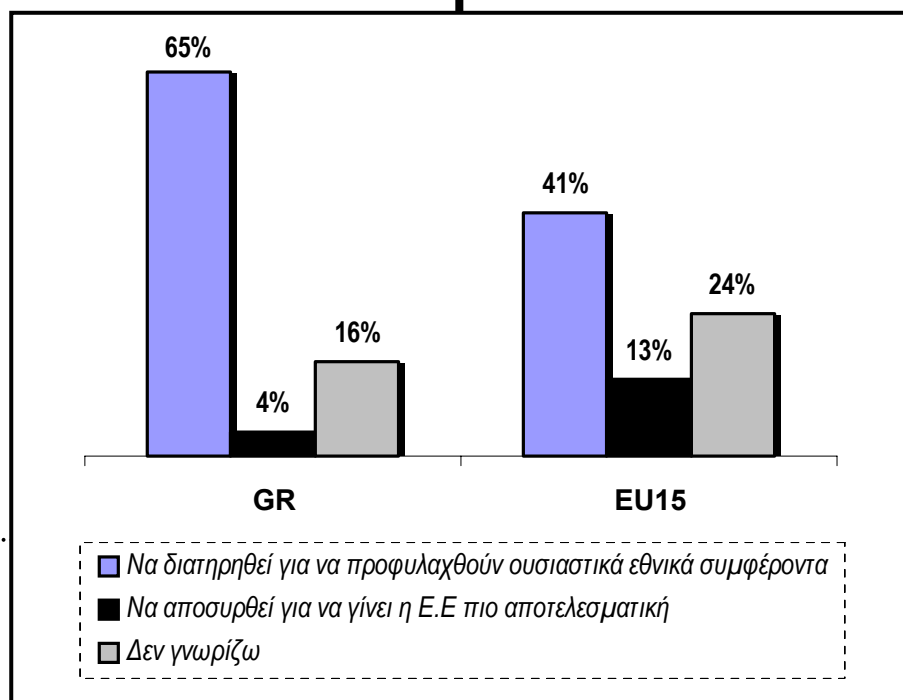
Υπέρ της σύνθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από Επιτρόπους που προέρχονται από κάθε κράτος-μέλος τάσσονται 8 στους 10 Έλληνες (80%, EU15: 72%). Αντίθετο στην τοποθέτηση αυτή φέρεται να είναι ποσοστό 7% του ελληνικού και 10% του ευρωπαϊκού δείγματος. Ποσοστό 13% των Ελλήνων και 18% των Ευρωπαίων ερωτηθέντων δηλώνουν ότι «δεν γνωρίζουν» να απαντήσουν.

❖ Το δικαίωμα της αρνησικυρίας

Ερ.52: Σήμερα κάθε κράτος-μέλος έχει το δικαίωμα να ασκήσει βέτο σε συγκεκριμένους τομείς. Στο μέλλον, θα πρέπει το δικαίωμα του βέτο...:

Η πλειοψηφία των Ελλήνων (65%) τάσσεται υπέρ της διατήρησης του βέτο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ε.Ε., με το αιτιολογικό της διαφύλαξης ουσιαστικών εθνικών συμφερόντων. Το ποσοστό αυτό, μολονότι είναι το υψηλότερο μεταξύ των 15, παρουσιάζει σημαντική μείωση, συγκρινόμενο με το αντίστοιχο του προηγούμενου Ευρωβαρομέτρου (EB59.1: 78%). Η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη υποστηρίζει στην πλειοψηφία της τη διατήρηση του δικαιώματος της αρνησικυρίας, με αισθητά χαμηλότερο όμως ποσοστό (EU15: 42%). Την επιλογή του περιορισμού του βέτο σε πολύ λίγους ουσιαστικούς τομείς υποστηρίζει το 15% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU15: 22%). Ως προς την υπόθεση της πλήρους απεμπόλησης του βέτο για όλες τις αποφάσεις, προκειμένου η Ε.Ε να γίνει πιο αποτελεσματική, η ελληνική κοινή γνώμη φαίνεται να είναι η πλέον επιφυλακτική, καθώς μόνο το 4% των ερωτηθέντων συμφωνεί με τη θέση αυτή, τη στιγμή που ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε ποσοστό τριπλάσιο (EU15: 13%). Σημειώνεται ότι το ποσοστό των Ελλήνων που αποφεύγουν να τοποθετηθούν εμφανίζεται υπερδιπλάσιο (16%, EU15: 24%) σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα του ευρωβαρομέτρου (EB 59.1: 7%).

Πρέπει να διατηρηθεί ή όχι το δικαίωμα του βέτο;

Ποσοστά όσων τάσσονται υπέρ της διατήρησης του δικαιώματος της αρνησικυρίας.

